

UDKAST

Forslag til

Lov om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret

(Indførelse af almindelig klageadgang på visumområdet, karenperiode i visse visumsager og tilvejebringelse af hjemmel til at udstede langtidsvisum til diplomater m.v. og forskellige præciseringer af reglerne for beskæftigelse, privat indkvartering og indkvartering i egen finansieret bolig for asylansøgere samt genindførelse af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 4 a, indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort.«

UDKAST

2. I § 4 c indsættes som *stk. 7 og 8*:

»*Stk. 7.* En udlænding kan ikke få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indreisen føder et barn her i landet, uden forinden indreisen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Stk. 7 finder ikke anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.«

3. § 4 e ophæves.

4. § 14 a, *stk. 2, nr. 4*, affattes således:

»udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.

5. I § 14 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 meddeles for højst 1 år og kan herefter forlænges for perioder på op til 1 år ad gangen. En ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 skal indgives før godkendelsens udløb.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

6. § 14 a, *stk. 4*, som bliver stk. 5, affattes således:

»Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter denne bestemmelse, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse, hvis:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilklårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.
- 6) Udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende er pålagt at betale i medfør af § 42 a, stk. 4, 1. pkt.«

7. § 42 k, *stk. 2, nr. 4*, affattes således:

»udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.

8. § 42 k, stk. 6, affattes således:

»Med mindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at flytte i egen bolig efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, hvis:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilklårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.«

9. § 42 l, stk. 2, nr. 5, affattes således:

»udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.

10. § 42 l, stk. 6, affattes således:

»Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at indkvartere sig privat efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, hvis:

- 1) Godkendelsen efter stk. 1 eller 3 er opnået ved svig.
- 2) Betingelserne i stk. 1 eller 3 ikke længere er opfyldt.
- 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2.
- 4) Vilklårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.
- 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt efter stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.«

11. I § 45 a indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne kan uden udlændingens samtykke udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter § 47, stk. 1.«

12. I § 46 a, stk. 1, ændres »stk. 4 og 6« til: »stk. 4, 5 og 7«.

UDKAST

13. I § 46 a indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen. Kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse på afgørelser, der træffes i medfør af 1. pkt.«

Stk. 5-8 bliver herefter til stk. 6-9.

14. § 46 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ophæves.

15. I § 46 a, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 5, 1. pkt.« til: »stk. 6.«

16. I § 47 stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »forbindelser« », Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«, og »artikel 1 h i Wienerkonventionen« ændres til: »artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«.

17. I § 47 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. stk. 1.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

18. I § 47, stk. 2, 2. pkt., som bliver stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 4 a, stk. 2,« til: »§ 4 a, stk. 2 og 3,«.

19. I § 58 h, stk. 1, ændres »og Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: », Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet«.

20. I § 58 h, stk. 2, ændres »eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: », Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udenrigsministeriet«.

UDKAST

§ 2

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 5. august 2020, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 5 indsættes:

»§ 5 A. Tidligere danske statsborgere, der har fortabt deres danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, og som opfylder betingelserne i stk. 2 og 3, erhverver dansk indfødsret ved inden den 1. april 2026 over for Udlændinge- og Integrationsministeriet at afgive skriftlig erklæring herom.

Stk. 2. Erklæring efter stk. 1 kan afgives af tidligere danske statsborgere, der ikke er idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Stk. 4. Erhverver en tidligere dansk statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af 1. pkt., tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Det er endvidere en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som stilles til den erklærende.«

2. I § 12, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »§ 5«: », § 5 A«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2021.

Stk. 2. Udlændingelovens § 4 c, stk. 7 og 8, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikraft-

UDKAST

træden har indgivet ansøgning om visum, eller for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har født her i landet under et visumophold.

Stk. 3. Udlændingelovens § 14 a, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, har virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14, stk. 1. For disse udlændinge træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at godkendelsen til beskæftigelse vil være gyldig i et år fra lovens ikrafttræden med mulighed for forlængelse, medmindre der er grundlag for at inddrage godkendelsen efter udlændingelovens § 14 a, stk. 5.

Stk. 4. Udlændingelovens § 14 a, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, har virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er i beskæftigelse i medfør af udlændingelovens § 14 a.

Stk. 5. Udlændingelovens § 42 k, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret i egen bolig i medfør af udlændingelovens § 42 k.

Stk. 6. Udlændingelovens § 42 l, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret privat i medfør af udlændingelovens § 42 l.

Stk. 7. Udlændingelovens § 46 a, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1 nr. 13, finder ikke anvendelse for klager eller anmodninger om genoptagelse af afgørelser, der er indgivet før lovens ikrafttræden. Sådanne sager behandles af Udlændingenævnet.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
- 2.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. Udstedelse af visum
 - 2.1.1.2. Opholdstilladelse til personer, som nyder diplomatiske rettigheder i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster m.fl.
 - 2.1.1.3. Udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne i forbindelse med behandlingen af en sag efter udlændingeloven
 - 2.1.1.4. Konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 og sletning af udlændinge i SIS II.
 - 2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
- 2.2. Karensperiode i visesager
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.1.1. Udstedelse af visum
 - 2.2.1.2. Karens som følge af visumoverskridelser (overstay)
 - 2.2.1.3. Karens som følge af udvisning, ansøgning om asyl, eller ansøgninger om opholdstilladelse på andet grundlag end asyl
 - 2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
- 2.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visesager
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.1.1. Visumkodeksens regler om afslag på visum og klageadgang
 - 2.3.1.2. De nationale regler om kompetencefordelingen og om meddelelse af afslag på, annullering eller inddragelse af visum
 - 2.3.1.3. De nationale regler om indgivelse af klager over afslag på, annullering eller inddragelse af visum
 - 2.3.1.4. Behandling af visumansøgninger på de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet
 - 2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning

UDKAST

- 2.4. Asylansøgers adgang til beskæftigelse
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.4.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold
 - 2.4.2.2. Tidsbegrænsning af adgang til beskæftigelse
 - 2.4.2.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
 - 2.4.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold
 - 2.4.3.2. Tidbegrænsning af adgang til beskæftigelse
 - 2.4.3.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse
- 2.5. Asylansøgers adgang til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.1.1. Adgang til at flytte i egen bolig
 - 2.5.1.2. Adgang til privat indkvartering
 - 2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.5.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold
 - 2.5.2.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering
 - 2.5.3. Den foreslåede ordning
 - 2.5.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold
 - 2.5.3.2. Skærpelse af reglerne om godkendelse af adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering
- 2.6. Overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.1.1. Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger
 - 2.6.1.2. Udlændingenævnets kompetence
 - 2.6.1.3. Ankestyrelsens kompetence
 - 2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 2.6.3. Den foreslåede ordning
- 2.7. Genindførsel af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere
 - 2.7.1. Gældende ret

UDKAST

- 2.7.1.1. Grundlovens § 44
- 2.7.1.2. Den tidligere erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere
- 2.7.1.3. Gebyr i erklæringsager
- 2.7.1.4. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklæringsager
- 2.7.1.5. Den tidligere erklæringsadgangs anvendelse
- 2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
- 2.7.3. Den foreslåede ordning
- 3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser
- 3.1. Genindførelse af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere
 - 3.1.1. Grundloven
 - 3.1.2. Europæisk konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)
 - 3.1.3. FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (børnekonventionen)
- 3.2. Karensperiode i visse visumsager
- 4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne
- 4.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.
- 5. Ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget
- 5.1. Karensperiode i visse visumsager
- 6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 8. Administrative konsekvenser for borgerne
- 9. Miljømæssige konsekvenser
- 10. Forholdet til EU-retten
- 10.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.
- 10.2. Karensperiode i visse visumsager
- 10.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager
- 11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen fører en stram udlændingepolitik, der nyder bred opbakning i befolkningen, og det viser sig også blandt Folketingets partier. At der føres en stram udlændingepolitik, medfører et behov for jævnlige ændringer af lovgivningen, og derfor er der fra tid til anden behov for at justere udvalgte dele af loven for bl.a. at sikre, at reglerne er gennemsigtige, virker efter hensigten og ikke misbruges.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en række ændringer og præciseringer af udlændingelovens regler på visum- og asylområderne, som bl.a. skal bidrage til at forenkle sagsbehandlingen, gribe ind over for muligt misbrug af reglerne og skabe større klarhed om reglerne. Formålet er endvidere at gennemføre en ændring af lov om dansk indfødsret, så der frem til den 1. april 2026 genindføres en erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere.

På visumområdet foreslås at tilvejebringe hjemmel til at udstede langtidsvisum til diplomater m.fl. med henblik på disses indrejse i Danmark efter, at de pågældende er blevet meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren. Regeringen retter med forslaget op på en uhensigtsmæssig anvendelse af reglerne om Schengenvisum, og der sikres samtidig en ensartet kontrol af persongruppen forud for indreisen i Danmark.

På visumområdet foreslås endvidere at indføre mulighed for at give karens i tre år for opnåelse af visum til Danmark for kvinder, der tidligere har benyttet et dansk Schengenvisum til at indrejse i Danmark og føde et barn her i landet, uden at de, inden indreisen, har oplyst de danske myndigheder om graviditeten og indgået en aftale med et privathospital om fødslen. Regeringen finder det ikke rimeligt, at udlændinge, der ikke har været ærlige over for myndighederne om det reelle formål med et visumophold, og derfor har kunne indrejse her i landet og opnå adgang til danske sundhedsydelser, fremadrettet blot skal have mulighed for at opnå visum til Danmark på ny.

Det foreslås desuden at forenkle og ensrette reglerne om klageadgang på visumområdet ved at indføre almindelig klageadgang i alle kategorier af visumsager. Den gældende ordning med automatisk påklage af visse afgørelser om afslag på visum og om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der træffes af danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet, ændres sådan, at visumansøgere fremadrettet i alle

UDKAST

tilfælde selv vil skulle påklage et afslag på visum. Formålet er bl.a. at sikre en mere hensigtsmæssig brug af Udlændingestyrelsens ressourcer, således at klagebehandlingen af visumsager fremover begrænses til de tilfælde, hvor en ansøger selv påklager en afgørelse om visum og således må antages at have en reel interesse i at få vurderet sin sag i klageinstansen.

På asylområdet foreslås bl.a. en skærpelse af reglerne om adgang til beskæftigelse, adgang til ophold i egenfinansieret bolig samt adgang til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold, således at alle udlændinge henvist til tålt ophold udelukkes for beskæftigelse, ophold i egenfinansieret bolig og privat indkvartering. Udlændinge på tålt ophold er uønskede i Danmark, og dette skal være afspejlet i deres vilkår for opholdet. Det foreslås desuden at tidsbegrænse Udlændingestyrelsens afgørelser om, at en asylansøger kan tage beskæftigelse, til højst 1 år med mulighed for forlængelse. Formålet er bl.a. at øge kontrollen med og mindske risikoen for omgåelse og misbrug af ordningen. Desuden bringes reglerne om asylansøgers mulighed for beskæftigelse på linje med tilladelser på det ordinære beskæftigelsesområde. Der foreslås herudover en skærpelse og præcisering af reglerne om inddragelse af asylansøgers mulighed for beskæftigelse, adgang til ophold i egenfinansieret bolig samt adgang til privat indkvartering, således at der f.eks. vil kunne ske inddragelse i tilfælde af svig.

Lovforslaget indeholder desuden forslag om at overføre klagesager om Udlændingestyrelsens afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen behandler i dag en række sager, som har lighed med sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger for asylansøgere m.v.

Lovforslaget indeholder herudover et forslag om ændring af lov om dansk indfødsret.

Den 1. september 2015 trådte lov nr. 1496, som vedtaget den 18. december 2014, om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) i kraft. Loven gav mulighed for at have dobbelt statsborgerskab, og der blev samtidigt indført en overgangsordning, hvorefter tidligere danske statsborgere, der havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, under visse betingelser kunne erklære sig danske.

Erklæringsordningen gjaldt i en 5-årige periode og udløb den 1. september 2020.

Det har efter regeringens opfattelse været en velfungerende overgangsordning, som der også ved ordningens udløb var en del tidligere danske statsborgere, der benyttede sig af. Regeringen foreslår derfor midlertidigt at genindføre erklæringsadgangen.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Udstedelse af visum

Efter udlændingelovens § 4, stk. 1, kan der udstedes visum til kortvarige ophold i alle Schengenlande (Schengenvisum).

Et Schengenvisum udstedes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) med senere ændringer.

Visumkodeksen fastsætter procedurer og betingelser for udstedelse af visa til forventede ophold på medlemsstaternes område i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage (korttidsophold). Betingelserne, herunder opholdets varighed, gælder både ved udstedelsen af visummet, og når udlændingen indrejser og opholder sig i Danmark eller de øvrige Schengenlande.

Efter visumkodeksens artikel 21 undersøger myndighederne i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om et Schengenvisum bl.a., om ansøgeren opfylder indrejsebetingelserne i Schengenrænsekodeksens artikel 5, stk. 1, litra a), c), d) og e), og om ansøgeren udgør en risiko for ulovlig indvandring eller for Schengenlandenes sikkerhed, og om ansøgeren agter at forlade Schengenlandenes område før udløbet af det visum, der ansøges om. Dette indebærer bl.a. kontrol af, om ansøgeren er indberettet som uønsket i Schengenlandenes nationale databaser eller indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) med henblik på at nægte indrejse, eller om ansøgeren udgør en trussel mod Schengenlandenes offentlige orden, indre sikkerhed, folkesundhed, eller internationale forbindelser.

UDKAST

Efter udlændingelovens § 4 a, stk. 1, kan der i særlige tilfælde udstedes visum, der begrænses til kun at gælde indrejse og ophold i Danmark (nationalt begrænset visum).

Efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, kan der udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8 (kvoteflygtninge), § 9 (familiesammenføring), § 9 a, stk. 2, (beskæftigelse), § 9 c, stk. 1 (mindreårige, særlige grunde), § 9 d (tidligere dansk indfødsret) eller § 9 f (religiøse forkyndere m.fl.), §§ 9 i-9 n (bl.a. studie), § 9 p (beskæftigelse iflg. Danmarks internationale forpligtelser) eller § 9 q (tidligere diplomat m.fl.) med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort med biometriske kendetegn.

Udlændingelovens § 4 a, stk. 2, fastlægger således proceduren for, hvorledes udlændinge, der befinder sig i udlandet og har fået meddelt opholdstilladelse i Danmark, kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort. Det fremgår af ordlyden i udlændingelovens § 4 a, stk. 2, at udstedelsen af et langtidsvisum til en udlænding er betinget af, at den pågældende på forhånd er meddelt opholdstilladelse.

Efter meddelelse af opholdstilladelsen, udstedes langtidsvisum af en dansk eller udenlandsk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, jf. udlændingelovens § 47, stk. 2, efter bemyndigelse fra den styrelse, der har meddelt opholdstilladelsen.

I forbindelse med behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse som nævnt i udlændingelovens § 4 a, stk. 2, kontrollerer myndighederne bl.a., om ansøgeren er indberettet som uønsket i Schengenlandenes nationale databaser eller indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) med henblik på at nægte indrejse. Der henvises for mere information herom til afsnit 2.1.1.3.

Udlændingelovens § 4 a, stk. 2, gennemfører Schengenkonventionens artikel 18, hvorefter visa til ophold af mere end 90 dages varighed udstedes som nationale visa til længerevarende ophold på baggrund af de enkelte medlemsstaters nationale lovgivning. Efter Schengenkonventionens artikel 21 har indehaveren af et langtidsvisum endvidere ret til fri bevægelighed inden for Schengenområdet, og den pågældende kan tage ophold i andre

Schengenlande i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage, jf. herved også udlændingelovens § 2 b, stk. 3.

Det fremgår af bemærkningerne til udlændingelovens § 4 a, stk. 2, at Europa-Kommissionen har meddelt, at der i de tilfælde, hvor den visumpligtige udlændings tiltænkte ophold vil være længere end tre måneder, skal udstedes et langtidsvisum, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 167 som fremsat, side 16.

Udlændingelovens § 4 a, stk. 2, omfatter efter sin ordlyd ikke udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, og som meddeles opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immunitet for internationale organisationer, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller udlændinge omfattet af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser. Disse personer indrejser i dag i stedet på et Schengenvisum, hvis de er visumpligtige, eller uden visum, hvis de er visumfrie.

Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelse eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immunitet for internationale organisationer benævnes herefter: Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster.

2.1.1.2. Opholdstilladelse til personer, som nyder diplomatiske rettigheder i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, m.fl.

Det fremgår af udlændingelovens § 47, stk. 1, at udenrigsministeren meddeler opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer. Udenrigsministeren meddeler ligeledes opholdstilladelse til disses familiemedlemmer.

Udenrigsministeriet meddeler endvidere i medfør af bekendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsu-

UDKAST

lære forbindelser opholdstilladelse til udsendte konsulatsejersmænd og konsulatfunktionærer samt disses familier og private tjenestepersonale.

Personkredsen omfattet af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser inkluderer det diplomatiske personale, det administrative og tekniske personale og tjenestepersonale udsendt til en bilateral repræsentation. Af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser er udsendte konsulatsejersmænd og konsulatfunktionærer samt privat tjenestepersonale omfattet. For de internationale organisationer afhænger den konkrete personkreds af ordlyden i værtskabsaftalen.

Udtrykket ”nyder diplomatiske rettigheder” fortolkes i praksis bredt, idet der ikke kun gives opholdstilladelse til personer, der er tildelt den fulde pakke af diplomatiske privilegier og immuniteter, men også til personer med mere begrænsede rettigheder. F.eks. gives der opholdstilladelse til udsendt tjenestepersonale, som er omfattet af artikel 1 g i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, men som jf. konventionens artikel 37, stk. 1, kun nyder tjenestelig immunitet og fritagelse for betaling af skat af visse skatter og afgifter. For så vidt angår de mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer er det typisk kun de øverste embedsmænd, som i medfør af den konkrete overenskomst tilstås samme privilegier og immuniteter, som tilstås diplomater, mens langt hovedparten af de personer, som meddeles opholdstilladelse via Udenrigsministeriet, har færre diplomatiske rettigheder.

Hverken Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller de mellemfolkelige overenskomster indeholder en definition af begrebet "familie", og det er generelt accepteret, at den modtagende stat kan formulere en nationalt betinget afgrænsning heraf. Udenrigsministeriet definerer som udgangspunkt "familie" som omfattende ægtefælle/partner, og ugifte børn under 21 år (eller 23 år, hvis studerende). Herudover kan der gives ophold til andre, f.eks. forældre, hvis helt særlige humane hensyn gør sig gældende, såsom sygdom.

Det bemærkes, at familiebegrebet ikke er statisk, og at bl.a. FN anvender et bredere familiebegreb, hvor også – under særlige omstændigheder – andre personer, som f.eks. forældre, søskende og plejebørn accepteres. Det vil bero på en politisk beslutning, om man fra dansk side f.eks. i en forhandlingssituation skal åbne op for en bredere fortolkning af familiebegrebet, eksempelvis ved at give mulighed for opholdstilladelse til forældre.

UDKAST

Efter praksis indgives en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser først efter de pågældendes indrejse i Danmark.

De visumpligtige udlændinge meddeles efter Udenrigsministeriets gældende praksis et Schengenvisum med henblik på, at de kan indrejse her i landet og indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at der efter gældende ret ikke er hjemmel til at udstede langtidsvisum til personer, som meddeles opholdstilladelse af udenrigsministeren i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster.

Det bemærkes endvidere, at en visumpligtig udlænding, som har fået udstedt et Schengenvisum, risikerer at blive afvist ved indrejse i Danmark eller via et andet Schengenland, hvis den pågældendes formål med indreisen er et ophold, der forventes at vare mere end 90 dage inden for en periode på 180 dage. Personer, der ønsker at indrejse i Danmark med henblik på at indgive ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, bør således i stedet have udstedt et langtidsvisum.

Ved oprettelsen og behandlingen af en ansøgning om Schengenvisum foretages automatisk opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II), den nationale indrejseforbudsliste (IFL), den nationale sanktionsliste (SAL) og opmærksomhedslisten (OPS) med henblik på at kontrollere, at udlændingen f.eks. ikke er indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II) eller har indrejseforbud i Danmark. Endvidere foretages i visse sager høring af Schengenlandenes centrale myndigheder for at sikre, at der ikke er indsigelser mod udstedelse af visum.

Når en udlænding, der ønsker at indgive ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, således får udstedt et Schengenvisum med henblik på indreisen i Danmark, sikres det, at udlæn-

UDKAST

dingen forud for indrejsen i Danmark er blevet kontrolleret ved opslag i de forskellige systemer m.v., som Udenrigsministeriet ikke vil kunne foretage ved behandlingen af opholdssagen.

Udlændinge, som efter regler fastsat i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 2, er fritaget for visum, har ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage. Disse udlændinge indgiver ligeledes først ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og Wienerkonventionen om konsulære forbindelser efter deres indrejse i Danmark. Disse udlændinge undergår således ikke samme kontroltjek som de visumpligtige udlændinge forud for ankomsten til Schengenlandene.

Efter indrejsen i Danmark ansøges om opholdstilladelse hos Udenrigsministeriets Protokol. Opholdstilladelsen meddeles af udenrigsministeren, og dokumentation for den givne opholdstilladelse opbevares i Udenrigsministeriet.

Når udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk.1, eller efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser udstedes et opholdskort til udlændingen. Opholdskortet betragtes som bevis på, at udlændingen har opholdstilladelse i Danmark og benyttes også som dokumentation for den pågældendes identitet, idet opholdskortet også indeholder udlændingens titel, billede samt et administrativt personnummer /personidentifikationsnummer.

Til EU/EØS-statsborgere udstedes der ikke et opholdskort, men et EU-opholdsdokument samt et ID-kort, der dokumenterer, at personen er registreret i Udenrigsministeriets Protokol, og som indeholder udlændingens titel, billede samt et administrativt personnummer/personidentifikationsnummer. Til nordiske statsborgere udstedes alene et ID-kort.

En opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk.1, eller efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser inddrages eller nægtes forlænget, når ansættelsesforholdet, der har ledt til meddelelse af opholdstilladelsen, ophører. Dette gælder også for den medfølgende familie og privat tjenestepersonale.

Efter udlændingelovens § 47, stk. 2, kan der efter aftale mellem udlændinge- og integrationsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at træffe afgørelse i sager om visum og til at udstede og meddele opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Efter aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Det følger endvidere af bestemmelsen, at udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren kan indgå repræsentationsaftaler i udlandet i overensstemmelse med visumkodeksens artikel 8.

2.1.1.3. Udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne i forbindelse med behandlingen af en sag efter udlændingeloven

Efter udlændingelovens § 45 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, uden udlændingens samtykke videregive oplysninger fra en sag efter udlændingeloven til efterretningstjenesterne, i det omfang videregivelsen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver.

Efter udlændingelovens § 45 a, stk. 2, kan efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke videregive oplysninger om en udlænding til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, i det omfang videregivelsen kan have betydning for disse myndigheders behandling af en sag efter udlændingeloven.

Efter udlændingelovens § 45 a, stk. 4, kan efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke elektronisk indhente oplysninger om en udlænding fra registre og systemer i Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, i det omfang indhentelsen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver.

Bestemmelserne i § 45 a, stk. 1-2, blev indsat i udlændingeloven i 2002 og udgjorde en forenkling af udlændingemyndighedernes adgang til at vide-

UDKAST

regive oplysninger fra udlændingesager uden samtykke fra den pågældende udlænding og uden, at der foretages en konkret vurdering af hver enkelt oplysning for sig.

Formålet var bl.a. at sikre, at Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste får det bedste grundlag for at vurdere, om der i Danmark befinder sig udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed. Samtidig skulle bestemmelserne også være med til at sikre udlændingemyndighederne det bedst mulige grundlag for at træffe afgørelse efter udlændingeloven. Der henvises i den forbindelse til Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 757.

Bestemmelsen i § 45 a, stk. 4, blev indsat i udlændingeloven i 2017 for bl.a. at sikre efterretningstjenesterne en hurtig, direkte og elektronisk adgang til oplysningerne i udlændingemyndighedernes registre og systemer og således for at gøre den forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mere effektiv for efterretningstjenesterne. Der henvises i den forbindelse til Folketingstidende 2016-17, 1. samling, tillæg A, L 173 som fremsat, side 14.

Behandlingen af oplysninger i medfør af udlændingelovens § 45 a finder bl.a. sted i forbindelse med Styrelsen for International Rekruttering og Integrations behandling af ansøgninger om de typer af opholdstilladelse, som er omfattet af udlændingelovens § 4 a, stk. 2.

Når Styrelsen for International Rekruttering og Integration behandler en ansøgning om opholdstilladelse, kontrollerer styrelsen, om ansøger har et gyldigt pas. Oplysningerne i ansøgers pas anvendes også til at vurdere, om der skal ske høring af efterretningstjenesterne. En ansøgers pas skal derfor altid forevises for en dansk myndighed, og en kopi af passet skal vedlægges ansøgningen om opholdstilladelse. Ved ansøgninger indgivet fra udlandet, kontrollerer den modtagende myndighed, at ansøgers originale pas er gyldigt og indeholder alle sider, og en kopi af samtlige sider i passet, inklusive omslaget, vedlægges ansøgningen.

I alle sager om ansøgning om opholdstilladelse kontrollerer styrelsen endvidere ved opslag i bl.a. Schengeninformationssystemet (SIS II), den nationale indrejseforbudsliste (IFL), den nationale sanktionsliste (SAL) og opmærksomhedslisten (OPL) om udlændingen f.eks. er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket i Schengenlandene eller har et indrejseforbud i Danmark.

I praksis – og for at sikre størst mulig aktualitet – foretages disse kontrolopslag umiddelbart før meddelelse af en opholdstilladelse.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration foretager desuden høring af efterretningstjenesterne på baggrund af kriterier fastsat af efterretningstjenesterne, og når der er oplysninger i sagen, der i øvrigt indikerer, at en ansøger udgør en fare for statens sikkerhed eller på anden måde er af efterretningsmæssig interesse. Efterretningstjenesterne høres endvidere, hvis der i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller i øvrigt uden for selve ansøgningsituationen tilgår styrelsen oplysninger, der indikerer, at udlændingen kan udgøre en fare for statens sikkerhed.

2.1.1.4. Konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25 og sletning af udlændinge i SIS II

Efter Schengenkonventionens artikel 25 skal et Schengenland, der påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), konsultere det indberettende land og tage hensyn til dette lands interesser ved afgørelsen af, hvorvidt opholdstilladelse skal udstedes. Det Schengenland, der har udstedt opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), og det indberettende Schengenland skal efter artikel 25 endvidere konsultere hinanden med henblik på at fastslå, om der er tilstrækkeligt grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Det følger desuden af Schengenkonventionens artikel 25, at en indberetning af en udlænding som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II) skal slettes, hvis konsultationerne mellem det indberettende land og det land, der har udstedt eller påtænker at udstede opholdstilladelse til en uønsket udlænding resulterer i, at opholdstilladelse meddeles eller ikke inddrages.

Ordningen medfører, at en tredjelandstatsborger ikke på en og samme tid kan være indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) som uønsket i Schengenområdet og have opholdstilladelse i et Schengenland.

UDKAST

Det følger således af Schengenkonventionens artikel 25, stk. 1, at et medlemsland kun må udstede en opholdstilladelse til en udlænding, der er registreret som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Efter udlændingelovens § 58 h, stk. 1, forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Såfremt det efter sådanne konsultationer findes, at en udlænding, der i medfør af udlændingelovens § 58 g er indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), bør slettes som uønsket, sletter Rigspolitichefen den pågældende i Schengeninformationssystemet (SIS II), jf. udlændingelovens § 58 h, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 58 h, stk. 2, er det Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration, der formelt har kompetencen til at beslutte, at en udlænding skal slettes som uønsket i SIS II, og Rigspolitichefen, som den i forhold til Schengeninformationssystemet (SIS II) kompetente nationale myndighed der foretager selve sletningen.

Det bemærkes, at Rigspolitichefen kun kan slette nationale SIS II-indberetninger – det vil sige indberetninger, som er sket på baggrund af danske myndigheders ønske herom. SIS II-indberetninger foretaget af myndigheder i de øvrige medlemslande skal alt efter udfaldet af konsultationssagen slettes af det indberettende land.

I tilfælde, hvor Rigspolitichefen har indberettet en udlænding som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), og et andet Schengenmedlemsland efter afslutning af konsultationen ønsker at meddele den pågældende udlænding opholdstilladelse, skal udlændingen slettes i Schengeninformationssystemet (SIS II), men kan efter sletningen i Schengeninformationssystemet (SIS II) fortsat stå i den nationale indrejseforbudsliste.

Udlændingestyrelsen er omfattet af udlændingelovens § 58 h, stk. 1 og stk. 2, som følge af Udlændingestyrelsens varetagelse af opgaver vedrørende opholdstilladelse på familiesammenførings- og asylområdet m.v. Styrelsen for International Rekruttering og Integration er omfattet af udlændingelovens § 58 h, stk. 1 og stk. 2, som følge af styrelsens varetagelse af opgaver

vedrørende opholdstilladelser til udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl.

Beføjelserne i henhold til udlændingelovens § 58 h, stk. 2, knytter sig således til myndighedernes kompetence til at træffe afgørelse i første instans i sager om opholdstilladelse inden for deres respektive områder (familiesammenføring, asyl, arbejdstagere og studerende m.fl.).

2.1.2 Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udenrigsministeriet har oplyst, at ministeriet kan konstatere, at der er en stigende interesse for etablering af konsulater i Danmark med udsendte medarbejdere. På denne baggrund er det efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse hensigtsmæssigt at inkludere en henvisning til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser i udlændingeloven § 47, stk. 1, om udenrigsministerens kompetence til at udstede opholdstilladelse til personer, der nyder diplomatiske rettigheder m.v., så det er tydeligt, at udenrigsministeriets hjemmel til at udstede opholdstilladelser også omfatter personer, som i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser nyder diplomatiske rettigheder, samt disses familiemedlemmer samt private tjenestepersonale.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse u hensigtsmæssigt, at visumpligtige udlændinge, som ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, i dag får udstedt et Schengenvisum med henblik på den første indrejse i Danmark, da de risikerer at blive afvist ved grænsekontrollen i såvel Danmark som de andre Schengenlande, idet formålet med de pågældendes indrejse er at tage længerevarende ophold her i landet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er uforeneligt og i strid med visumkodeksens regler, når der udstedes et Schengenvisum i disse situationer, idet såvel udlændingen som de danske myndigheder er bekendt med, at formålet med indreisen ikke er et kortvarigt besøg på højst 90 dage, men at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster. Danmark bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse i alle tilfælde efterleve visumkodeksens regelsæt.

UDKAST

Det er endvidere efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse uhensigtsmæssigt, at Udenrigsministeriet ikke har mulighed for – forud for meddelelse af opholdstilladelser i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster – at gennemføre systematisk og ensartet kontrol af ansøgerne, idet Udenrigsministeriet ikke i forbindelse med behandling af opholdssager har det nødvendige tekniske set-up til at foretage en sådan kontrol, ligesom Udenrigsministeriet ikke har den fornødne hjemmel til at videregive oplysninger til f.eks. Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på, at styrelsen ville kunne bistå med at kontrollere ansøgerne.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse vigtigt, at der føres tilstrækkelig kontrol med alle udlændinge, der indrejser og opholder sig her i landet. Det gælder også udlændinge, der har ansøgt om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, og som skal indrejse her i landet på et langtidsvisum.

De manglende hjemler har bl.a. været medvirkende årsag til, at de danske myndigheder ikke har kunnet udstede den rette visering til visumpligtige udlændinge, som ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster. Det har også betydet, at visumfrie udlændinge ikke på samme måde som visumpligtige ansøgere er blevet kontrolleret ved opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) m.v., forud for udstedelse af en opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør indføres en ordning, som for det første muliggør, at der kan udstedes et langtidsvisum til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, og for det andet muliggør, at der forud for meddelelse af en sådan opholdstilladelse og udstedelse af langtidsvisum i forlængelse heraf med henblik på indreisen i Danmark vil kunne foretages nødvendige kontrolopslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) m.v. og efter omstændighederne høringer af efterretningstjenesterne.

UDKAST

Udlændinge- og Integrationsministeriets finder derfor, at såvel de visumpligtige som de visumfrie udlændinge fremadrettet bør indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster med henblik på udstedelse af opholdstilladelsen forud for de pågældendes indrejse i Danmark og i forlængelse heraf udstedelse af et langtidsvisum med henblik på indrejse i Danmark og udstedelse af opholdskort.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det i forbindelse med Udenrigsministeriets behandling af en ansøgning om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster skal være muligt at foretage samme type af kontrolopslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) m.v. og høringer af efterretningstjenesterne, som der i øvrigt foretages i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om de typer af opholdstilladelse på Styrelsen for International Rekruttering og Integrations område, der er omfattet af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 2, om udstedelse af langtidsvisum.

I den forbindelse er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration med fordel vil kunne bistå Udenrigsministeriet med at foretage den nødvendige kontrol af ansøgere, der søger om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, som Udenrigsministeriet ikke selv har mulighed for at foretage, da styrelsen allerede har det nødvendige tekniske set-up og den praktiske erfaring med at foretage den form for kontrol i forbindelse med behandling af ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelse fra personer, der – ligesom tilrejsende diplomater og ansatte ved internationale organisationer – indrejser i Danmark med henblik på forskellige typer af beskæftigelse m.v.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i forlængelse af ovenstående, at hvis der ved kontrolopslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) fremkommer oplysning om, at en udlænding er indberettet af et andet Schengenland til SIS II som uønsket i Schengenområdet, vil der skulle foretages konsultation af dette andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udenrigsministeriet bør have den formelle kompetence til at forestå en sådan konsultation, da det er udenrigsministeren, der har kompetencen til at træffe afgø-

relse om opholdstilladelse til de personer, der er omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en hjemmel til, at Udenrigsministeriet har kompetence til at kunne forestå konsultationer med myndigheder i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

2.1.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslaget, at der i udlændingelovens § 4 a indsættes et nyt stykke 3, hvori der indføres en hjemmel til, at der i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 kan udstedes langtidsvisum til udlændinge, som af udenrigsministeren har fået meddelt opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, med henblik på, at disse udlændinge kan indrejse i Danmark og få udstedt et opholdskort. Det gælder også for de pågældendes familiemedlemmer og tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark. For så vidt angår udlændinge omfattet af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser henvises til lovforslagets § 1, nr. 16, hvori det foreslås at indsætte en henvisning til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser i § 47, stk. 1, jf. også nedenfor.

Det betyder, at udlændinge, der ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, fremover som altovervejende udgangspunkt vil skulle ansøge herom før indreisen i Danmark. Ansøgningen vil skulle indgives til Udenrigsministeriets Protokol i København eller via en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i hjem- eller opholdslandet.

Det betyder endvidere, at udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, herefter umiddelbart vil kunne få udstedt et langtidsvisum til brug for indreisen i Danmark. Herved sikres det, at de pågældende ikke risikerer at blive afvist ved grænsekontrollen hverken i Danmark eller i andre Schengenlande. Videre sikres det, at Danmark efterlever visumkodeksens regelsæt. Det forudsættes, at langtidsvisum efter den foreslåede bestemmelse i §

UDKAST

4 a, stk. 3, udstedes af den diplomatiske eller konsulære repræsentation i udlandet, hvortil ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet.

Et langtidvisum vil blive udstedt på en sådan måde, at der ved fastlæggelsen af visummets gyldighedsperiode bl.a. tages hensyn til, at udlændingen ikke i kraft af visummet kan opholde sig i Danmark i en periode, der går ud over opholdstilladelsens gyldighedsperiode.

Det bemærkes, at udlændinge, der er statsborgere i lande, som Danmark har indgået en bilateral visumfritagelsesaftale med, jf. udlændingelovens § 3, stk. 2, ligeledes bør indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, med henblik på udstedelse af et langtidvisum med henblik på indrejse i Danmark, idet de indgåede bilaterale visumfritagelsesaftaler alene dækker ophold, der forventes at vare højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorfor ophold af varighed herudover ikke er omfattet af de bilaterale visumfritagelsesaftaler.

Det bemærkes endvidere, at der for så vidt angår nordiske og EU/EØS statsborgere gælder særlige regler, idet nordiske statsborgere uden visum kan indrejse og opholde sig her i landet, jf. udlændingelovens § 1, og at EU/EØS statsborgere kan indrejse og opholde sig her i landet i indtil tre måneder uden visum, jf. udlændingelovens § 2, stk. 1 og 5. Der vil således ikke skulle udstedes langtidvisum til nordiske statsborgere og EU/EØS statsborgere.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 45 a indsættes et nyt stykke 5, hvorefter Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke kan udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang behandlingen kan have betydning for efterretningstjenesternes varetægelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af en sag efter udlændingelovens § 47, stk. 1.

Det betyder, at Udenrigsministeriet fremover uden en udlændings samtykke vil kunne videregive oplysninger fra en sag om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 47, stk. 1, til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, og at styrelsen uden udlændingens samtykke vil kunne be-

UDKAST

handle disse oplysninger. Udenrigsministeriet vil endvidere fremover efter omstændighederne kunne videregive og udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne med henblik på kontrol, ligesom efterretningstjenesterne vil kunne behandle og udveksle oplysninger indbyrdes og med Udenrigsministeriet vedrørende den foretagne kontrol til brug for den videre behandling af sagen i Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeriet vil således fremover i forbindelse med behandlingen af alle ansøgninger om opholdstilladelse, der er omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1, herunder også for EU/EØS statsborgere, kunne anmode Styrelsen for International Rekruttering og Integration om bistand, i det omfang det er relevant, til at kontrollere ansøgere ved opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II), den nationale indrejseforbudsliste (IFL), den nationale sanktionsliste (SAL) og opmærksomhedslisten (OPL).

Udenrigsministeriet vil endvidere kunne foretage høringer af efterretningstjenesterne på baggrund af kriterier fastsat af efterretningstjenesterne, og når der er oplysninger i sagen, der i øvrigt indikerer, at en ansøger udgør en fare for statens sikkerhed eller på anden måde er af efterretningsmæssig interesse, ligesom efterretningstjenesterne kan høres, hvis der i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller i øvrigt uden for selve ansøgningssituationen tilgår Udenrigsministeriet oplysninger, der indikerer, at udlændingen kan udgøre en fare for statens sikkerhed.

Herved sikres det, at der sker en forudgående kontrol af alle ansøgere – ikke kun de visumpligtige – inden der meddeles opholdstilladelse i Danmark og i forlængelse heraf udstedes langtidvisum med henblik på indreisen i Danmark.

Oplysninger fra en sag omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1, der efter den foreslåede ordning vil kunne udveksles mellem Udenrigsministeriet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og – efter omstændighederne – efterretningstjenesterne, vil typisk kunne omfatte kopi af dataside fra ansøgers pas, Note Verbale fra den udsendende stat eller – hvis anmodning kommer fra en international organisation – et brev, der bekræfter ansættelse i København, bilagt et udfyldt skema fra den udsendende stat eller den internationale organisation samt eventuel vielsesattest og fødselsattest vedrørende barn, hvis familie også skal medfølge eller tilslutte sig.

UDKAST

Det forudsættes i den forbindelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration alene vil skulle foretage samme form for kontrol af udlændinge, der søger opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, som styrelsen allerede i dag foretager af udlændinge, der søger om opholds- og arbejdstilladelse på styrelsens eget område, med den undtagelse, at Udenrigsministeriet selv vil skulle forestå eventuelle høringer af efterretningstjenesterne. Det forudsættes endvidere, at en verificering af ægtheden af et pas vil blive gennemført af den modtagende myndighed.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke ændrer på kriterierne for, hvornår der kan meddeles opholdstilladelse til udlændinge efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1. Det vil derfor fortsat være udenrigsministeren, der foretager vurderingen af, om en udlænding opfylder betingelserne for at blive meddelt en sådan opholdstilladelse. Det gælder også i den situation, hvor den forudgående kontrol foretaget af Styrelsen for International Rekruttering og Integration måtte vise, at en ansøger f.eks. er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) eller har indrejseforbud i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 47, stk. 1, 1. pkt., indsættes en henvisning til Wienerkonventionen om konsulære forbindelser så det fremgår direkte af udlændingeloven, at udenrigsministeriets kompetence til at meddele opholdstilladelser også omfatter personer, som i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser nyder diplomatisk rettigheder, samt disses familiemedlemmer og private tjenestepersonale. Der tilsigtes med den foreslåede tilføjelse ikke nogen ændring i praksis for, hvornår der meddeles opholdstilladelse til udlændinge efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 16.

Det foreslås desuden, at der i udlændingelovens § 47 indsættes et nyt stykke 2, hvorefter afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellem-

UDKAST

folkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1.

Det betyder, at udenrigsministeren, der allerede i dag meddeler opholdstilladelse til udlændinge i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster også får kompetence til at træffe afgørelse om udstedelse af langtidsvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, hvortil der henvises.

Det betyder endvidere, at udenrigsministerens afgørelser om langtidsvisum træffes i umiddelbar forlængelse af en meddelt opholdstilladelse.

Det bemærkes, at det forudsættes, at langtidsvisummet vil blive udstedt af en diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, der behandler disse visumsager, efter bemyndigelse fra udenrigsministeren i forlængelse af, at udenrigsministeren i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, har meddelt en opholdstilladelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 17.

Det foreslås herudover i udlændingelovens § 47, stk. 2, 2. pkt., at indsætte en henvisning til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, om udstedelse af langtidsvisum, således at udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet, som udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren har indgået en aftale med, og som allerede efter de gældende regler kan bemyndiges til at udstede visum efter § 4 a, stk. 2, opholdstilladelser og arbejdstilladelser, fremover også vil kunne bemyndiges til at udstede langtidsvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3.

Der vil være tale om at udstede langtidsvisum til Danmark på baggrund af en afgørelse herom truffet af udenrigsministeren efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3. De udenlandske repræsentationer vil således ikke skulle træffe afgørelse om langtidsvisum, men vil alene kunne bemyndiges til at udstede et sådan visum.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 18.

Det foreslås desuden, at der i udlændingelovens § 58 h, stk. 1, indføres mulighed for, at Udenrigsministeriet kan forestå konsultationer med myn-

UDKAST

digheder i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Hvis der i forbindelse med den kontrol, som Styrelsen for International Rekruttering og Integration fremover vil skulle foretage, jf. ovenfor, fremkommer oplysninger om, at ansøgeren er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) som uønsket, vil Udenrigsministeriet i medfør af den foreslåede ændring af bestemmelsen i udlændingelovs § 58 h, stk. 1, således have kompetencens til at kunne forestå konsultationer med myndigheder i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Udenrigsministeriet i forbindelse med vurderingen af, om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, kan meddeles, i fornødent omfang har mulighed for at tage behørigt hensyn til andre Schengenlandes interesser, idet en udlænding ikke på en og samme tid kan have en opholdstilladelse og været indberettet som uønsket i SIS II.

Udenrigsministeriet vil efter den foreslåede ordning kun kunne udstede opholdstilladelse til en udlænding i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, der er registreret som uønsket i SIS II, efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 58 h, stk. 2, indføres mulighed for, at Rigspolitechefen kan slette en udlænding i Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at en i medfør af udlændingelovens § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II).

Herved sikres det, at såvel visumpligtige som visumfri udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, ikke på en og samme tid kan være indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS) II som uønskede i Schengenområdet og have opholdstilladelse i et Schengenland.

Det bemærkes, at Rigspolitechefen kun kan slette nationale SIS II-indberetninger – det vil sige indberetninger, som er sket på baggrund af danske myndigheders ønske herom. SIS II-indberetninger foretaget af myndigheder i de øvrige medlemslande skal alt efter udfaldet af konsultationssagen slettes af det indberettende land.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 19 og 20 samt bemærkningerne her-til.

2.2. Karensperiode i visesager

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Udstedelse af visum

Efter udlændingelovens § 4, stk. 1, kan der udstedes visum til kortvarige ophold i alle Schengenlande (Schengenvisum).

Reglerne om visum for personer, der ikke er familiemedlemmer til en unionsborger findes i udlændingeloven, i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen) samt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), som senest ændret ved forordning nr. 2019/1155 af 20. juni 2019.

Visumkodeksen fastsætter procedurer og betingelser for udstedelse af visa til forventede ophold på medlemsstaternes område i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage (korttidsophold). Betingelserne, herunder opholdets varighed, gælder både ved udstedelsen af visummet, og når udlændingen indrejser og opholder sig i Danmark eller de øvrige Schengenlande.

Det følger af udlændingelovens § 3 a, at alle udlændinge, der ikke er fritaget for krav om visum i medfør af visumbekendtgørelsens § 2, jf. udlændingelovens § 3, jf. § 39, stk. 2, skal have visum for indrejse og ophold her i landet.

Efter visumkodeks artikel 32, stk. 1, litra b, gives der med forbehold for artikel 25, stk. 1, afslag på visum, hvis der er begrundet tvivl om ægtheden af den dokumentation, der er fremlagt af ansøgeren, eller om rigtigheden af indholdet, om troværdigheden af de udsagn, der er fremsat af ansøgeren,

UDKAST

eller om dennes hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Efter visumbekendtgørelsens § 8, stk. 1, imødekommes en ansøgning om Schengenvisum, medmindre der er grundlag for at afslå ansøgningen efter reglerne i visumkodeksen, jf. stk. 2.

Efter visumbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 13, meddeles der afslag på en ansøgning om Schengenvisum, hvis der er begrundet tvivl om udlændingens hensigt om at forlade Schengenlandene inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Det følger af gældende praksis som beskrevet i Udlændinge- og Integrationsministeriets vejledning nr. 10182 af 17. december 2018 om behandling af ansøgninger om visum til Danmark (visumvejledningen) under afsnit 8.4.1 ”Særligt om fastlæggelse af visums gyldighed i tilfælde af graviditet”, at hvis en ansøger er gravid ved indgivelsen af ansøgningen om visum, vil den pågældendes visum som altovervejende hovedregel blive tidsmæssigt begrænset, således at udrejse skal ske senest 2 ½ måned før terminsdatoen.

Den tidsmæssige begrænsning skyldes, at et visum kun er beregnet til kortvarige ophold i Danmark eller de øvrige Schengenlande, og at der ved visumophold her i landet, der lægger sig tæt op ad terminsdatoen, kan være en konkret og overvejende risiko for fødsel her i landet samt et eventuelt deraf følgende længerevarende ophold her i landet. Den tidsmæssige begrænsning af visummet er således begrundet i, at myndighederne ikke vil risikere, at en ansøger, som har oplyst over for myndighederne, at hun er gravid, men som ikke har en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder betalingen herfor, alligevel føder her i landet. Den tidsmæssige begrænsning er endvidere konkret motiveret bl.a. af det forhold, at de fleste flyselskaber ikke vil medtage passagerer de sidste to måneder før forventet fødsel samt indtil to måneder efter overstået fødsel. Det er tilsvarende udlændingemyndighedernes generelle administrative praksis, at der ikke fastsættes en udrejsefrist til gravide i perioden fra de sidste 60 dage før termin til de første 60 dage efter fødsel. Udlændingemyndighederne vil således normalt ikke kunne pålægge den pågældende visumansøger at udrejse i dette tidsrum. I forbindelse med visumsagens behandling indhentes derfor lægelig dokumentation for visumansøgerens terminstidspunkt, og terminsdatoen vil være skæringsdato i forhold til vurderingen af, hvornår den pågældende senest skal udrejse af Danmark, hvis der medde-

UDKAST

les visum. Terminsdatoen vil også være skæringsdato i forhold til vurderingen af, om der kan meddeles visum til Danmark henset til, at ansøgeren skal være udrejst senest 2 ½ måned før terminsdato.

Ovennævnte praksis om udrejse senest 2 ½ måned før forventet termin kan dog fraviges i tilfælde, hvor visumansøgeren er gift med en udstationeret dansk statsborger eller med en person med en opholdstilladelse i Danmark meddelt med mulighed for varigt ophold, der har en forsikring, der dækker omkostningerne til fødslen i Danmark.

Det er alene kravet om udrejse af Danmark senest 2 ½ måned før terminsdatoen, der kan fraviges i ovennævnte tilfælde. Det pågældende visum vil således som det altovervejende udgangspunkt ikke kunne forlænges ud over visumperioden af maksimalt 90 dages varighed. Visumansøgeren har det fulde ansvar for, at ind- og udrejse kan ske i overensstemmelse med det meddelte visum.

Det er således til enhver tid en visumindehavers eget ansvar at sikre, at et påtænkt visumbesøg kan gennemføres inden for den meddelte visumperiode således, at udrejsen kan gennemføres i overensstemmelse med visummet. Dette gælder også, hvis en visumansøger ønsker at rejse under sin graviditet. Hvis en visumindehaver – mod forventning – føder her i landet, vil Udlændingestyrelsen, jf. administrativ praksis, normalt udsætte udrejsefristen til 60 dage efter fødslen.

I praksis indebærer det som oftest, at visumindehaveren opnår et ophold, der er længere end det udstedte visums gyldighed, da en fødsel og efterfølgende 60 dages udsættelse af udrejsefristen vanskeligt kan gennemføres inden for maksimalt 90 dage.

Efter praksis kan der endvidere gives visum til ansøgere, som ønsker at modtage sygdomsbehandling på et privathospital eller på en privatklinik her i landet, herunder med henblik på fødsel.

Ud over de almindelige betingelser for udstedelse af visum kræver det, at der foreligger en skriftligt indgået aftale med det privathospital eller den privatklinik i Danmark, som skal udføre behandlingen, hvori den forventede behandling er konkret og præcist beskrevet, at ansøgningen er vedlagt dokumentation for fuldstændig forudgående betaling for hele opholdet på behandlingsstedet, inklusive omkostninger til forundersøgelse, operation/behandling og efterbehandling/genoptræning/rekreation, og at hele be-

UDKAST

handlingsforløbet kan gennemføres på de maksimale 90 dage, som et visum kan gives for.

Det er ikke et absolut krav, at behandlingen ikke er tilgængelig i hjemlandet. Hvis der ikke ses at være rimelig grund til, at behandlingen skal foregå i Danmark, kan det dog indgå i vurderingen af, om visumansøgningen reelt er indgivet med dette formål for øje.

En ansøger, der ønsker at føde her i landet, kan således efter praksis gives visum hertil, men det forudsætter, at der på forhånd er indgået en skriftlig aftale herom, at der foreligger dokumentation herfor, samt at det er dokumenteret, at der er sket fuldstændig forudgående betaling m.v.

Visum med henblik på at føde her i landet forudsætter, som nævnt ovenfor, endvidere, at fødslen og et eventuelt yderligere på forhånd planlagt behandlingsforløb kan gennemføres på de maksimale 90 dage, som et visum kan gives for.

Udlændingelovens § 4 c indeholder regler om fastsættelse af karenstid for udlændinge, der på nærmere angivne måder benytter visumophold til andet end det tiltænkte formål. Karenstiden er enten 3 eller 5 år, og regnes som udgangspunkt fra tidspunktet for udlændingens udrejse af Schengenområdet.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at hensigten med bestemmelsen er at føre en mere konsekvent visumpraksis over for udlændinge, der har misbrugt visumsystemet, herunder benytter visumsystemet til andet end det tiltænkte formål – nemlig et kortvarigt besøg i Danmark. Der henvises i den forbindelse til Folketingstidende, 2003-2004, tillæg A, side 7733.

Udlændingelovens § 4 c finder anvendelse i situationer, hvor en karensbærende adfærd er sket efter indrejse på et dansk Schengenvisum. Ved dansk Schengenvisum forstås i denne sammenhæng et visum udstedt bona fide – det vil sige, hvor det umiddelbart er vurderet, at visum kan meddeles, fordi de grundlæggende indrejsebetingelser er opfyldt, og der ikke vurderes at være nogen immigrations- eller sikkerhedsrisiko forbundet med at meddele visum – direkte af en dansk repræsentation, af en dansk repræsentation efter bemyndigelse af Udlændingestyrelsen eller af en dansk repræsentation på vegne af et andet Schengenland. Ved dansk Schengenvisum forstås også et bona fide visum udstedt af et andet Schengenlands repræsentation

på vegne af Danmark, og hvor Danmark er hoveddestination (som led i repræsentationsaftaler).

Der sondres i udlændingelovens § 4 c mellem, om en udlænding efter indrejsen har overskredet sit visums gyldighed (overstay), eller om en udlænding efter indrejsen er blevet udvist, har søgt asyl her i landet eller i et andet Schengenland eller har indgivet ansøgning om opholdstilladelse på andet grundlag.

2.2.1.2. Karens som følge af visumoverskridelser (overstay)

Efter udlændingelovens § 4 c, stk. 1, kan en udlænding ikke få visum i 5 år, hvis den pågældende efter indrejsen opholder sig uden fornøden tilladelse i Danmark eller et andet Schengenland ud over det tidsrum, der er angivet i det udstedte visum. Perioden udgør 3 år, hvis opholdet varer op til en måned ud over det angivne tidsrum.

Efter udlændingelovens § 4 c, stk. 2, kan der dog meddeles visum, hvis udlændingen godtgør, at overskridelsen af det tidsrum, der er angivet i visummet (overstayet), skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges den pågældende til last. Efter gældende visumpraksis kan dette f.eks. være tilfældet, hvis udlændingen ikke har haft mulighed for at udrejse til tiden som følge af strejker, vejræssige forhold eller sygdom. Hvis udlændingen således har haft til hensigt at udrejse inden for visummets gyldighedsperiode, men ikke har haft mulighed herfor som følge af sådanne udefra kommende omstændigheder, vil udlændingen ikke være afskåret fra at få visum på et senere tidspunkt efter sædvanlig praksis.

Det kan endvidere være i visse tilfælde i forbindelse med kortvarige førstegangsoverskridelser af det antal dage, som et visum er udstedt for, hvor det kan lægges til grund, at udlændingens overskridelse af det udstedte visum beror på en undskyldelig misforståelse af visummets gyldighed, og udlændingen kan anføre andre forhold, der understøtter, at den pågældende har været i god tro – f.eks. hvis det må lægges til grund, at der har været vejledt forkert eller ufyldstgørende om visummets udløb. Efter praksis finder denne undtagelse alene anvendelse, hvis udlændingen har opholdt sig i Schengenområdet i op til 15 dage ud over det bevilgede antal dage, men er udrejst inden for den gyldighedsperiode, der er fastsat i visummet. En overskridelse ud over gyldighedsperioden betragtes derimod ikke som undskyldelig.

Efter udlændingelovens § 4 c, stk. 2, kan der endvidere meddeles visum, hvis udlændingen dokumenterer, at der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion i forhold til overskridelsen af visummets gyldighed. Ganske særlige grunde kan efter praksis f.eks. foreligge, hvis et herboende nærtstående familiemedlem er livstruende sygt eller i tilfælde af dødsfald, begravelse eller lignende. Udlændingens tilknytning til den herboende indgår som et væsentligt moment ved vurderingen af, om der kan gives visum i et sådant tilfælde. Endvidere vil ganske særlige grunde foreligge, hvis et afslag på visum som følge af karens vil medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af bemærkningerne til § 4 c, stk. 2, jf. Folketingstidende 2013-2014, tillæg A, L 6 som fremsat, side 15, at undtagelsen fra karensreglerne i relation til reglerne om karens som følge af overstay bør fortolkes snævert, idet det er den enkelte udlændings egen pligt at være opmærksom på gyldigheden af det udstedte visum og at udrejse sker i overensstemmelse hermed.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at karensreglerne kun bør fraviges af særlige grunde, hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion i forhold til udlændingens overskridelse af det udstedte visums gyldighed. Bestemmelsen giver herved myndighederne mulighed for at fravige karensreglerne i sager om visumoverskridelser, hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens.

Det bemærkes, at alle udlændinge, der får udstedt et Schengenvisum, får udleveret en vejledning i form af ”Information Sheet to Visa holders”, der forklarer, hvordan det visum, man har fået udstedt, skal læses og forstås. Det har i praksis bl.a. den betydning, at ansøgere som det altovervejende udgangspunkt ikke kan påberåbe sig, at de har misforstået visummets gyldighedsperiode og således vil ifalde karens, hvis de ikke er udrejst i overensstemmelse med gyldigheden af det udstedte visum.

2.2.1.3. Karens som følge af udvisning, ansøgning om asyl eller ansøgninger om opholdstilladelse på andet grundlag end asyl

Efter reglerne i udlændingelovens § 4 c, stk. 3, kan en udlænding som udgangspunkt ikke få visum i 5 år, hvis udlændingen efter indrejsen 1) udvises efter reglerne i kapitel 4, 2) indgiver ansøgning om asyl i Danmark

eller et andet Schengenland eller 3) indgiver ansøgning om opholdstilladelse på et andet grundlag.

Bestemmelsen i § 4 c, stk. 3, nr. 2, finder dog ikke anvendelse, hvis en udlænding har søgt asyl og medvirker til sagens oplysning og efter afslag på eller frafald af ansøgningen selv udrejser eller medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 4 c, stk. 6.

Bestemmelsen i § 4 c, stk. 3, nr. 3, finder ikke anvendelse, hvis 1) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, (familiesammenføring), 2) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, på grundlag af en sådan familiemæssig tilknytning, der er nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1 eller nr. 2, 3) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 1, med henblik på at studere eller § 9 i, stk. 2, med henblik på at deltage i en ph.d.-uddannelse, 4) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 4 (fribyordningen), 5) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-11 eller 14, eller stk. 3, (beskæftigelse), 6) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 p, stk. 1, 1. pkt., (beskæftigelse), 7) udlændingen ansøger om opholdstilladelse efter § 9 q, stk. 1, 2 eller 3, (pensionist fra en international organisation), 8) udlændingen efter indgivelse af ansøgningen om opholdstilladelse udrejser af Schengenlandene i overensstemmelse med det udstedte visums gyldighed eller 9) hensyn af humanitær karakter afgørende taler derimod. Der henvises i den forbindelse til udlændingelovens § 4 c, stk. 4.

Visse ansøgninger om opholdstilladelse er således undtaget fra karensreglerne, hvorimod karensreglerne finder anvendelse ved ansøgning om andre former for opholdstilladelse, som f.eks. ansøgning om opholdstilladelse som au pair og praktikant.

Selv om ansøgningen om opholdstilladelse er omfattet af ovennævnte undtagelsesbestemmelser, skal der dog i medfør af udlændingelovens § 4 c, stk. 5, alligevel pålægges en karensperiode, hvis det afgørende formål med en ansøgning er at forlænge opholdet her i landet, og det er åbenbart, at ansøgningen ikke kan føre til meddelelse af opholdstilladelse.

2.2.2 Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændingestyrelsen oplever hvert år sager, hvor gravide kvinder – uanset, at de er meget langt henne i deres graviditet – indrejser i Danmark uden at oplyse om graviditeten og efterfølgende søger forlængelse af det visum, de

UDKAST

er indrejst på. Som begrundelse for forlængelsesansøgningerne henvises der til, at de er gravide og ikke mener, at de kan udrejse så sent i graviditeten, og gerne vil føde på et hospital her landet.

Det er Udlændingestyrelsens opfattelse, at de gravide i sådanne sager ikke på forhånd har indgået en aftale med et privat fødested her i landet, hvorfor de gravide føder på et offentligt hospital. Udlændingestyrelsen oplever samtidig, at det sjældent oplyses af egen drift af ansøgeren i forbindelse med visumansøgningens indgivelse, at vedkommende er gravid, og at det derfor må antages, at formålet med ansøgningen om visum er at føde her i landet. Formålet med besøget er sædvanligvis blot angivet som ”almindeligt familiebesøg” og vil være med henblik på besøg hos en kæreste eller ægtefælle.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke rimeligt, at personer, der ikke har været ærlige over for udlændingemyndighederne om det reelle formål med visumopholdet i forbindelse med en ansøgning om visum, fremadrettet blot skal have mulighed for at opnå visum til Danmark på ny.

Det er endvidere efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke rimeligt, at visumsystemet benyttes til at indrejse her i landet for at opnå adgang til sundhedsydelser på offentlige hospitaler. Navnlig ikke, når der efter praksis er adgang til at få visum med henblik på at modtage sundhedsbehandling, når der på forhånd er indgået en aftale herom med et privathospital eller på en privatklinik her i landet, og når der på forhånd er betalt herfor. Ved at undlade at oplyse om det reelle formål med visumopholdet, opnår de pågældende udlændinge adgang til sundhedsydelser på danske offentlige hospitaler, uden at det danske sundhedsvæsen i god tid på forhånd har kunnet indrette sig herpå. Dette udgør en unødigt belastning af det danske sundhedsvæsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en ny mulighed for meddelelse af karens, der kan finde anvendelse i situationer, hvor en visumansøger under et tidligere visumophold har født et barn her i landet uden på forhånd at have indgået en aftale med et privat fødested om fødslen og på forhånd at have betalt herfor. Navnlig i tilfælde, hvor ansøgeren må anses for at have tilbageholdt eller skjult oplysninger om graviditeten over for de danske myndigheder, eller hvor ansøgeren er indrejst i Danmark på et så sent tidspunkt i graviditeten, at

UDKAST

hjemrejse de facto ikke er mulig som følge af den nært forestående fødsel, der derfor kun vil kunne finde sted her i landet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det til enhver tid er visumindehaverens ansvar at sikre, at et påtænkt visumbesøg kan gennemføres inden for den meddelte visumperiode således, at udrejsen kan gennemføres i overensstemmelse med visummet. Det er således visumansøgerens ansvar at tilrettelægge sit besøg sådan, at den pågældende kan nå at ind- og udrejse igen i overensstemmelse med visummet. Det er endvidere visumansøgerens ansvar, at der på forhånd er indgået en aftale med et privat fødested, at der er betalt herfor og at visumopholdet planlægges således, at fødslen finder sted på et tidspunkt, der muliggør, at såvel fødslen som hjemrejsen kan finde sted inden udløbet af det meddelte visum. Ansøgeren skal således ikke kunne indrette opholdet på en forventning om, at myndighederne udsætter udrejsefristen med 60 dage efter fødslen.

Indførelse af en mulighed for meddelelse af karens i situationer, hvor en visumansøger under et tidligere visumophold har født et barn her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen, skal ses i sammenhæng med praksis for meddelelse af visum til sundhedsbehandling, hvorefter der kan gives visum til ansøgere, som ønsker at modtage sygdomsbehandling på et privathospital eller en privatklinik her i landet. Herved tilskyndes visumansøgere endvidere til at oplyse om det reelle formål med visumopholdet i forbindelse med visumansøgningens indgivelse.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kan indførelsen af en ny mulighed for karens ses i naturlig forlængelse af, at formålet med karensreglernes indførelse var at indføre en mere konsekvent visumpraksis over for udlændinge, der har benyttet visumsystemet til andet end det tiltænkte formål – nemlig et kortvarigt besøg i Danmark.

Indførelsen af en sådan ny karensmulighed vil – som det er tilfældet med de eksisterende karensregler – indebære, at udlændinge på forhånd kender konsekvenserne af at misbruge visumsystemet, og at udlændinge, der på trods heraf alligevel misbruger visumsystemet, mødes med mærkbare reaktioner. Herved vurderes karensreglerne endvidere at have en præventiv effekt i forhold til misbrug af visumsystemet og gør det samtidig muligt for Danmark at have en relativt åben visumpolitik med en lav afslagsprocent.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 4 c indføres en ny mulighed for – medmindre det skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller der foreligger særlige grunde, herunder hvis det vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion – at meddele karens for opnåelse af visum til Danmark til kvinder, der tidligere har benyttet et visum til at indrejse i Danmark og føde uden for inden indreisen at have opnået en forudgående aftale for fødslen med et privat hospital og have foretaget fuldstændig betaling herfor.

Konkret foreslås det bl.a., at der i § 4 c indsættes et stykke 7, hvorefter en udlænding ikke kan få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indreisen føder et barn her i landet, uden forinden indreisen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Det betyder, at udlændinge, der tidligere har misbrugt et visumophold i Danmark til at føde et barn her i landet uden forudgående aftale herom med et privat fødested, fremadrettet vil være afskåret fra på ny at opnå visum til Danmark og de øvrige Schengenlande i en periode på 3 år.

Udlændingen vil i disse tilfælde kunne anses for at have tilbageholdt oplysningen om eller skjult graviditeten for myndighederne i forbindelse med den tidligere visumansøgning med det formål at opnå et visum og indrejse og føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Misbruget vil i disse sager således bestå i, at ansøgerne ikke forud for indreisen på visum har oplyst om det reelle formål med opholdet og har tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder om graviditeten og den forestående fødsel, som derfor oftest vil finde sted på et offentligt hospital i Danmark.

Det bemærkes i den forbindelse, at det efter den foreslåede bestemmelse ikke er afgørende, om fødslen har fundet sted på et offentligt hospital. Det afgørende er, om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder, og om der er indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen. Hjemmefødsler, der finder sted i private hjem i Danmark, uden en forudgående aftale med et privat fødested, vil således også være omfattet af den foreslåede bestemmelse om karens.

UDKAST

Den foreslåede ordning vil medføre, at ansøgere, der søger om visum og indrejser her i landet så sent i graviditeten, at de bør vide, at der er en overvejende sandsynlighed for, at de føder under visumopholdet her i landet, eller som kort tid inden udløbet af det visum, de er indrejst på, i stedet for at udrejse i overensstemmelse med visummet, indgiver ansøgning om forlængelse af visummet med henvisning til, at en fødsel er så nært forestående, at de ikke ønsker eller mener, at de har mulighed for at udrejse, og som ikke inden indreisen har indgået en forudgående aftale om fødslen med et privat fødested, herunder betaling herfor, vil ifalde karens i forbindelse med en fremtidig visumansøgning.

Karensreglen i den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om udlændingen udrejser i overensstemmelse med sit visum eller benytter sig af en eventuel mulighed for at få udsat udrejsefristen og dermed får forlænget sit ophold i Danmark. Det afgørende efter den foreslåede bestemmelse er således, om udlændingen har tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder, og om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er indgået en aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen. Ansøgere vil således ifalde karens, selvom de udrejser i overensstemmelse med visummets gyldighed, når de uden forudgående aftale med et privat fødested føder under opholdet i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse vil således skulle finde anvendelse, når det må antages, at formålet med ansøgerens tidligere indrejse og ophold har været at få mulighed for at føde i Danmark, uanset om den pågældende tilrettelægger besøget, så udreisen kan finde sted inden udløbet af det meddelte visum. I sådanne tilfælde vil der sædvanligvis også være tale om, at ansøgeren ikke har været ærlig over for myndighederne i forbindelse med den tidligere visumansøgning, men derimod har skjult oplysningen om graviditeten og dermed også om det reelle formål med opholdet – at få mulighed for at føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Det bemærkes, at der med den foreslåede ordning ikke tilsigtes at foretage ændringer i forhold til de gældende regler om karens på grund af et tidligere overstay. Ansøgere, der føder her i landet efter indrejse på visum, vil således fortsat kunne ifalde karens efter den almindelige bestemmelse herom i udlændingelovens § 4 c, stk. 1, således at ansøgeren ifalder karens i 5 år, hvis den pågældendes ophold i Danmark eller et andet Schengenland, varer mere end en måned udover det tidsrum, der var angivet i visummet,

UDKAST

og i 3 år, hvis opholdet varer op til en måned udover det tidsrum, der var angivet i visummet.

Det bemærkes endvidere, at ”Information Sheet to Visa Holders”, der udleveres på de danske repræsentationer i forbindelse med, at en ansøger meddeles visum, i dag indeholder en vejledning om de danske karensregler og risikoen for karens ved misbrug af det udstedte visum. ”Information Sheet to Visa Holders” vil blive opdateret med en vejledning om risikoen for at ifalde karens ved fødsel her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested herom, herunder om betalingen, da dette anses som misbrug af visum. Derudover vil der ligeledes på www.nyidanmark.dk og Udenrigsministeriets hjemmeside blive informeret om konsekvenserne af et sådant misbrug.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 4 c indsættes et stykke 8, hvorefter en ansøger ikke ifalder karens, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.

Det betyder, at en udlænding, der under et tidligere visumbesøg har født her i landet, uden forudgående aftale med et privat fødested, ikke er afskåret fra at få visum, hvis de omstændigheder, der gjorde, at fødslen fandt sted under opholdet i Danmark, ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse således efter en konkret vurdering kunne gøres undtagelser til reglen om meddelelse af karens til udenlandske kvinder, der efter indrejsen på visum har født her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested om fødslen.

Omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, vil kunne være i situationer, hvor udlændingen har haft til hensigt at udrejse inden fødslen, men ikke har haft mulighed herfor som følge af udefra kommende omstændigheder, såsom for tidlig fødsel, flyforsinkelse og flyaflysning, strejker, vejræssige forhold, alvorlig sygdom m.v. I sådanne situationer vil udlændingen på grund af fødslen i Danmark ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

UDKAST

Det vil således eksempelvis ikke kunne lægges udlændingen til last, hvis den pågældende som følge af alvorlig sygdom, ud fra en lægelig vurdering, er blevet frarådet at rejse hjem inden fødslen. Udlændinge, der på denne baggrund har født i Danmark, vil således ikke kunne pålægges karens i forbindelse med fremtidige visumansøgninger.

Der vil endvidere ikke kunne pålægges en ansøger karens, hvis ansøgeren, har planlagt sit visumbesøg således, at hun kan opholde sig her i landet og rejse hjem igen i god tid inden fødslen, men under opholdet føder før termin, da en for tidlig fødsel ikke kan lægges ansøgeren til last. Henset til, at det til enhver tid påhviler en visumansøger at tilrettelægge sit besøg, således at udrejse kan ske i overensstemmelse med det udstedte visum, påhviler det en gravid ansøger selv at være opmærksom på, at det ikke er usædvanligt, at fødslen kan finde sted fra uge 37 + 0 til uge 41 + 6, og at fødsler inden for dette tidsinterval betragtes som fødsler til termin. Ansøgeren bør således selv være opmærksom på risikoen for at føde før terminsdatoen, når den pågældende ansøger om og planlægger sit ophold her i landet.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 8, indebærer endvidere, at karensreglen ikke vil skulle finde anvendelse, hvis der foreligger ganske særlige grunde.

Ganske særlige grunde vil – som praksis er i dag i forhold til de gældende karensregler – f.eks. kunne foreligge, hvis den herboende vært, som udlændingen ønsker at besøge, er livstruende syg eller i tilfælde af dødsfald, begravelse eller lignende hos ansøgerens herboende nærtstående familie. Udlændingens tilknytning til den herboende vært og eventuelt herboende børn indgår som et væsentligt moment ved vurderingen af, om der kan gives visum i et sådant tilfælde.

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne være, hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens. Myndighederne vil således ikke skulle pålægge karens, hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum i en periode på 3 år efter en konkret vurdering må anses for en åbenbart uforholdsmæssig reaktion over for den omstændighed, at udlændingen har født et barn under et tidligere visumophold her i landet, uden forudgående aftale med et privat fødested.

Endvidere vil ganske særlige grunde foreligge, hvis et afslag på visum vil medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser. Dette

vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis et afslag på visum med karens i 3 år vil gøre det umuligt for et par at mødes, fordi visumansøgerens herboende ægtefælle eller partner, f.eks. som følge af meget alvorlig sygdom, handicap eller lignende er ude af stand til at rejse.

Det vil efter den foreslåede ordning kunne indgå som et element i vurderingen af, om der foreligger ganske særlige grunde, om udlændingen, der har født under det tidligere visumophold i Danmark, kan dokumentere, at vedkommende efterfølgende har betalt for fødslen.

Det vil i den forbindelse kunne tillægges betydning, om betalingen for fødslen er sket i nær tilknytning til fødslen eller først flere måneder eller år efter, at selve fødslen fandt sted i Danmark, herunder i forbindelse med, at udlændingen på ny søger visum til Danmark.

Der vil efter sædvanlig praksis og under henvisning til ganske særlige grunde endvidere være mulighed for at fravige karensreglen efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 8, hvis udlændingens tilstedeværelse i Danmark er helt nødvendig, f.eks. fordi den pågældende skal vidne i en retssag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

2.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager

2.3.1. Gældende ret

Danmarks deltagelse i Schengensamarbejdet indebærer, at en række fælles europæiske regler på visumområdet finder anvendelse i Danmark. Disse regler fastlægger de overordnede rammer for dansk visumpraksis.

De overordnede betingelser og procedurer for behandlingen af ansøgninger om visum er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visum (visumkodeksen) med senere ændringer.

Visumhåndbogen (Bilag til Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2020) 395 final af 28. januar 2020 om ændring af afgørelse K(2010) 1620 endelig for så vidt angår erstatning af håndbogen om behandling af visumansøgninger og ændring af udstedte visa (visumhåndbog I)), er udarbejdet

til brug for Schengenlandenes visummyndigheder som et fortolkningsbidrag til visumkodeks.

Visumkodeksens overordnede betingelser og procedurer for behandlingen af ansøgninger om visum suppleres af nationale visumregler og praksis som fastlagt i udlændingeloven, i bekendtgørelse nr. 98 af 28. januar 2020 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen), og i Udlændinge- og Integrationsministeriets vejledning nr. 10182 af 17. december 2018 om behandling af ansøgninger om visum til Danmark (visumvejledningen).

2.3.1.1. Visumkodeksens regler om afslag på visum og klageadgang

I visumkodeksens artikel 32, stk. 1, er opregnet en udtømmende liste over mulige afslagsgrunde på visum. Der kan f.eks. gives afslag på visum, hvis ansøgeren fremlægger et falsk eller forfalsket rejsedokument, ikke redegør for formålet med og vilkårene for det forventede ophold, anses for at udgøre en trussel mod medlemsstaternes offentlige orden, indre sikkerhed, folkesundhed eller internationale forbindelser, eller hvis der er begrundet tvivl om ansøgers hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Listen over afslagsgrunde er udtømmende i den forstand, at der ikke er mulighed for at give afslag på visum af andre grunde end de, der er nævnt i visumkodeksens artikel 32, stk. 1. I det omfang en afslagsgrund imidlertid indebærer, at der skal foretages et skøn, følger det af national visumpraksis, hvilke kriterier der kan inddrages i skønnet. Det kan f.eks. være tilfældet ved vurderingen af, om der er begrundet tvivl om en udlændings hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der er ansøgt om.

Efter visumkodeksens artikel 32, stk. 2, skal en afgørelse om afslag på visum og de grunde, som afgørelsen hviler på, meddeles ansøgeren ved hjælp af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeksen på sproget i den medlemsstat, der har truffet den endelige afgørelse om ansøgningen, og et andet af EU-institutionernes officielle sprog. Det er således obligatorisk i medfør af visumkodeksen at anvende standardformularen i bilag VI, når der meddeles afslag på visum.

Standardformularen indeholder aktuelt 16 mulige afslagsbegrundelser, som afspejler de afslagsgrunde, der er opregnet i artikel 32, stk. 1. Af-

slagsbegrundelserne vælges ved afkrydsning i standardformularen, når der gives afslag på visum. Standardformularen indeholder desuden plads til, at myndighederne kan tilføje yderligere bemærkninger.

Derudover forudsættes det i standardformularen, at de nationale myndigheder indsætter vejledning om de nationale regler om indgivelse af klage over afslag på visum. Klagevejledningen skal indeholde en henvisning til, hvor klager reglerne findes i national ret, kontaktoplysninger til den myndighed, hvortil en klage kan indgives, kontaktoplysninger vedrørende klageprocedurerne, angivelse af fristen, inden for hvilken en klage skal indgives, samt dato for afgørelsen og den kompetente myndigheds stempel (samt eventuel underskrift, hvis dette kræves i henhold til national ret).

Det følger af visumkodeksens artikel 32, stk. 3, bl.a., at ansøgere, der har fået afslag på visum, har ret til at påklage afgørelsen, og at klagesager føres mod den medlemsstat, der har truffet den endelige afgørelse om ansøgningen, og i henhold til denne stats nationale lovgivning.

Det bemærkes, at det følger af artikel 30 i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, at et afslag på visum til et familiemedlem til en unionsborger altid skal fuldt begrundes, og alle specifikke faktuelle og retlige årsager til den negative afgørelse skal nævnes. Det er derfor i sådanne tilfælde ikke tilstrækkeligt at angive en eller flere årsager ved blot at afkrydse felter i standardformularen i bilag VI til visumkodeksen.

2.3.1.2. Nationale regler om kompetencefordelingen og om meddelelse af afslag på og annullering eller inddragelse af visum

Afgørelser i visumsager træffes af danske eller udenlandske diplomatiske eller konsulære repræsentationer i udlandet, som er bemyndiget hertil i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 2, eller af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1.

Udlændinge- og integrationsministeren kan i medfør af udlændingelovens § 39, stk. 2, fastsætte nærmere regler om bl.a. sagsfordelingen på visumområdet mellem Udlændingestyrelsen og de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet. Bemyndigelsen er udnyttet i visumbekendtgørelsens § 28.

UDKAST

Efter visumbekendtgørelsens § 28, stk. 1, er udgangspunktet, at afgørelser i visumsager træffes af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, som er bemyndiget hertil i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 2, jf. dog bekendtgørelsens § 28, stk. 2-5, og §§ 21 og 22. Efter visumbekendtgørelsens § 28, stk. 2-5, træffer Udlændingestyrelsen navnlig afgørelse i første instans i en række sager, der vanskeligt kan oplyses tilstrækkeligt på repræsentationerne. Udlændingestyrelsen træffer også bl.a. afgørelse i sager, hvor der kan blive tale om at give afslag til en ansøger, som er omfattet af EU-reglerne, eller som påberåber sig at være omfattet heraf. Repræsentationerne forelægger derfor sådanne sager for Udlændingestyrelsen med henblik på Udlændingestyrelsens afgørelse af sagerne i første instans.

Efter udlændingelovens § 4 e, stk. 1, kan en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum meddeles ansøgeren alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks til underretning om begrundelse for afslag på eller annullering eller inddragelse af visum. Afgørelsen udfærdiges således i overensstemmelse med reglerne i visumkodeks, hvilket betyder, at der ud over afkrydsning af en eller flere afslagsbegrundelser i standardformularen og tilføjelse af en behørig klagevejledning ikke er krav om yderligere begrundelse for afslaget eller henvisning til retsregler m.v. Dette gælder ikke for sager, der er omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 4 e, stk. 2.

Udlændinge- og integrationsministeren kan i medfør af udlændingelovens § 4 e, stk. 3, fastsætte regler om, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af stk. 1. Bemyndigelsen er udnyttet i visumbekendtgørelsens § 29.

Det følger således af visumbekendtgørelsens § 29, stk. 1, at en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum meddeles alene ved brug af den standardformular, der er optrykt som bilag VI til visumkodeksen, jf. dog stk. 2 og stk. 3.

Efter visumbekendtgørelsens § 29, stk. 2 og 3, udfærdiges visse typer af repræsentationernes afgørelser om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum efter de almindelige forvaltningsretlige regler om begrundelse. Der er tale om mindre komplicerede afgørelser, der er begrundet i objektivt konstaterbare forhold, og afgørelser, der i det væsentlige er begrundet i repræsentationernes vurdering af,

hvilken hovedgruppe udlændingen tilhører. Derudover udfærdiges visse afgørelser om territorielt eller tidsmæssigt begrænsede visa ligeledes efter de almindelige forvaltningsretlige regler om begrundelse for afgørelser, jf. visumbekendtgørelsens § 29, stk. 4. Disse typer af afgørelser meddeles således ikke alene ved brug af standardformularen, men vedlægges en individuelt begrundet afgørelse, der udfærdiges af den diplomatiske eller konsulære repræsentation i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse.

Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på eller annullering eller inddragelse af visum, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1, meddeles ved en individuelt begrundet afgørelse, der udfærdiges i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse, og som vedlægges den obligatoriske standardformular optrykt som bilag VI til visumkodeks.

2.3.1.3. De nationale regler om indgivelse af klager over afslag på, annullering og inddragelse af visum

Udlændingestyrelsen er klageinstans for de danske repræsentationers afgørelser om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et visum, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 5.

Det følger af udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., at en afgørelse, der er meddelt af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen. Det betyder, at en sådan afgørelse påklages ex officio til Udlændingestyrelsen (automatisk klage).

Baggrunden for, at sådanne afgørelser automatisk påklages til Udlændingestyrelsen, er, at myndighederne ved anvendelse alene af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks, ikke fuldt ud opfylder begrundelsespligten efter forvaltningslovens § 24, idet sådanne afgørelser ikke indeholder en konkret begrundelse med angivelse af de retsregler og hovedhensyn, der danner grundlaget for afgørelsen. Ansøgers retssikkerhed sikres i stedet ved, at Udlændingestyrelsen af egen drift – uden at ansøger selv skal indgive en klage – behandler en klagesag, hvorefter ansøger – hvis Udlændingestyrelsen stadfæster repræsentationens afgørelse om afslag – modtager en afgørelse, der opfylder de sædvanlige begrundelseskrav efter forvaltningsloven. Der henvises i den forbindelse til pkt. 4.2 i lovforslag nr. L 6 af 2. oktober 2013 om ændring af udlændingeloven, jf. Folketingstidende 2013-2014, tillæg A, side 10.

Efter visumbekendtgørelsens § 30, stk. 2, jf. også udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 1. pkt., kan de af repræsentationernes afgørelser, der er udfærdiget efter de almindelige forvaltningsretlige regler om begrundelse, påklages til Udlændingestyrelsen. Det betyder, at sådanne afgørelser skal påklages til Udlændingestyrelsen af ansøger selv eller dennes repræsentant (almindelig klageadgang). Klagefristen er på 8 uger, jf. visumbekendtgørelsens § 30, stk. 3.

Udlændingenævnet er klageinstans for Udlændingestyrelsens afgørelser om visum i første instans, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Der er tale om en almindelig klageadgang med en klagefrist på 8 uger, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 3.

2.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Statistikker, som er opgjort på baggrund af registreringer i det danske visumregister (IVR-VIS) viser, at de danske repræsentationer i udlandet i perioden fra den 1. januar 2015 til den 31. december 2019 har truffet 38.815 afgørelser om afslag på visum og i 154 tilfælde annulleret et visum. I samme periode modtog Udlændingestyrelsen i alt 20.802 automatiske klager og 2.360 klager indgivet af ansøger selv eller dennes repræsentant.

I 2019 alene meddelte de danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet afslag på visum i 12.031 sager. Heraf blev 3.972 (ca. 33 %) afgørelser automatisk påklaget til Udlændingestyrelsen. Af de resterende 8.059 afslag meddelt af repræsentationerne med individuel begrundelse og almindelig klageadgang, blev alene 1.046 klager indgivet af ansøger selv eller dennes repræsentant. Dette svarer til en klageprocent på ca. 12,9 %.

Det bemærkes, at tallene er behæftet med en vis usikkerhed, da visumregistret er opbygget som et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke som et egentligt statistiksystem.

Tallene viser, at antallet af automatiske klager er væsentligt større end antallet af klager, der indgives af ansøger selv eller dennes repræsentant, også set i relation til det samlede antal af afslag, som repræsentationerne har meddelt.

I relation til det høje antal af automatiske klager, oplever Udlændingestyrelsen imidlertid, at ikke alle ansøgere – eller deres herboende værter for et

UDKAST

planlagt visumbesøg – har interesse i at afvente styrelsens afgørelse i en automatisk klagesag, herunder i at afvente den fuldstændige og uddybende begrundelse i de tilfælde, hvor styrelsen stadfæster et afslag meddelt af en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet.

Udlændingestyrelsen oplever således, at styrelsen ved henvendelse til værter i forbindelse med klagesagens behandling bliver mødt med overraskelse over, at sagen stadig verserer. I nogle tilfælde oplyses det, at ansøgeren i stedet har søgt visum via et andet Schengenland. Det ses også, at en del ansøgere søger visum på ny via den samme danske repræsentation, der allerede har meddelt afslag, uden at afvente klagesagens udfald. Eller at ansøgeren ved repræsentationens henvendelse – når styrelsen har truffet afgørelse i klagesagen – oplyser, at repræsentationen ikke behøver at sende styrelsens afgørelse med den uddybende begrundelse til dem. I andre tilfælde har repræsentationerne svært ved eller kan slet ikke få fat i ansøgerne, når der skal give besked om klagesagens udfald.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse en utilsigtet og u hensigtsmæssig følge af den automatiske klageordning, der alene i 2019 resulterede i 3.972 klager til Udlændingestyrelsen, at Udlændingestyrelsen bruger ressourcer på at behandle klagesager, hvor ikke alle ansøgere reelt har en interesse i klagesagens udfald og begrundelsen herfor.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at ordningen med automatisk klageadgang bør afskaffes, og at der i stedet bør indføres almindelig klageadgang i alle visumsager. Herved sikres det, at Udlændingestyrelsen kan anvende deres ressourcer væsentlig mere hensigtsmæssigt, end tilfældet er i dag. Udlændingestyrelsen har i den forbindelse oplyst, at styrelsen skønner, at ganske få tusind personer årligt vil klage, hvis den automatiske klage helt afskaffes. Dette skøn er blandt andet baseret på, at styrelsen ikke har mange konkrete henvendelser fra parterne i de automatiske klagesager. Derudover, som tallene ovenfor viser, er det kun et fåtal, der påklager afgørelsen i de sager, hvor der er givet afslag med en individuel begrundelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet ønsker dog samtidig at sikre, at ansøgernes retssikkerhed fortsat tilgodeses, og at de danske repræsentationers afgørelser om afslag på og om annullering eller inddragelse af visum opfylder forvaltningslovens krav til begrundelser. Derfor er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det ikke længere skal være muligt for de danske repræsentationer i udlandet at meddele afslag på vi-

sum alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund at ophæve udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., hvorefter en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der er meddelt alene ved brug af en standardformular, jf. udlændingelovens § 4 e, stk. 1, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Det betyder, at der ikke fremadrettet vil være kategorier af afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der bliver automatisk påklaget til Udlændingestyrelsen. Der vil i stedet være almindelig klageadgang i forhold til alle repræsentationernes afgørelser om afslag på eller om annullering eller inddragelse af visum. Der vil således ikke blive tale om at afskære klageadgangen, men alene om at ensrette den.

Det foreslås samtidig at ophæve bestemmelsen i udlændingelovens § 4 e, stk. 1, om en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations meddelelse af afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum ved brug af en standardformular.

Det betyder, at en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, fremadrettet ikke vil kunne meddeles ansøgeren alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeks.

De danske repræsentationer i udlandet vil i stedet i alle afgørelser om afslag og om annullering eller inddragelse af visum fremadrettet skulle iagttage forvaltningslovens krav til begrundelse og således supplere standardformularens afslagsbegrundelser med bl.a. en henvisning til relevante retsregler og – særligt for så vidt angår de afgørelser om afslag, der baseres på et skøn – en angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen. Repræsentationerne vil således i alle sådanne afgørelser skulle udarbejde en individuelt begrundet afgørelse, der er i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse, sådan som repræsentatio-

nerne allerede gør i dag i hovedparten af de sager, hvor de meddeler afslag på visum.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at repræsentationerne har oparbejdet en vis erfaring med at skrive individuelle begrundelser i de mindre komplicerede sagstyper, for hvilke der allerede i dag er almindelig klageadgang. I de øvrige sagstyper, hvor repræsentationernes afgørelser om afslag resulterer i automatisk påklage til Udlændingestyrelsen, foretager repræsentationerne endvidere allerede i dag en vurdering af, om der skal gives tilladelse eller meddeles afslag. Repræsentationerne noterer i den forbindelse sine overvejelser på sagen, således at Udlændingestyrelsen ved den efterfølgende behandling af klagesagen vil kunne se, hvilke overvejelser der har ligget til grund for det meddelte afslag.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at repræsentationerne vil kunne justere sagsbehandlingen, således at alle repræsentationernes afgørelser om afslag på eller annullering eller inddragelse af visum fremover meddeles ved brug af standardformularen i visumkodeksens bilag VI suppleret med en individuelt begrundet afgørelse, der fuldt ud opfylder forvaltningslovens krav til begrundelse.

Det bemærkes endvidere, at det fortsat vil være således, at repræsentationerne vil skulle forelægge en række sager for Udlændingestyrelsen – med henblik på Udlændingestyrelsens afgørelse af sagerne i første instans – som ikke kan oplyses tilstrækkeligt ude på repræsentationerne, jf. visumbekendtgørelsens § 28, stk. 2-5. Det tilsigtes således med den foreslåede ændring ikke, at repræsentationerne skal afgøre flere kategorier af sager end hidtil.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, 14 og 15.

2.4. Asylansøgers adgang til beskæftigelse

2.4.1. Gældende ret

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), uden arbejdstilladelse kan tage beskæftigelse i Danmark på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, indtil

UDKAST

udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Bestemmelsen omfatter både udlændinge, der har en verserende asylsag, og udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl eller har frafaldet deres asylansøgning.

Efter § 14 a, stk. 1, er beskæftigelse betinget af, at 1) udlændingens identitet er fastlagt, 2) udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindst 6 måneder fra indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, 3) Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig i Danmark under asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, og 4) udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 3.

Udlændingestyrelsen påser, at udlændingen opfylder betingelserne for beskæftigelse, og at ansættelsesforholdet sker på almindelige løn- og ansættelsesvilkår. Afgørelse efter stk. 1 forudsætter således, at udlændingen har et konkret tilbud om ansættelse.

Lønindkomst, som udlændingen modtager i forbindelse med beskæftigelsen, vil efter de nærmere regler herom i udlændingelovens § 42 b, stk. 14 og 16, blive fradraget i de kontante ydelser, som udlændingen får udbetalt efter § 42 b, stk. 1-13. Efter reglerne i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, kan udlændingen derudover blive pålagt at betale udgifterne til bl.a. opholdet på et indkvarteringssted omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, såfremt lønindkomsten overstiger de kontante ydelser, som den pågældende er berettiget til efter § 42 b. Afhængigt af lønindkomstens størrelse kan udlændingen også pålægges at betale for udgifterne til indkvartering af sin familie.

Hvis en udlænding i en periode ikke oppebærer lønindkomst på baggrund af beskæftigelse omfattet af udlændingelovens § 14 a, fordi der i en periode ikke er noget arbejde at udføre, kan den pågældende på ny modtage kontante ydelser fra Udlændingestyrelsen. I sådanne tilfælde inddrages godkendelsen til beskæftigelse ikke i praksis, så længe der ikke er tale om et endeligt ophør af ansættelsesforholdet.

En godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a, stk. 1, meddeles som udgangspunkt, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, idet det efter gældende ret ikke er muligt at tidsbegrænse god-

UDKAST

kendelsen. Godkendelsen vil således som udgangspunkt være gyldig, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes. I det omfang en udlænding alene søger om godkendelse til beskæftigelse for en begrænset periode, eller ansættelseskontrakten er tidsbegrænset, meddeles der imidlertid i praksis alene godkendelse til denne periode, da der i modsat fald ville skulle ske inddragelse af godkendelsen, når der efter udløbet af ansættelsesperioden ikke længere foreligger et aktuelt ansættelsesforhold.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 2, er visse persongrupper udelukket fra ordningen om adgang til beskæftigelse. Dette gælder 1) udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af § 25, 2) udlændinge, der er udvist ved dom, 3) udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse begået her i landet, der ville have medført en straf af denne karakter, 4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, 5) udlændinge, hvis opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af § 21 b, stk. 1, 6) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles efter 53 b (åbenbart grundløs-proceduren), og 7) udlændinge under 18 år, medmindre Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at hensynet til den mindreåriges tarv taler herfor. Der henvises for så vidt angår nr. 1) om administrativt udviste udlændinge i medfør af § 25, nr. 2) om udlændinge udvist ved dom og nr. 4) om udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, til beskrivelsen længere nedenfor.

Udlændingestyrelsen indgår efter udlændingelovens § 14 a, stk. 3, en kontrakt med udlændingen om beskæftigelsen. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og at udlændingen efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for beskæftigelsen, herunder navnlig kravet om medvirken.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 4, træffer Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter bestemmelsen og ikke længere opfylder

UDKAST

betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 3, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse.

Der er således mulighed for at inddrage en tilladelse til beskæftigelse, hvis udlændingen ikke overholder vilkårene i kontrakten, eksempelvis hvis udlændingen ophører med at medvirke til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Der kan dog gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis den pågældende straks genoptager sin medvirken – efter omstændighederne endog selv om der er forløbet en længere periode.

Der er endvidere mulighed for at inddrage en tilladelse til beskæftigelse som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den undtagne persongruppe i udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 1-7.

Udlændingestyrelsen træffer ikke afgørelse efter stk. 4, såfremt helt særlige grunde taler derimod. Kravet om medvirken kan således f.eks. fraviges, såfremt udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder derfor ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af de tvangsmæssige udsendelser til det givne land ophæves. Der henvises herved til Folketings Tidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 31.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 4, er der ikke hjemmel til at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt der ikke betales husleje i henhold til udlændingelovens § 42 a, stk. 4, da dette ikke kan indgå som en betingelse eller et vilkår for kontrakten med Udlændingestyrelsen om beskæftigelse. Manglende betaling af husleje har således ingen konsekvens i forhold til godkendelsen til beskæftigelse.

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal medvirke til oplysningen af sin asylsag. Det fremgår således af udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til loven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgningen i henhold til loven.

Det fremgår endvidere af § 40, stk. 11, 1. pkt., at hvis en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, efter at være

UDKAST

tilsagt til personligt at møde hos Udlændingestyrelsen eller politiet, uden anmeldt lovligt forfald, udebliver, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt være muligt at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt den pågældende udlænding udebliver fra sit indkvarteringssted og senere genopdukker, eller hvis vedkommende ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, jf. eksempelvis efter principperne i udlændingelovens § 40, idet udlændingen ved at udeblive fra sit indkvarteringssted således ikke medvirker til oplysningen af sin asylsag, hvorfor vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt efter udlændingelovens § 14 a, stk. 3, således ikke er overholdt. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændinge udebliver fra indkvarteringsstedet og således ikke medvirker til oplysning af asylsagen.

Det bemærkes i den forbindelse, at en udlænding, der forud for den pågældendes udeblivelse har modtaget en afgørelse om, at vedkommende kan tage beskæftigelse i Danmark, jf. § 14 a, stk. 1, efter nuværende praksis således fortsat kan støtte ret på denne godkendelse og med ansættelseskontrakten og det af Udlændingestyrelsen udstedte beskæftigelseskort tage beskæftigelse i Danmark, uanset at udlændingen er udeblevet, og den pågældendes asylansøgning derfor reelt ikke behandles.

Der eksisterer et grundlæggende princip inden for udlændingeretten om, at tilladelser, der er opnået ved svig, skal inddrages. Det fremgår således bl.a. af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 1, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig. Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt også være muligt at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt den var opnået ved svig. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, der er opnået ved svig.

Det fremgår længere ovenfor, at udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, ikke har adgang til beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4.

UDKAST

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 9, at dette er begrundet i, at der er tale om en persongruppe, der er udelukket fra at få asyl efter udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet. Der er således tale om udlændinge, der i princippet er uønskede i Danmark, hvilket er afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Foruden personer omfattet af udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention henviser lovbemærkninger til yderligere to persongrupper, der er udelukket fra ordningen om adgang til beskæftigelse som følge af, at de er henvist til et tålt ophold. Der drejer sig om udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. § 14 a, stk. 2, nr. 1, samt udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 14 a, stk. 2, nr. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, for at blive udelukket fra adgangen til beskæftigelse svarer til betingelserne for at blive udelukket fra at få asyl i Danmark, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt. Bestemmelserne i § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, er imidlertid ikke betinget af, at udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om udelukkelse fra at få asyl. Det er efter ordlyden af § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, således ikke afgørende, hvorvidt personen er henvist til et tålt ophold, men alene hvorvidt den pågældende er udvist i henhold til udlændingelovens §§ 22-24 og 25. Udlændinge, der er henvist til et tålt ophold som følge af udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, § 10, stk. 3, 1. pkt., vil som følge af § 14 a, stk. 2, nr. 1 og 2, imidlertid tillige være udelukket fra adgangen til beskæftigelse.

Udlændingelovens bestemmelser om udelukkelse fra at få asyl er imidlertid ikke begrænset til ovenstående tilfælde. Bestemmelserne om udelukkelse, der bevirker at en udlænding kan henvises til tålt ophold, er nærmere defineret i udlændingelovens § 10.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 1, at en udlænding ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, 2) udlændingen må an-

UDKAST

ses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller, 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 2, at en udlænding uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet, 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 3, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 5, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 12, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, eller som har indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2, kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 4, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke kan gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b eller er meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 5, at en udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller

Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af udlændingelovens af § 10, stk. 6, at en udlænding, som er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

2.4.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold

Udlændinge, der er udelukket fra asyl efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet er en persongruppe, der er uønsket i Danmark. Dette er generelt afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Denne overordnede betragtning er iagttaget ved den oprindelige indførelse af asylansøgers adgang til arbejdsmarkedet, indkvartering i egenfinansieret bolig samt mulighed for privat indkvartering, der blev indført ved lov nr. 430 af 1. maj 2013. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det imidlertid i den forbindelse ubegrundet, at – af gruppen af personer, der er henvist til tålt ophold – er det alene udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, som er udelukket fra adgangen til beskæftigelse efter udlændingelovens 14, stk. 2, nr. 4. Det betyder, at udlændinge, der er henvist til tålt ophold af andre grunde, i dag har adgang til beskæftigelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er i den forbindelse opmærksom på, at udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, og udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, er to grupper af personer, der efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt., vil kunne henvises til tålt ophold, og som samtidig er udelukket fra adgangen til beskæftigelse.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at man som udlænding henvist til tålt ophold – uafhængig af årsagen til, at den pågældende er henvist til tålt ophold – ikke bør have adgang til beskæftigelse, da denne gruppe af udlændinge er uønsket i Danmark, og dette skal være afspejlet i deres vilkår for opholdet.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke vurderes at være hensyn, der taler for, at udlændinge omfattet af udlændingelovens øvrige udelukkelsesbestemmelser, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet, skal behandles mere gunstigt, end udlændinge omfattet af de nu-gældende undtagelser for adgangen til beskæftigelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31, fremadrettet ikke bør have adgang til beskæftigelse.

2.4.2.2. Tidsbegrænsning af adgang til beskæftigelse

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse er det ikke hensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at meddele en godkendelse til beskæftigelse for en tidsbegrænset periode, hvilket betyder, at en sådan godkendelse altid meddeles for en tidsbegrænset periode.

Meddelelse af godkendelser til beskæftigelse for en tidsbegrænset periode øger risikoen for misbrug, f.eks. ved, at en asylansøger kan udnytte sin tidsbegrænsede godkendelse til at oppebære både lønindkomst og kontante ydelser. Dette kan ske i en situation, hvor en udlænding, svigagtigt, meddeler Udlændingestyrelsen, at der i en periode ikke er noget arbejde at udføre, og således får udbetalt kontante ydelser fra Udlændingestyrelsen samtidig med, at vedkommende får udbetalt lønindkomst. I praksis inddrages godkendelser ikke i sådanne tilfælde, da der ikke er tale om endeligt ophør af et ansættelsesforhold. En udlænding vil således fortsat kunne arbejde og i den forbindelse legitimere, at dette er legalt over for eventuelle kontrolmyndigheder – uanset at vedkommende samtidig modtager kontante ydelser. En sådan omgåelse af reglerne finder Udlændinge- og Integrationsministeriet uacceptabel og ikke i overensstemmelse med formålet med reglerne om asylansøgers mulighed for adgang til beskæftigelse. Hvis en

godkendelse til beskæftigelse i stedet meddeles tidsbegrænset, vil Udlændingestyrelsen, når godkendelsen udløber, foretage en vurdering af, hvorvidt udlændingen reelt fortsat har et arbejde at udføre på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

En mulighed for, at godkendelser til beskæftigelse kan tidsbegrænses, vil således efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kunne øge kontrollen af de meddelte godkendelser og mindske risikoen for, at ordningen misbruges.

Den manglende mulighed for tidsbegrænsning af godkendelsen til beskæftigelse er derudover heller ikke på linje med tilladelser på det ordinære beskæftigelsesområde, jf. udlændingelovens § 11, stk.1, jf. § 9 a. Udlændinge, der har opnået godkendelse til beskæftigelse, fordi de har indgivet en ansøgning om asyl, bør efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke stilles gunstigere på arbejdsmarkedet end udlændinge, der har opnået opholdstilladelse i Danmark på baggrund af netop et beskæftigelsesforhold.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at godkendelser til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a fremadrettet altid bør meddeles for en tidsbegrænset periode med mulighed for forlængelse.

2.4.2.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelser til beskæftigelse

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det er uhenigtsmæssigt, at Udlændingestyrelsen efter de gældende regler alene har mulighed for at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis betingelserne for at opnå godkendelse til beskæftigelse ikke længere er opfyldt, eller hvis vilkårene i den kontrakt, udlændingen indgår med Udlændingestyrelsen, ikke længere bliver overholdt.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse bør Udlændingestyrelsens muligheder for at inddrage en godkendelse til beskæftigelse således udvides, idet de nuværende muligheder ikke er tilstrækkelige.

Dette gør sig f.eks. gældende, hvis tilladelsen er opnået ved svig, idet der efter gældende ret kan opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt at inddrage en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, i et

UDKAST

sådant tilfælde. Det er ministeriets opfattelse, at der bør tilvejebringes en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen kan inddrage en godkendelse til beskæftigelse, der er opnået ved svig. Svigagtigt misbrug af reglerne er uacceptabelt og underminerende for ordningen, hvilket loven bør afspejle i overensstemmelse med udlændingelovens øvrige regler om svig.

Det gør sig endvidere gældende i tilfælde, hvor en udlænding udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted, og vedkommende dermed ikke medvirker til oplysningen af sin asylsag eller sin udrejse. En udlænding bør ikke, efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, kunne støtte ret på en godkendelse til beskæftigelse og dermed lovligt tage arbejde i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor den pågældende uden tilladelse hertil har taget ophold uden for et indkvarteringssted, og således ikke umiddelbart kan anses for at samarbejde med myndighederne.

Herudover gør det sig gældende i de situationer, hvor en udlænding ikke betaler de udgifter til husleje, som vedkommende er blevet pålagt at betale efter udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt. Det er helt uacceptabelt, at en udlænding kan oppebære lønindkomst som følge af en godkendelse til beskæftigelse, når vedkommende samtidig ikke betaler de udgifter, som vedkommende er blevet pålagt af Udlændingestyrelsen at betale. Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen ofte oplever, at udlændinge ikke betaler de udgifter, de er blevet pålagt at betale efter udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets holdning, at der bør gribes konsekvent ind over for misbrug og omgåelse af reglerne, og at loven derfor bør udformes i overensstemmelse hermed. Herved skabes endvidere et incitament for udlændinge til at samarbejde med myndighederne og til at betale de udgifter til ophold på et indkvarteringssted, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 4.

Det er desuden Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør indføres en klar hjemmel for Udlændingestyrelsen til at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, efter godkendelsen til beskæftigelse er meddelt. Det er en grundlæggende betingelse for, at en udlænding kan meddeles og bevare en godkendelse til beskæftigelse, at vedkommende

ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse tillige bør fremgå tydeligt af bestemmelsen.

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.4.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til beskæftigelse for udlændinge på tålt ophold.

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4, om udelukkelse fra adgang til beskæftigelse skærpes, således at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31, og således ikke alene omfatter de udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Den foreslåede ændring betyder, at alle asylansøgere, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, fremadrettet ikke vil have mulighed for at kunne tage beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke indebærer en ændring af reglerne for, hvornår en asylansøger anses for at være omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10.

Der henvises til lovforslagets § 1 nr. 4.

2.4.3.2. Tidsbegrænsning af adgang til beskæftigelse

Det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i udlændingelovens § 14 a, hvorefter en godkendelse til beskæftigelse meddeles for en periode på højst et år med mulighed for forlængelse på en periode på et år ad gangen, jf. bestemmelsens 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil betyde, at det ikke længere vil være muligt for en asylansøger at opnå en tidsbegrænset godkendelse til beskæftigelse.

UDKAST

Forlængelse vil skulle ske, hvis betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, fortsat er opfyldt, hvilket betyder, at der fortsat skal være tale om ansættelse på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, samt at betingelserne i § 14 a, stk. 1, nr. 1-4, fortsat skal være opfyldt. Det er endvidere en betingelse for forlængelse, at udlændingen ikke er blevet omfattet af § 14 a, stk. 2.

Hvis der f.eks. ikke har været lovformelige forhold og kontinuerlige, sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår i perioden for førstegangsgodkendelsen, herunder hvis arbejdsgiveren ikke har indbetalt rettidigt skat, vil dette tale imod en forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse, idet det som udgangspunkt vil have formodningen imod sig, at samme arbejdsgiver i forlængelsesperioden vil ændre løn- og ansættelsesvilkårene og indbetale korrekt og rettidig skat, når det ikke blev gjort under førstegangsgodkendelsen.

Der vil endvidere ikke kunne ske forlængelse af et ansættelsesforhold, såfremt den oprindelige godkendelse er opnået ved svig, herunder også selv om forlængelsesansøgningen ikke baserer sig på svigagtige oplysninger. Der vil i princippet være tale om en ny ansøgning om godkendelse til beskæftigelse baseret på ikke svigagtige forhold, men der vil i sådanne tilfælde skulle meddeles afslag på godkendelse, idet der tidligere har været opnået godkendelse som følge af misbrug af reglerne. Det bemærkes dog i den forbindelse, at hvis det tidligere ansættelsesforhold er opnået på baggrund af svigagtige oplysninger fra arbejdsgiveren, og udlændingen ikke var bekendt hermed, vil udlændingen efter den foreslåede bestemmelse ikke være afskåret fra på ny at opnå en godkendelse til beskæftigelse hos en anden arbejdsgiver.

En godkendelse af en forlængelse af et ansættelsesforhold forudsætter, at der er tale om den samme ansættelse på samme vilkår som tidligere, da der ellers vil være tale om et nyt ansættelsesforhold på nye løn- og ansættelsesvilkår, der vil forudsætte en ny godkendelse efter § 14 a. Det betyder, at der i forbindelse med en forlængelse ikke på ny behøver at blive indgået en kontrakt mellem udlændingen og Udlændingestyrelsen om ansættelsesforholdet. Udlændingestyrelsen vil dog skulle gøre udlændingen opmærksom på, at kontrakten fortsat er gældende, og i den forbindelse orientere udlændingen om vilkårene for beskæftigelsen. Hvis udlændingen i forbindelse med indgåelse af kontrakten såvel mundtligt som skriftlig er blevet vejledt om, at vilkårene i kontrakten også vil gælde i en eventuel forlæn-

gelsessituation, vil vejledningen i forlængelsessituationen efter en konkret vurdering alene kunne gives skriftligt.

Det foreslås i bestemmelsens 2. pkt. endvidere, at en ansøgning om forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a vil skulle indgives inden godkendelsens udløb. Det er Udlændingestyrelsen, der vil skulle træffe afgørelse om forlængelse af godkendelsen, og en ansøgning om forlængelse vil således skulle indgives til Udlændingestyrelsen.

Hvis en ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse indgives rettidigt, vil udlændingen kunne fortsætte i beskæftigelse, mens ansøgningen behandles af Udlændingestyrelsen, og indtil styrelsen træffer afgørelse. Hvis Udlændingestyrelsen efterfølgende træffer afgørelse om at forlænge godkendelsen, vil udlændingen herefter kunne fortsætte sin beskæftigelse. Hvis Udlændingestyrelsen imidlertid træffer afgørelse om ikke at forlænge godkendelsen, vil udlændingen, fra tidspunktet hvor udlændingen gøres bekendt med afgørelsen, ikke længere have adgang til beskæftigelse i Danmark efter udlændingelovens § 14 a.

Såfremt en ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse ikke indgives rettidigt, og godkendelsen til beskæftigelse således er udløbet, vil retten til beskæftigelse ophøre på tidspunktet for godkendelsens udløb. Hvis udlændingen herefter fortsætter sin beskæftigelse, vil der være tale om beskæftigelse uden fornøden tilladelse, hvilket efter omstændighederne vil kunne straffes efter udlændingelovens § 59, stk. 3 og 5.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring også vil gælde for asylansøgere, der i dag er i beskæftigelse efter den gældende ordning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5.

2.4.3.3. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til beskæftigelse

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 4, om inddragelse af en godkendelse til beskæftigelse ændres således, at en godkendelse til beskæftigelse – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til beskæftigelse er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvis udlændingen udebliver fra indkvarter-

UDKAST

ringsstedet omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted, eller hvis udlændingen ikke betaler udgifterne til ophold på et indkvarteringssted, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt., som følge af beskæftigelsesforholdet.

Med den foreslåede ændring indsættes der en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis det efterfølgende viser sig, at udlændingen har opnået godkendelsen ved svig. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis udlændingen har afgivet forkerte oplysninger, eller har fortiet oplysninger for at opnå godkendelse til beskæftigelse.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til beskæftigelse, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 14 a, stk. 4, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede ændring indebærer tillige, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted. Bestemmelsen omfatter således alle tilfælde, hvor en udlænding uden tilladelse har taget ophold et sted uden for et indkvarteringssted, uanset om Udlændingestyrelsen er blevet gjort bekendt med opholdsstedets adresse. En udlænding vil f.eks. have ret til at opholde sig uden for et indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, såfremt vedkommende er meddelt en godkendelse til at tage ophold det pågældende sted, jf. § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller stk. 3.

Af praktiske grunde og for undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til beskæftigelse, når udlændingen har været udeblevet i 14 dage.

Den foreslåede ændring indebærer endelig, at Udlændingestyrelsen fremover tillige vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt

udlændingen ikke betaler de udgifter, som vedkommende er blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt. Det betyder f.eks., at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen modtager løn for beskæftigelsen, men ikke betaler for sin og familiens ophold på et indkvarteringssted.

Det bemærkes, at den foreslåede ændring også vil gælde for asylansøgere, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7.

2.5. Asylansøgers adgang til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Adgang til at flytte i egen bolig

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), har ret til at flytte i egen bolig, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Bestemmelsen omfatter både udlændinge, der har en verserende asylsag, og udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl eller har frafaldet deres asylansøgning.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, er retten til at flytte i egen bolig betinget af, at 1) udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindst 6 måneder fra indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, 2) Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig i Danmark under asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, 3) udlændingen kan forsørge sin husstand, 4) boligen er placeret i en kommune, hvortil der kan visiteres flygtninge på grundlag af de aftalte eller fastsatte kommunekvoter jf. integrationslovens § 8, 5) boligen er egnet til beboelse af den pågældende husstand, og 6) udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 5.

UDKAST

Selvforsørgelseskravet efter § 42 k, stk. 1, nr. 3, indebærer, at den pågældende ikke længere vil kunne modtage kontante ydelser i medfør af udlændingelovens § 42 b. Der henvises til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-13, L 130, som fremsat, side 14.

Det fremgår af bemærkningerne til § 42 k, at for at kunne benytte sig af muligheden for at flytte i egen bolig må den enkelte asylansøger selv skaffe boligen. Der kan være tale om et almindeligt lejemål, herunder fremleje, i en beboelsejendom eller villa. Der kan endvidere være tale om leje af et klubværelse m.v., ligesom flere enlige kan bo sammen i en større lejlighed. En asylansøger har ikke adgang til at erhverve fast ejendom, jf. ejendoms-erhvervsloven. Der henvises til Folketingstidende 2012-13, L 130, som fremsat, side 25 og 35.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 2, er visse persongrupper udelukket fra ordningen om adgang til at flytte i egen bolig. Dette gælder 1) udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af § 25, 2) udlændinge, der er udvist ved dom, 3) udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse begået her i landet, der ville have medført en straf af denne karakter, 4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, 5) udlændinge, hvis opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af § 21 b, stk. 1, 6) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles efter § 53 b (åbenbart grundløs-proceduren) og 7) udlændinge under 18 år, medmindre Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at hensynet til den mindreåriges tarv taler herfor. Der henvises for så vidt angår nr. 1) om administrativt udviste udlændinge i medfør af udlændingelovens § 25, nr. 2) om udlændinge udvist ved dom og nr. 4) om udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 til beskrivelsen længere nedenfor.

Udlændinge på tålt ophold vil normalt ej heller have adgang til egen bolig som følge af udlændingelovens regler om opholdspligt, jf. § 42 a, stk. 8. Det fremgår således af udlændingelovens § 42 a, stk. 8, at Udlændingestyrelsen bestemmer, medmindre særlige grunde taler derimod, at en udlænding, hvis opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. § 32, stk. 1, eller § 21 b, stk. 1, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, en udlænding, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, og en udlænding, der er udvist ved endelig dom efter §§ 22-24, og som ikke er va-

UDKAST

retægtsfængslet efter § 35, skal tage ophold på et bestemt indkvarteringssted for de i stk. 1 og 2 nævnte udlændinge. Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2018-2019, A, L 165, som fremsat, side 9, at bestemmelsen skal administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder artikel 8 i EMRK.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 3, har en udlænding samt medlemmer af dennes husstand, der er flyttet i egen bolig efter stk. 1, ret til at få udgifter til nødvendige sundhedsydelser dækket af Udlændingestyrelsen, jf. § 42 a, stk. 1, jf. stk. 3. Udlændingen og dennes husstand har efter § 42 k, stk. 4, endvidere ret til aktivering og undervisning i samme omfang som udlændinge, der er omfattet af § 42 a, stk. 1 og 2, jf. stk. 3, hvis den pågældendes beskæftigelsesforhold ikke er til hinder herfor.

Udlændingestyrelsen indgår efter udlændingelovens § 42 k, stk. 5, en kontrakt med udlændingen om indkvartering i egen bolig. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for indkvarteringen i egen bolig, herunder navnlig kravet om medvirken.

Udlændingen vejledes endvidere om, at der skal indgås en ny kontrakt, såfremt vedkommende ønsker at flytte til ny adresse.

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 6, træffer Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret efter bestemmelsen og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Der er således mulighed for at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, hvis udlændingen ikke overholder vilkårene i kontrakten, eksempelvis hvis udlændingen ophører med at medvirke til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Der kan dog gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis den pågældende straks genoptager sin medvirken – efter omstændighederne endog selv om der er forløbet en længere periode.

UDKAST

Der er endvidere mulighed for at inddrage en godkendelse efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den undtagne persongruppe i § 42 k, stk. 2, nr. 1-7.

Udlændingestyrelsen træffer ikke afgørelse efter stk. 6, såfremt særlige grunde taler derimod, herunder hvis hensynet til børnenes skolegang og trivsel taler afgørende mod en flytning.

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal medvirke til oplysningen af sin asylsag. Det fremgår således af udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til loven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgningen i henhold til loven.

Det fremgår endvidere af § 40, stk. 11, 1. pkt., at hvis en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, efter at være tilsagt til personligt at møde hos Udlændingestyrelsen eller politiet, uden anmeldt lovligt forfald, udebliver, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Hvis Udlændingestyrelsen forud for den pågældendes udeblivelse, har truffet afgørelse om, at udlændingen kan tage ophold i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, kan en sådan godkendelse i medfør af Udlændingestyrelsens nuværende praksis inddrages. Dette følger af, at det er en forudsætning for godkendelse efter § 42 k, stk. 1, at udlændingen tager ophold i den pågældende bolig. Betingelserne for godkendelsen vil i tilfælde af udeblivelse således ikke længere være til stede, hvorfor godkendelsen på den baggrund vil kunne inddrages.

Derimod er det ikke endelig afklaret, hvorvidt Udlændingestyrelsen har hjemmel til at inddrage en godkendelse i de tilfælde, hvor udlændingen er udeblevet, men senere genopdukker og igen tager ophold på den samme adresse i overensstemmelse med Udlændingestyrelsens tidligere godkendelse efter § 42 k, stk. 1.

Det beror på en konkret vurdering, hvor længe udlændingen skal have været udeblevet, før Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om inddragelse.

UDKAST

Der eksisterer et grundlæggende princip inden for udlændingeretten om, at tilladelser, der er opnået ved svig, skal inddrages. Det fremgår således bl.a. af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 1, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig. Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt også være muligt at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, såfremt den var opnået ved svig. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, der er opnået ved svig.

Det fremgår længere ovenfor, at udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, ikke har adgang til at flytte i egen bolig, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 9, at undtagelsen er begrundet i, at der er tale om en persongruppe, der er udelukket fra at få asyl efter udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet. Der er således tale om udlændinge, der i princippet er uønskede i Danmark, hvilket er afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Foruden personer omfattet af udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention henviser lovbemærkninger til yderligere to persongrupper, der er udelukket fra ordningen om adgang til at flytte i egen bolig som følge af, at de er henvist til et tålt ophold. Der drejer sig om udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. § 42 k, stk. 2, nr. 1, samt udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 42 k, stk. 2, nr. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne i udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, for at blive udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig svarer til betingelserne for at blive udelukket fra at få asyl i Danmark, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt. Bestemmelsen i § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, er imidlertid ikke betinget af, at udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om udelukkelse fra at få asyl. Det er efter ordlyden af § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, således ikke afgø-

UDKAST

rende, hvorvidt personen er henvist til et tålt ophold, men alene hvorvidt den pågældende er udvist i henhold til udlændingelovens §§ 22-24 og 25. Udlændinge, der er henvist til et tålt ophold som følge af udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, § 10, stk. 3, 1. pkt., vil som følge af § 42 k, stk. 2, nr. 1 og 2, imidlertid tillige være udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig.

Udlændingelovens bestemmelser om udelukkelse fra at få asyl er imidlertid ikke begrænset til ovenstående tilfælde. Bestemmelserne om udelukkelse, der bevirker at en udlænding kan henvises til tålt ophold, er nærmere defineret i udlændingelovens § 10.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 1, at en udlænding ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, 2) udlændingen må anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller, 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 2, at en udlænding uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet, 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 3, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 5, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 12, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, eller som har

indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2, kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 4, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke kan gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b eller er meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 5, at en udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af udlændingelovens af § 10, stk. 6, at en udlænding, som er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

2.5.1.2. Adgang til privat indkvartering

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), kan indkvartere sig privat, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejses eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Bestemmelsen omfatter både udlændinge, der har en verserende asylsag, og udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl eller har frafaldet deres asylansøgning.

Efter § 42 1, stk. 1, er retten til privat indkvartering betinget af, at 1) udlændingen har opholdt sig i Danmark i mindst 6 måneder fra indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, 2) Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig i Danmark under

UDKAST

asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, og 3) udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 4.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 2, er visse persongrupper udelukket fra adgangen til privat indkvartering. Dette gælder 1) udlændinge, der er administrativt udvist i medfør af § 25, 2) udlændinge, der er udvist ved dom, 3) udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse begået her i landet, der ville have medført en straf af denne karakter, 4) udlændinge, hvis opholdstilladelse er bortfaldet i medfør af § 21 b, stk. 1, 5) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og 6) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 behandles efter § 53 b (åbenbart grundløs-proceduren). Der henvises for så vidt angår nr. 1) om administrativt udviste udlændinge i medfør af udlændingelovens § 25, nr. 2) om udlændinge udvist ved dom, og nr. 4) om udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 til beskrivelsen længere nedenfor.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 3, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, kan indkvartere sig privat hos en herboende ægtefælle eller, hvis udlændingen er mindreårig, hos herboende forældre, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, hvis udlændingen indgår en kontrakt med Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med stk. 4. Dette gælder dog ikke udlændinge omfattet af stk. 2. En mindreårig udlænding kan derudover kun indkvarteres privat, hvis Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering finder, at hensynet til den mindreåriges tarv taler herfor.

Udlændingestyrelsen indgår efter udlændingelovens § 42 1, stk. 4, en kontrakt med udlændingen om privat indkvartering. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for privat indkvartering, herunder navnlig kravet om medvirken.

UDKAST

Udlændingen vejledes endvidere om, at der skal indgås en ny kontrakt, såfremt vedkommende ønsker at flytte til ny adresse.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 5, forudsætter en afgørelse om privat indkvartering, at boligen er placeret i en kommune, hvortil der kan visiteres flygtninge på grundlag af de aftalte eller fastsatte kommunekvoter, jf. integrationslovens § 8. Dette er dog ikke gældende for udlændinge, som ønsker indkvartering hos en herboende ægtefælle, eller hvis en mindreårig udlænding ønsker indkvartering hos herboende forældre.

Efter udlændingelovens § 42 1, stk. 6, træffer Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret efter bestemmelsen og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Der er således mulighed for at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, hvis udlændingen ikke overholder vilkårene i kontrakten, eksempelvis hvis udlændingen ophører med at medvirke til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Der kan dog gøres undtagelse fra dette udgangspunkt, hvis den pågældende straks genoptager sin medvirken – efter omstændighederne endog selv om der er forløbet en længere periode.

Der er endvidere mulighed for at inddrage en tilladelse til privat indkvartering som følge af, at en udlænding bliver omfattet af den undtagne persongruppe i udlændingelovens § 42 1, stk. 2, nr. 1-6.

Udlændingestyrelsen træffer ikke afgørelse efter stk. 6, såfremt helt særlige grunde taler derimod, herunder hvis hensynet til børnenes skolegang og trivsel taler afgørende mod en flytning.

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal medvirke til oplysningen af sin asylsag. Det fremgår således af udlændingelovens § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til loven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgningen i henhold til loven.

UDKAST

Det fremgår endvidere af § 40, stk. 11, 1. pkt., at hvis en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, efter at være tilsagt til personligt at møde hos Udlændingestyrelsen eller politiet, uden anmeldt lovligt forfald, udebliver, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Hvis Udlændingestyrelsen forud for den pågældende udlændings udeblivelse, har truffet afgørelse om, at udlændingen kan lade sig indkvartere privat efter udlændingelovens § 42 1, stk. 1 eller stk. 3, kan en sådan godkendelse i medfør af Udlændingestyrelsen nuværende praksis inddrages. Dette følger af, at det er en forudsætning for godkendelse efter § 42 1, at udlændingen tager ophold i den pågældende bolig. Betingelserne for godkendelsen vil i tilfælde af udeblivelse således ikke længere være til stede, hvorfor godkendelsen på den baggrund vil kunne inddrages.

Derimod er det ikke endelig afklaret, hvorvidt Udlændingestyrelsen har hjemmel til at inddrage en godkendelse i de tilfælde, hvor udlændingen er udeblevet, men senere genopdukker og igen tager ophold på den samme adresse i overensstemmelse med Udlændingestyrelsens tidligere godkendelse efter § 42 1.

Det beror på en konkret vurdering, hvor længe udlændingen skal have været udeblevet, før Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om inddragelse.

Der eksisterer et grundlæggende princip inden for udlændingeretten om, at tilladelser, der er opnået ved svig, skal inddrages. Det fremgår således bl.a. af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 1, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid kan inddrages, når udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig. Med baggrund heri vil det efter de gældende regler formentligt også være muligt at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, såfremt den var opnået ved svig. Dette er imidlertid ikke endelig afklaret, og der kan derfor opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt efter gældende ret at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, der er opnået ved svig.

En udlænding, der er indkvarteret privat, er som udgangspunkt fortsat undergivet Udlændingestyrelsens forsørgelse og er derved fortsat omfattet af lovens bestemmelser om undervisning og aktivering efter udlændingelovens §§ 42 c-42 g, jf. udlændingelovens § 42 1, stk. 7, jf. § 42 a, stk. 1, jf. stk. 3. Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt gælder dog ikke for udlæn-

UDKAST

dinge, der er privat indkvarteret hos en herboende ægtefælle eller mindreårige udlændinge, der er privat indkvarteret hos herboende forældre efter udlændingelovens § 42 l, stk. 3, jf. § 42 a, stk. 3, nr. 2 og 5.

Det fremgår længere ovenfor, at udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, ikke har adgang til beskæftigelse, jf. udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 5.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 9, at dette er begrundet i, at der er tale om en persongruppe, der er udelukket fra at få asyl efter udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet. Der er således tale om udlændinge, der i princippet er uønskede i Danmark, hvilket er afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Foruden personer omfattet af udelukkelsesgrundene i FN's Flygtningekonvention henviser lovbemærkninger til yderligere to persongrupper, der er udelukket fra ordningen om adgang til beskæftigelse som følge af, at de er henvist til et tålt ophold. Der drejer sig om udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. § 42 l, stk. 2, nr. 1, samt udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 42 l, stk. 2, nr. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at betingelserne i udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, for at blive udelukket fra adgangen til privat indkvartering svarer til betingelserne for at blive udelukket fra at få asyl i Danmark, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt. Bestemmelsen i § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2 er imidlertid ikke betinget af, at udlændingemyndighederne har truffet afgørelse om udelukkelse fra at få asyl. Det er efter ordlyden af udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, således ikke afgørende, hvorvidt personen er henvist til et tålt ophold, men alene hvorvidt den pågældende er udvist i henhold til udlændingelovens §§ 22-24 og 25. Udlændinge, der er henvist til et tålt ophold som følge af udelukkelse efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt., vil som følge af udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 1 og 2, imidlertid tillige være udelukket fra adgangen til privat indkvartering.

UDKAST

Udlændingelovens bestemmelser om udelukkelse fra at få asyl er imidlertid ikke begrænset til ovenstående tilfælde. Bestemmelserne om udelukkelse, der bevirker at en udlænding kan henvises til tålt ophold, er nærmere defineret i udlændingelovens § 10.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 1, at en udlænding ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed, 2) udlændingen må anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller, 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 2, at en udlænding uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, hvis 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet, 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 3, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 5, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 12, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, eller som har indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2, kan gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 4, at en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, nr. 1 og 5, ikke kan gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst

2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b eller er meddelt indrejseforbud efter § 32, stk. 1, nr. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 10, stk. 5, at en udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, ikke kan gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af udlændingelovens af § 10, stk. 6, at en udlænding, som er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1, ikke kan gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, medmindre særlige grunde taler derfor.

2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

2.5.2.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold

Udlændinge, der er udelukket fra asyl efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet er en persongruppe, der er uønsket i Danmark. Dette er generelt afspejlet i deres vilkår for ophold her i landet.

Denne overordnede betragtning er iagttaget ved den oprindelige indførelse af asylansøgers adgang til arbejdsmarkedet, indkvartering i egenfinansieret bolig samt mulighed for privat indkvartering, der blev indført ved lov nr. 430 af 1. maj 2013. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det imidlertid i den forbindelse ubegrundet, at – af gruppen af personer, der er henvist til tålt ophold – er det alene udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, som er udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig og adgangen til privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4, og § 42 l, stk. 2, nr. 5. Det betyder, at udlændinge, der er henvist til tålt ophold af andre grunde, i dag har adgang til at flytte i en bolig og til privat indkvartering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er i den forbindelse opmærksom på, at udlændinge, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25, fordi de må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, og udlændinge, der er udvist ved dom for kriminalitet begået her i landet, jf. udlændingelovens §§ 22-24, er to grupper af personer, der efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 3, 1. pkt., vil kunne henvises til tålt ophold, og som samtidig er udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig og privat indkvartering.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at man som udlænding henvist til tålt ophold – uafhængig af årsagen til, at den pågældende er henvist til tålt ophold – ikke bør have adgang til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, da denne gruppe af udlændinge er uønsket i Danmark, og dette skal være afspejlet i deres vilkår for opholdet. Dertil kommer, at reglerne om adgang til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering bør afspejle udlændingelovens regler om opholdspligt, jf. § 42 a, stk. 8, hvorefter Udlændingestyrelsen bestemmer, medmindre særlige grunde taler derimod, at en udlænding, der har fået afslag på asyl, men ikke kan udsendes af landet, jf. § 31, skal tage ophold på et bestemt indkvarteringssted.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke vurderes at være hensyn, der taler for, at udlændinge omfattet af udlændingelovens øvrige udelukkelsesbestemmelser, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet, skal behandles mere gunstigt, end udlændinge omfattet af de nugældende undtagelser for adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som uønsket opholder sig her i landet, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31, fremadrettet ikke bør have adgang til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering.

2.5.2.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering

UDKAST

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det er uhen-sigtsmæssigt, at Udlændingestyrelsen efter de gældende regler alene har mulighed for at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, hvis betingelserne herfor ikke længere er opfyldt, eller hvis vilkårene i den kontrakt, udlændingen indgår med Udlændinge-styrelsen, ikke længere bliver overholdt.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse bør Udlændinge-styrelsens muligheder for at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til at blive privat indkvarteret således udvides, idet de nuværen-de muligheder ikke er tilstrækkelige.

Dette gør sig f.eks. gældende, hvis tilladelsen er opnået ved svig, idet der efter gældende ret kan opstå tvivl om, hvorvidt det er muligt at inddrage en godkendelse efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller stk. 3, i et sådant tilfælde. Det er ministeriets opfattelse, at der bør tilveje-bringes en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen kan inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, der er opnået ved svig. Svigagtigt misbrug af reglerne er uacceptabelt og under-minerende for ordningen, hvilket loven bør afspejle i overensstemmelse med udlændingelovens øvrige regler om svig.

Det gør sig endvidere gældende i tilfælde, hvor en udlænding udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted, og vedkom-mende dermed ikke medvirker til oplysningen af sin asylsag eller sin ud-rejse. En udlænding bør ikke, efter Udlændinge- og Integrationsministeri-ets opfattelse, kunne støtte ret på en godkendelse til at flytte i egen bolig eller blive privat indkvarteret i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen f.eks. som følge af, at vedkommende ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarte-ringssted dukker op igen, og hvor vedkommende således ydermere ikke medvirker til at oplyse sin sag.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets holdning, at der bør gribes konsekvent ind over for misbrug og omgåelse af reglerne, og at loven der- for bør udformes i overensstemmelse hermed. Herved skabes endvidere et incitament for udlændinge til at samarbejde med myndighederne.

Det er desuden Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør indføres en klar hjemmel for Udlændingestyrelsen til at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, såfremt udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 42 k, stk. 2, eller § 42 l, stk. 2, efter godkendelsen er meddelt. Det er en grundlæggende betingelse for, at en udlænding kan meddeles og bevare en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, at vedkommende ikke er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse tillige bør fremgå tydeligt af bestemmelsen.

2.5.3. Den foreslåede ordning

2.5.3.1. Skærpelse af reglerne om adgangen til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering for udlændinge på tålt ophold

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4, og § 42 l, stk. 2, nr. 5, om udelukkelse fra adgang til henholdsvis at flytte i egen bolig og til privat indkvartering skærpes, således at den undtagne persongruppe udvides til at gælde alle udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, og som ikke kan udsendes af landet på baggrund af refolementsforbuddet i § 31, og således ikke alene omfatter de udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Den foreslåede ændring betyder, at alle asylansøgere, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, da de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refolementsforbuddet, fremadrettet ikke vil have mulighed for at flytte i egen bolig eller at blive privat indkvarteret efter udlændingelovens § 42 k og 42 l.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse ikke indebærer en ændring af reglerne for, hvornår en asylansøger anses for at være omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 og 9.

2.5.3.2. Skærpelse af reglerne om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering

UDKAST

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 k, stk. 6, og § 42 l, stk. 6, om inddragelse af en godkendelse til at flytte i egen bolig og privat indkvartering ændres således, at en godkendelse til at flytte i egen bolig eller privat indkvartering – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i henholdsvis udlændingelovens § 42 k, stk. 2, eller § 42 l, stk. 2, eller hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt jf. henholdsvis § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for et sådan indkvarteringssted.

Med den foreslåede ændring indsættes der en udtrykkelig hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, hvis det efterfølgende viser sig, at udlændingen har opnået godkendelsen ved svig. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis udlændingen har afgivet forkerte oplysninger eller for-tiet oplysninger for at opnå godkendelsen til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere en særskilt hjemmel til, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt en sådan godkendelse, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i henholdsvis udlændingelovens § 42 k, stk. 2, eller § 42 l, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af henholdsvis § 42, k. stk. 6, og § 42 l, stk. 6, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering i tilfælde, hvor en udlænding efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 2, eller § 42 l, stk. 2, nr. 2.

Den foreslåede ændring indebærer tillige, at Udlændingestyrelsen fremover vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering, såfremt udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted, herunder hvis udlændingen uden Udlændingestyrelsens godkendelse reelt har taget ophold på en anden adresse.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling, forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse, når udlændingen har været udeblevet i

14 dage og således ikke inden for disse 14 dage har taget ophold i overensstemmelse med den meddelte godkendelse.

Udlændingestyrelsen vil, hvis betingelserne for inddragelse af godkendelsen til at flytte i egen bolig eller til privat indkvartering er opfyldt, skulle træffe afgørelse om, at udlændingen skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Det forudsættes i overensstemmelse med de gældende regler, at Udlændingestyrelsen i videst muligt omfang sørger for, at udlændingen indkvarteres, hvor det efter en konkret vurdering er mest hensigtsmæssigt i forhold til den fase i asylsagsbehandlingen, vedkommende befinder sig i, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 2. pkt.

Inddragelse kan i helt særlige tilfælde undlades, hvis det konkret vurderes, at hensyn til børnenes skolegang og trivsel taler væsentligt for fortsat ophold uden for et asylcenter.

Det forudsættes desuden, at bestemmelserne i forbindelse med udlændinge på tålt ophold administreres i overensstemmelse med udlændingelovens regler om opholdspligt, jf. § 42 a, stk. 8, og Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om ret til respekt for familie- og privatliv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 og 10.

2.6. Overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen

2.6.1 Gældende ret

2.6.1.1. Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, skal Udlændingestyrelsen under visse nærmere betingelser dække udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser til udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 18, fastsætter Udlændingestyrelsen nærmere regler om Udlændingestyrelsens eller udlændinges afholdelse af

UDKAST

udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. stk. 1-4, herunder om beregningen af udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt gennemsnitstakster for en given ydelse over en given periode.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 11 som fremsat, side 18f, at de sundhedsmæssige ydelser, som Udlændingestyrelsen dækker udgifterne til, omfatter behandling, som anses for nødvendig, men ikke akut. Det kan f.eks. være hospitalsbehandling, behandling ved speciallæger, psykologbehandling, tandlægebehandling m.v. I praksis anses en sundhedsmæssig ydelse eller behandling for nødvendig, hvis den er smertelindrende eller uopsættelig. En behandling anses for uopsættelig, hvis den ikke kan vente, til udlændingen meddeles opholdstilladelse eller udrejser, fordi tilstanden ellers kan indebære ikke ubetydelige risici for livsvarige mén, udvikling af svær progression af sygdom eller kronificering af tilstanden. Som eksempel på smertelindrende behandling kan nævnes tandlægebehandling for huller i tænderne.

Det fremgår endvidere, at Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse også dækker nødvendige sociale foranstaltninger. En social foranstaltning kan være nødvendig, hvis den – under hensyn til det midlertidige ophold som asylansøger m.v. – må anses for væsentlig for den pågældende persons livsvilkår. Som eksempler på nødvendige sociale foranstaltninger kan nævnes personlig pleje og praktisk hjælp til personer med betydelig nedsat funktionsevne, omsorg for og pædagogisk arbejde med børn samt specialundervisning af handicappede børn.

Det bemærkes, at børn og unge under 18 år, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, efter fast praksis og under hensyntagen til FN's Børnekonventions artikel 2 og 24 har adgang til samme sundhedsbehandling som herboende børn.

For så vidt angår udgifterne til sundhedsmæssige ydelser finansieres disse umiddelbart af indkvarteringsoperatørerne og afholdes endeligt af Udlændingestyrelsen via enten takstafregning, rammeafregning eller konkret afregning.

Takstafregning til operatørerne sker på baggrund af de på finansloven anførte takster. Indkvarteringsoperatørerne kan ved rammeafregning inden

UDKAST

for en økonomisk delbevillingsramme, som fastsættes på årsbasis, tillige finansiere visse sundhedsmæssige ydelser.

Konkret afregning af indkvarteringsoperatørernes faktiske udgifter foregår ved, at Udlændingestyrelsen forud for iværksættelsen af den sundhedsmæssige ydelse konkret godkender at afholde disse udgifter endeligt (kaution). Det bemærkes, at dette lovforslag alene handler om de udgifter, som skal konkret afregnes.

Inden iværksættelse af en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning, der skal konkret afregnes, til udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, skal indkvarteringsoperatøren efter fast praksis ansøge Udlændingestyrelsen om afholdelse af udgifterne til den ønskede foranstaltning eller behandling, som først derefter iværksettes.

I særlige situationer kan der være sager, hvor indkvarteringsoperatørerne efter omstændighederne har pligt til at handle med det samme uden at afvente udlændingemyndighedernes behandling af en ansøgning om afholdelse af udgifter. I disse tilfælde har indkvarteringsoperatøren mulighed for at anmode Udlændingestyrelsen om en forhåndsgodkendelse til afholdelse af udgifterne til foranstaltningen.

En forhåndsgodkendelse er alene en tilkendegivelse om, hvorvidt Udlændingestyrelsen på tidspunktet for anmodningen vurderer, om udgiften kan afholdes af styrelsen. Udlændingestyrelsen vil således efterfølgende træffe en reel afgørelse om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgiften. Udlændingestyrelsens forhåndstilkendegivelse om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgifterne, kan derfor ikke påklages.

I særligt hastende tilfælde kan det endvidere være nødvendigt for indkvarteringsoperatøren at iværksætte en foranstaltning eller sundhedsbehandling uden forudgående godkendelse fra Udlændingestyrelsen. Indkvarteringsoperatøren skal i tilfælde heraf hurtigst muligt efterfølgende sende orientering herom til styrelsen, ligesom de skal sende en ansøgning om afholdelse af udgifter vedlagt relevant dokumentation med henblik på at opnå tilsagn om afholdelse af udgifterne til den sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning.

Dette kan f.eks. være iværksættelse af sundhedsbehandling, som har haft en sådan hastende karakter – uden at være akut – at det ikke rimeligvis har

UDKAST

været muligt at indhente godkendelse inden iværksættelse, herunder i tilfælde, hvor et hospital egenhændigt har foretaget relevant – ikke-akut – behandling. Som eksempel herpå kan nævnes undersøgelser på et hospital, som skal foretages i umiddelbart forlængelse af f.eks. et fald på en cykel, der er sket i en weekend. Det kan også være i tilfælde af et behov for iværksættelse af hastende sociale foranstaltninger, herunder eksempelvis tvangsanbringelse af børn.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen afholder udgifterne til nødvendige sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger til udlændinge, som på tidspunktet for iværksættelsen af ydelsen har krav på det i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, når der f.eks. foreligger en sundhedsfaglig vurdering, som anser den konkrete sundhedsmæssige ydelse for smertelindrende eller uopsættelig, eller en socialfaglig vurdering, som anser den konkrete sociale foranstaltning for nødvendig, og når indkvarteringsoperatøren eller Udlændingestyrelsen vurderer, at styrelsens afholdelse af udgifterne er i overensstemmelse med standarderne for forvaltning af statslige midler. Udlændingestyrelsen tager således ikke stilling til, hvorvidt den sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning rent sundheds- eller socialfagligt skal iværksættes.

Udlændingestyrelsen lægger ved vurderingen af, om Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifterne til ansøgte sundhedsmæssige ydelser er i overensstemmelse med standarderne for forvaltning af statslige midler, bl.a. vægt på, om udgifterne til den givne sundhedsmæssige ydelse i henhold til Udlændingestyrelsens retningslinjer som udgangspunkt afholdes af styrelsen. Udlændingestyrelsen lægger også vægt på, om prisen for den konkrete sundhedsmæssige ydelse er rimelig i forhold til det generelle prisniveau for tilsvarende behandlinger. Henset til, at udlændingen alene midlertidigt er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, lægger Udlændingestyrelsen endvidere vægt på, om en mindre omfattende, men dog tilstrækkelig – eventuelt midlertidig – sundhedsmæssig behandling kan træde i stedet for en mere omfattende og dyrere behandling, om udlændingen gennem en årrække har levet med det forhold, der søges behandlet, og om der i givet fald er tale om en forværring af tilstanden, samt om den sundhedsmæssige behandling skal iværksættes med det samme, eller om den kan vente, indtil udlændingen eventuelt meddeles opholdstilladelse, hvorved udlændingen bl.a. bliver omfattet af det danske sygesikringssystem, eller indtil udlændingen udrejser af Danmark.

Ved vurderingen af, om Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifterne til ansøgte sociale foranstaltninger er i overensstemmelse med standarderne

for forvaltning af statslige midler, lægger Udlændingestyrelsen bl.a. vægt på, om det ansøgte er tilpasset den midlertidige status, udlændingen har i Danmark, ligesom der også lægges vægt på, om prisen for den konkrete sociale foranstaltning er rimelig i forhold til det generelle prisniveau for tilsvarende foranstaltninger. De kommunalfaglige vurderinger indgår ligeledes i grundlaget for Udlændingestyrelsens vurdering af, om styrelsen skal betale for foranstaltningen. Styrelsen vil som altovervejende hovedregel lægge sig op ad den kommunale vurdering.

Udlændingestyrelsen vil til enhver tid vurdere den enkelte sundhedsmæssige ydelse eller sociale foranstaltning for sig, og Udlændingestyrelsen kan således træffe afgørelse om delvis godkendelse af at afholde udgifterne til en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning. Den del af Udlændingestyrelsens afgørelse, som dermed er et afslag, kan, såvel som afgørelser om afslag på afholdelse af udgifter til sociale foranstaltninger og sundhedsmæssige ydelser, i dag påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

2.6.1.2. Udlændingenævnets kompetence

Såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen ikke er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vil Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om afslag på de ansøgte sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4. Udlændingestyrelsen vil i disse tilfælde ikke foretage en vurdering af, hvorvidt de ansøgte konkrete sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger er omfattet af styrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en udlænding ikke er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil Udlændingestyrelsen herefter tage stilling til, hvorvidt de ansøgte konkrete sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger skal afholdes af styrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

UDKAST

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at de ansøgte konkrete sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger helt eller delvist ikke er omfattet af styrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vil Udlændingestyrelsens meddele afslag på ansøgningen om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, kan ligeledes påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Det bemærkes, at dette lovforslag alene omhandler de afgørelser, hvorved Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, men hvor Udlændingestyrelsen tillige vurderer, at de ansøgte sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger helt eller delvist ikke er omfattet af styrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Efter udlændingelovens § 52 a, stk. 1, består Udlændingenævnet af 1 formand og næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer. Udlændingenævnets medlemmer er uafhængige og kan ikke modtage eller søge instruktion fra den beskikkende eller indstillende myndighed eller organisation.

Udlændingenævnets formand skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og næstformændene skal være dommere. De andre medlemmer skal være advokater eller gøre tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 52 a, stk. 2.

Efter Udlændingelovens § 52 c, stk. 4, behandles klager i Udlændingenævnet på skriftligt grundlag. Hvor særlige grunde taler derfor, kan Udlændingenævnet bestemme, at sagens parter og andre indkaldes til mundtlig forhandling.

Klager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, kan behandles af formanden alene eller af den, som formanden bemyndiger dertil, jf. § 52 c, stk. 5.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 3 og 4, skal en klage være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Udlændingenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan i særlige tilfælde beslutte, at en klage skal behandles, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen.

I vurderingen af, om der foreligger særlige omstændigheder, kan f.eks. fristoverskridelsens længde, årsagen til fristoverskridelsen, afgørelsens betydning for sagens parter samt sandsynligheden for, at Udlændingenævnet giver klageren medhold, inddrages, jf. Folketingstidende 2011-12, L 178 som fremsat, tillæg A, side 8f.

Udlændingenævnets afgørelser kan indbringes for domstolene i henhold til grundlovens § 63.

2.6.1.3. Ankestyrelsens kompetence

I tilfælde, hvor en udlænding opnår ret til ophold her i landet, f.eks. fordi udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl), og ansvaret for den pågældende er overgået til kommunalbestyrelsen, jf. integrationslovens regler herom, vil udlændingen ikke længere være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1, 2. pkt.

I disse tilfælde skal den pågældende herefter, hvis der opstår behov herfor, vurderes efter f.eks. reglerne i lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) eller integrationsloven.

Ankestyrelsen er klageinstans for administrative afgørelser i det omfang det fastsættes ved lov, jf. § 50 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det fremgår af klagebestemmelserne i de enkelte love, i hvilket omfang en klage over afgørelser truffet efter de pågældende love kan indbringes for Ankestyrelsen.

Klager over en kommunes afgørelser om sundhedsmæssige ydelser, herunder hjælp til blandt andet udgifter til sygebehandling, såsom f.eks. tandbehandling efter aktivlovens § 82 kan i dag indbringes for Ankestyrelsen. En kommunes afgørelse om sociale foranstaltninger efter lov om social service, herunder eksempelvis klager over en beslutning om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke eller tildeling af støtte i hjemmet, kan tillige påklages til Ankestyrelsen.

UDKAST

Som følge af, at udlændinge, der har processuelt ophold efter udlændingeloven, i henhold til servicelovens § 2, stk. 1, har lovligt ophold i servicelovens forstand, er Ankestyrelsen allerede i dag klageinstans for kommunernes afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger efter servicelovens regler for asylansøgere og andre med processuelt ophold.

Reglerne om ankesystemet på det sociale område er fastsat i kapitel 7-11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal den myndighed, der har truffet afgørelsen, inden en klage behandles af Ankestyrelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, bliver klagen sendt videre til Ankestyrelsen.

Efter § 67 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal klage til Ankestyrelsen ske inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Ankestyrelsen kan dog se bort fra, at fristen ikke er overholdt, hvis der er en særlig grund til det. Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Efter § 68, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er Ankestyrelsen ikke bundet af parternes påstande og er uafhængig af instruktioner vedrørende afgørelsen af den enkelte sag. Ankestyrelsen kan efterprøve retlige spørgsmål.

Efter § 72, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har klage over en afgørelse ikke opsættende virkning.

Ankestyrelsen skal altid træffe den rigtige afgørelse efter lovgivningen og er således ikke bundet af det resultat, som parterne ønsker (parternes påstande), eller af de dokumenter eller argumenter, som klageren fremfører. Ankestyrelsen har – ligesom andre myndigheder – ansvaret for, at sagerne er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at den kan træffe en afgørelse, jf. § 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og det forvaltningsretlige officialprincip. Da Ankestyrelsen skal træffe den rigtige afgørelse efter lovgivningen, kan styrelsen træffe afgørelser, som stiller klageren ringere end den oprindelige afgørelse, der klages over. Hvis afgørelsen går borgeren imod, skal Ankestyrelsen efter § 72, stk. 7, i lov om

UDKAST

retssikkerhed og administration på det sociale område, træffe beslutning om, fra hvilket tidspunkt ændringen skal ske.

Ankestyrelsens afgørelser kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over, jf. § 68, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Herudover indeholder lov om retssikkerhed og administration på det sociale område en række andre generelle bestemmelser om Ankestyrelsens sagsbehandling og klageregler m.v.

Ankestyrelsens afgørelser træffes enten af direktøren eller den, direktøren overlader sine beføjelser til, eller med medvirken af beskikkede medlemmer, jf. § 51, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ankestyrelsens afgørelser kan træffes uden medvirken af beskikkede medlemmer, jf. § 52 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Sager, der ikke er omfattet af § 52 a, behandles efter lovens § 52 b på et møde med beskikkede medlemmer.

Når Ankestyrelsen træffer afgørelse på møde, deltager der i de fleste typer af sager to beskikkede medlemmer og en ankechef, jf. lovens § 53, stk. 1.

Sager, der af Ankestyrelsen skønnes at have en principiel eller generel betydning, vil være omfattet af reglerne om udvidet votering, jf. § 55, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Foruden ovennævnte finder også de øvrige regler i forvaltningsloven, offentlighedsloven og almindelige forvaltningsretlige principper anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af klagesager på det sociale område.

Ankestyrelsens afgørelser kan indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63.

2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Som det fremgår ovenfor behandler Ankestyrelsen i dag en række klagesager, som har lighed med de sager, som handler om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger til udlændinge, der træffes af Udlændingestyrelsen i 1. instans, og som i dag kan påklages til

Udlændingenævnet. Dette gælder eksempelvis kommunernes afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger efter serviceloven vedrørende en række udlændinge, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, der allerede i dag kan påklages til Ankestyrelsen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Ankestyrelsen i højere grad besidder de faglige kompetencer i forhold til den retlige vurdering af, om en given social foranstaltning eller sundhedsmæssig ydelse skal dækkes af Udlændingestyrelsen, end Udlændingenævnet, der primært behandler sager på udlændingeområdet vedrørende blandt andet afgørelser om familiesammenføring, afgørelser om tidsubegrænset opholdstilladelse og afgørelser om administrativ ud- og afvisning.

Da Ankestyrelsen allerede i dag er klageinstans i forhold til kommunernes afgørelser om iværksættelse af sociale foranstaltninger efter serviceloven for udlændinge med processuelt ophold, er det bl.a. derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Ankestyrelsen vil have et bedre fagligt grundlag for at kunne behandle klagesager, der alene handler om, hvorvidt staten skal afholde udgifterne til en given sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning efter udlændingeloven for de udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at Ankestyrelsen fremover bør behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, som er truffet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

2.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, som Udlændingestyrelsen har truffet i 1. instans, fremover skal kunne påklages til Ankestyrelsen i stedet for til Udlændingenævnet.

Det betyder, at klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende de udlændinge, som er

UDKAST

omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, fremadrettet vil skulle behandles af Ankestyrelsen.

Udlændingestyrelsens afgørelser om, hvorvidt en udlænding er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil som i dag fortsat skulle behandles af Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Det betyder, at Udlændingenævnet fortsat skal behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, såfremt Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen på tidspunktet for ansøgningen ikke er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Den foreslåede ændring medfører, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen, herunder også f.eks. delvise afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger m.v. Udlændingestyrelsens forhåndstilkendegivelse om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgifterne, vil, som det er tilfældet i dag, ikke i sig selv kunne påklages.

En klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil fremadrettet skulle indgives til Udlændingestyrelsen, som først vil skulle genoverveje, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold.

Dette skyldes, at en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til en sundhedsmæssig ydelse eller social foranstaltning efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil blive omfattet af reglerne om genvurdering efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

UDKAST

Det betyder, at udlændinge eller indkvarteringsoperatører, der ønsker at klage over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, fremadrettet vil skulle indgive klagen til Udlændingestyrelsen.

Såfremt klagen ikke giver Udlændingestyrelsen anledning til at ændre afgørelsen, vil styrelsen skulle sende klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen. Udlændingestyrelsen vil i forbindelse med genvurderingen og forud for, at sagen oversendes til Ankestyrelsen, skulle sørge for, at sagen er fuldt oplyst. Det betyder, at Udlændingestyrelsen bl.a. vil skulle foretage en fornyet partshøring efter reglerne i forvaltningslovens § 19, stk. 1, såfremt klagebemærkningerne eller styrelsens genvurdering giver anledning hertil.

Det vil fortsat være den udlænding, som er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, som er klageberettiget i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2. Indkvarteringsoperatørerne vil således som udgangspunkt fortsat ikke være klageberettigede i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Hvis der imidlertid er tale om et afslag på godkendelse af betaling for sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger, som allerede er foretaget, vil indkvarteringsoperatøren – som i dag – dog være selvstændigt klageberettiget for så vidt angår spørgsmålet om, hvem der skal afholde udgiften til behandlingen eller foranstaltningen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i konkrete afgørelser om f.eks. mindreårige kan være andre end udlændingen eller indkvarteringsoperatøren, som vil være klageberettiget, og at de generelle forvaltningsretlige principper om partsbegrebet naturligt generelt finder anvendelse ved vurderingen af, hvem der er klageberettiget.

Det foreslås også, at sagsbehandlingen af sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, hos Ankestyrelsen vil være underlagt reg-

UDKAST

lerne i kapitel 9 om Ankestyrelsen og kapitel 10 om de almindelige klage-regler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det gælder eksempelvis reglerne om ankeinstansernes uafhængighed, behandling af den enkelte sag, klagefrist m.v.

Det betyder bl.a., at Ankestyrelsen vil skulle behandle sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, efter § 52 b, jf. dog § 53, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter konkrete sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, i udgangspunktet vil skulle afgøres med deltagelse af beskikkede medlemmer.

Sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil tillige være omfattet af reglerne om udvidet votering, såfremt sagen af Ankestyrelsens direktør skønnes at være af principiel eller generel betydning, jf. § 55, stk. 2, nr. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, fremover vil have en klagefrist på 4 uger frem for de nuværende 8 uger, jf. § 67 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil ikke have opsættende virkning, jf. § 72 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Det bemærkes, at der i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i dag er bestemmelser, som efter deres ordlyd f.eks. alene finder anvendelse for bestemte typer af sociale sager eller

UDKAST

for afgørelser, der er truffet af bestemte myndigheder. Der vil således være bestemmelser i lovens kapitel 9 og 10, herunder f.eks. §§ 62 og 64 a, om uenighed om Udbetaling Danmarks kompetencer og klager over afgørelser, der træffes af Udbetaling Danmark, der efter ordlyden ikke vil finde anvendelse i sager om Udlændingestyrelsens afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger.

Det bemærkes endvidere, at der med dette lovforslag ikke ændres på de materielle betingelser for, hvornår Udlændingestyrelsen er forpligtet til at afholde udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Som følge af, at kompetencen til at behandle en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, flyttes fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen, vil der være behov for udveksling af nødvendige og relevante oplysninger mellem det sted, hvor udlændingen er indkvarteret, Udlændingestyrelsen, og Ankestyrelsen m.fl. Der kan være tale om oplysninger vedrørende f.eks. helbred, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske personer, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, eller som har tilknytning til personer, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Videregivelse af oplysninger i ovennævnte tilfælde vil skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Der vil efter den foreslåede ændring både blive behandlet almindelige ikkefølsomme personoplysninger med behandlingshjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, 1, litra e, og behandling af følsomme oplysninger med behandlingshjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 9, 2, litra f.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13.

2.7. Genindførelse af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere

2.7.1. Gældende ret

2.7.1.1. Grundlovens § 44

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk statsborgerskab uden ved lov (naturalisation). Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelser om, at dansk statsborgerskab automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk statsborgerskab erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Grundlovens § 44, stk. 1, anses heller ikke for at være til hinder for fastsættelse af bestemmelser om, at udlændinge kan erhverve dansk statsborgerskab ved at erklære, at nogle bestemte i loven fastsatte betingelser er opfyldt. Sådanne bestemmelser om erhvervelse af dansk statsborgerskab ved afgivelse af erklæring fremgår af henholdsvis indfødsretslovens §§ 3 og 4.

Myndighederne træffer således ikke afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Hvis betingelserne for at afgive erklæring ikke er til stede, kan dansk statsborgerskab kun tildeles ved, at den pågældende optages på et lovforslag om indfødsrets meddelelse (naturalisation).

2.7.1.2. Den tidligere erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere

Den 4. juni 2014 indgik den daværende regering (Socialdemokratiet og Radikale Venstre) en aftale med Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliancen om accept af dobbelt statsborgerskab, således at

UDKAST

der blev givet fuld adgang til dobbelt statsborgerskab for alle danskere og udlændinge.

I tilknytning hertil blev det bl.a. også aftalt, at der skulle etableres en overgangsordning for tidligere danske statsborgere, som havde mistet deres danske statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af et fremmed statsborgerskab (den tidligere gældende § 7 i lov om dansk indfødsret), og at der til overgangsordningen skulle knyttes en betingelse om, at den, der ønskede at generhverve sit danske statsborgerskab, ikke i tidsrummet mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf skulle være idømt en ubetinget frihedsstraf.

Der blev således ved lov nr. 1496, som vedtaget den 18. december 2014, om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret) bl.a. etableret en 5-årig overgangsordning, hvorefter tidligere danske statsborgere kunne erhverve dansk indfødsret ved at afgive en skriftlig erklæring herom over for Statsforvaltningen (senere Udlændinge- og Integrationsministeriet).

Det var en betingelse, at de erklærende opfyldte vandelskravet og for tidligere danske statsborgere over 22 år, der var født i udlandet, var det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år var truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, tillige en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år havde haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Loven trådte i kraft 1. september 2015, og overgangsordningen udløb den 1. september 2020.

Det fremgår af afsnit 1.2. i lovforslaget (der gennemførte aftalen om accept af dobbelt statsborgerskab), som trykt i Folketingstidende 2014-15, 1. samling, A, L 44 som fremsat den 30. oktober 2014, at hvorvidt en person var idømt en ubetinget frihedsstraf i det anførte tidsrum skulle konstateres ved henholdsvis opslag i Det Centrale Kriminalregister samt ved oplysninger afgivet af den person, der ønskede at generhverve sit danske statsborgerskab.

Det fremgår endvidere af afsnit 2.3.2.2. i ovennævnte lovforslag, at hvis en person i perioden mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf var idømt en ubetinget frihedsstraf og derfor ikke kunne generhverve sit danske statsborgerskab ved erklæring ifølge over-

gangsordningen, fulgte det dog af aftalen, at den pågældende i visse tilfælde kunne ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg.

Det fremgår endvidere af afsnit 2.3.2.2. i ovennævnte lovforslag, at denne mulighed for at kunne ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg ifølge aftalen skulle gælde for personer, der var idømt en ubetinget frihedsstraf for et forhold, der ikke vil kunne straffes med ubetinget frihedsstraf i Danmark. Muligheden skulle endvidere gælde personer, der var idømt en ubetinget frihedsstraf for et forhold, hvor karenstiden efter de almindelige karensregler i kapitel 5 i cirkulæreskrivelsen om naturalisation ville være udløbet.

Ifølge § 19, stk. 2-4 i kapitel 5 i cirkulæreskrivelse af 14. september 2018 om naturalisation er angivet en række strafferetlige forhold, hvorefter en person er udelukket fra at erhverve dansk indfødsret ved naturalisation. Det ville således ikke være muligt for pågældende at blive forelagt, hvis kriminaliteten medførte udelukkelse efter disse regler.

Det følger endvidere af § 19, stk. 6, i ovennævnte cirkulæreskrivelse, at personer, der i øvrigt er straffet, ikke kan naturaliseres før udløbet af en vis karenstid, jf. bilag 2 til cirkulæreskrivelsen. Længden af denne karenstid afhænger af den strafferetlige sanktion. Herudover følger det af § 19, stk. 4, i cirkulæreskrivelsen, at karenstiden forlænges, hvis en person flere gange er straffet for ligeartet kriminalitet.

Det fremgår af afsnit 2.3.2.2. i lovforslaget, som trykt i Folketingstidende 2014-15, 1. samling, A, L 44 som fremsat den 30. oktober 2014, at en ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation fra en person omfattet af den personkreds, der fulgte af aftalen, således ville blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til, om den pågældende kunne opnå dansk indfødsret uden at skulle opfylde de betingelser, der følger af cirkulæreskrivelsen om naturalisation. Pågældende ville således blive forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg med henblik på udvalgets stillingtagen til dispensation for de betingelser, pågældende almindeligvis skulle leve op til, men som pågældende ikke opfyldte.

Det fremgår af afsnit 2.3.2.2. i ovennævnte lovforslag, at ordningen herom ifølge aftalen skulle gælde i en periode på 5 år fra lovens ikrafttrædelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ikke kunne fremfinde sager, der i den 5 årige overgangsperiode har været forelagt for Folketingets Indfødsretsudvalg under henvisning til denne ordning.

Det fremgår af afsnit 1.2. i ovennævnte lovforslag, at det herudover fulgte af aftalen, at tidligere danske statsborgere, der var født i udlandet, skulle omfattes af overgangsordningen, dog således at bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 fortsat blev iagttaget. Dette ville sige, at dansk indfødsret – også efter indførelsen af fuld adgang til dobbelt statsborgerskab – fortabtes af danske statsborgere, der var født i udlandet, som hverken gennem bopæl eller ophold i Danmark inden det fyldte 22. år havde haft den fornødne tilknytning til Danmark.

2.7.1.3. Gebyr i erklæringsager

Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 2. pkt., skal der betales et gebyr på 1.100 kr. i forbindelse med afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Efter § indfødsretslovens 12, stk. 1, 4. pkt., betales der ikke gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret. Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt., betales gebyret ikke tilbage, hvis erklæringen afvises. Efter indfødsretslovens § 12, stk. 1, 8. pkt., tilbagebetales det overskydende beløb ikke, hvis den erklærende betaler for meget i gebyr i forbindelse med afgivelse af erklæringen, og det overskydende beløb udgør 30 kr. eller derunder.

2.7.1.4. Børns erhvervelse af indfødsret som bipersoner i erklæringsager

Erhverver en person dansk statsborgerskab, omfatter statsborgerskabet i visse tilfælde også den pågældendes børn, herunder adoptivbørn.

Det følger af § 3, stk. 4, i lov nr. 1496, som vedtaget den 18. december 2014, om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), at indfødsretten, hvis en tidligere dansk statsborger erhverver indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af samme lovs § 3, stk. 1, også tilkommer den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret.

Det følger af § 3, stk. 4, i lov nr. 1496, som vedtaget den 18. december 2014, at det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret

efter bestemmelsen, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

Ved § 2 i lov nr. 1562, som vedtaget den 6. december 2016, om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.) blev kravet om, at hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver statsborgerskab med den erklærende lovfæstet. Det fremgår af afsnit 2.1.2. i bemærkningerne til lovforslaget, som trykt i Folketingstidende 2016-17, A, L 12 som fremsat den 6. oktober 2016, at kravet allerede blev stillet i praksis på baggrund af det grundlæggende princip efter forældreansvarsloven, hvorefter væsentlig beslutninger om barnets forhold kræver enighed mellem forældrene, jf. forældreansvarsloven § 3, stk. 1. Der var således alene tale om en kodificering af den gældende praksis. Loven trådte i kraft den 1. januar 2017.

Ved § 3, stk. 3, i lov nr. 63, som vedtaget 23. januar 2020, om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om udenrigstjenesten (Børns erhvervelse af statsborgerskab i områder med indrejse- og opholdsforbud, vandelskrav for bipersoner, fortabelse af dansk indfødsret og begrænsning af adgang til bistand fra udenrigstjenesten m.v.) blev der endvidere indført et vandelskrav som en forudsætning for, at barnet erhverver dansk statsborgerskab med den erklærende. Der blev således indført et krav om, at barnet opfylder det samme vandelskrav som forælderen, hvis barnet skal erhverve dansk statsborgerskab som biperson. Tidligere blev der ikke stillet noget krav vedrørende vandel for bipersoner til erklærende. Loven trådte i kraft den 1. februar 2020.

Det fremgår af bemærkninger til lovforslaget til ovenstående lov, som trykt i Folketingstidende 2019-20, A, L 83 som fremsat den 12. december 2019, at de angivne forudsætninger for erhvervelse af statsborgerskab som biperson skal være opfyldt på tidspunktet for forældrens erhvervelse af statsborgerskab. På den baggrund vil et barn, som på tidspunktet for forældrens erhvervelse af dansk statsborgerskab ikke opfylder ovenstående betingelser ikke blive dansk statsborger sammen med forælderen. Dette gælder uanset, at barnet ikke måtte være udtrykkeligt undtaget fra forældrens erhvervelse ved en angivelse herom i forbindelse med erklæringen.

2.7.1.5. Den tidligere erklæringsadgangs anvendelse

UDKAST

Familieretshuset (den tidligere Statsforvaltning) har oplyst, at der i de 4 måneder af 2015, hvor erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere, som havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, eksisterede, blev modtaget 746 ansøgninger (gennemsnitlig 186,5 pr. måned), i 2016 blev der modtaget 1178 ansøgninger (gennemsnitlig 98 pr. måned), i 2017 blev der modtaget 907 ansøgninger (gennemsnitlig 76 pr. måned), i 2018 blev der modtaget 579 ansøgninger (gennemsnitlig 48 pr. måned).

Ved lov nr. 173, som vedtaget den 21. februar 2019, om ændring af udlændingeloven og lov om dansk indfødsret (Ændring af reglerne om anbringelse af uledsagede mindreårige udlændinge, justering af klageadgang i sager om frihedsberøvelse, præcisering af reglerne vedrørende politiets visitation af udlændinge ved udsendelse, kompetenceændringer som følge af nedlæggelse af Statsforvaltningen m.v.) blev behandlingen af erklæringssagerne flyttet fra Statsforvaltningen til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Siden Udlændinge- og Integrationsministeriet overtog sagsbehandlingen af erklæringssager fra Statsforvaltningen, indkom der i perioden fra april 2019 til januar 2020 mellem 40 og 60 erklæringer fra tidligere danske statsborgere om måneden, som havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab. I alt var der 492 erklæringssager fra tidligere danske statsborgere i denne 10 måneders periode.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget en manuel optælling for perioden fra 1. november 2019 til 31. januar 2020 over, hvilket statsborgerskab de erklærende havde på erklæringstidspunktet:

Statsborgerskab	Antal
Amerikansk	36
Canadisk	23
Svensk	19
Australsk	16
Britisk	13
Tyrkisk	3
Norsk	2
Sydafrikansk	2
New Zealandsk	1

Trinidadinsk	1
Tysk	1
Spansk	1
Nederlandsk	1
Kenyansk	1

2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Den tidligere erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere, der har mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab var efter regeringens opfattelse en velfungerende ordning, og som der også ved ordningens udløb var en del tidligere danske statsborgere, der benyttede sig af.

2.7.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslår regeringen, at erklæringsadgangen for de tidligere danske statsborgere, der har fortabt deres statsborgerskab i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om indfødsrets meddelelse, genindføres i en periode på 5 år fra lovens ikrafttræden. Der foreslås ikke ændringer til selve erklæringsordningen i øvrigt. Erklæringsadgangen foreslås således genindført for en tidsbegrænset periode på de samme vilkår som gjaldt for erklæringsadgangen, der udløb 1. september 2020.

Den erklærende må fortsat ikke være idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring, og de tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, er det endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Betingelsen om, at den erklærende ikke må være idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring, omfatter både danske og udenlandske domme, hvor den erklærende er idømt en ubetinget frihedsstraf. Dette gælder også, hvor den erklærende er idømt en sådan straf og efterfølgende er blevet benådet, omfattet af en amnesti eller lignende.

UDKAST

Hvorvidt en person er idømt en ubetinget frihedsstraf konstateres ved opslag i Det Centrale Kriminalregister samt ved oplysninger fra den erklærende om, hvorvidt den pågældende er idømt en sådan straf.

Såfremt en person i perioden mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf er idømt en ubetinget frihedsstraf og derfor ikke kan generhverve sit danske statsborgerskab ved erklæring ifølge overgangsordningen, vil der fortsat være mulighed for, at pågældende kan ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg. Muligheden skal gælde de samme persongrupper, der kunne forelægges under den tidligere erklæringsadgang. Ordningen herom vil gælde i samme periode, som det er muligt at afgive erklæring efter den foreslåede bestemmelse.

Generhvervelse af et fortabt dansk statsborgerskab vil for personer, der er født i udlandet, fortsat skulle ske under iagttagelse af bestemmelsen i indfødsretslovens § 8. Efter indfødsretslovens § 8 fortabes indfødsretten som udgangspunkt af danske statsborgere født i udlandet, som hverken gennem bopæl eller ophold i Danmark inden det fyldte 22. år har haft den fornødne tilknytning til Danmark.

For tidligere danske statsborgere under 22 år, der er født i udlandet, betyder det, at de pågældende efter generhvervelsen – for at bevare deres danske indfødsret ved det fyldte 22. år – i medfør af bestemmelsen i indfødsretslovens § 8 som udgangspunkt skal have boet her i riget eller have opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med Danmark. I praksis vil det indebære, at de pågældende personer, når de erklærer, at de ønsker at generhverve deres danske statsborgerskab, vil få udstedt et bevis for deres danske indfødsret, der vil indeholde et forbehold om, at de i medfør af indfødsretslovens § 8 vil kunne fortabe indfødsretten ved det fyldte 22. år.

For tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, og som ikke har modtaget en afgørelse i medfør af indfødsretslovens § 8 fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, er det efter den foreslåede bestemmelse yderligere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år enten har haft bopæl her i riget eller har haft ophold her i riget af sammenlagt mindst et års varighed.

Hvis tidligere danske statsborgere over 22 år, der er født i udlandet, har modtaget en afgørelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om, at

UDKAST

de ved det fyldte 22. år har fortabt deres danske indfødsret i medfør af indfødsretslovens § 8, vil de ikke være omfattet af den foreslåede erklæringsadgang, idet det er en betingelse, at indfødsretten skal være fortabt i medfør af den tidligere gældende § 7 i indfødsretsloven.

Tidligere danske statsborgere, der er født i udlandet, som har modtaget en afgørelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet om, at de ved det fyldte 22. år har bevaret deres danske indfødsret i medfør af § 8, vil ikke skulle opfylde de yderligere krav om bopæl eller ophold her i riget.

Kravene om bopæl her i riget eller ophold af sammenlagt mindst et års varighed stilles med henblik på at iagttage de hensyn, der ligger bag bestemmelsen i indfødsretslovens § 8, stk. 1. Kravene svarer således i vidt omfang til de betingelser, der efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt., stilles over for personer, der ønsker at få udstedt bevis for bevarelse af dansk indfødsret efter det fyldte 22. år.

Ved beregningen af den samlede varighed af den erklærendes tidligere ophold i Danmark vil den erklærendes oplysninger herom som udgangspunkt blive lagt til grund. Dokumentationskravet vil dermed i disse sager svare til dokumentationskravet efter indfødsretslovens § 8, stk. 1, 1. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at personer, der måtte ønske at generhverve deres danske indfødsret i medfør af den foreslåede erklæringsadgang, ikke i perioden efter, at de har fortabt deres danske statsborgerskab, har været vidende om, at det fremadrettet ville blive relevant for dem at kunne redegøre for det præcise omfang af deres besøg i Danmark inden det fyldte 22. år.

Det forslås endvidere, at erhvervelsens af dansk statsborgerskab ved erklæringen også fortsat omfatter den pågældendes børn, herunder adoptivbørn, uanset at disse ikke selv tidligere har været danske statsborgere, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er i givet fald den tidligere danske statsborgers ansvar udtrykkeligt at angive, at denne ikke ønsker, at barnet erhverver dansk indfødsret sammen med den pågældende.

Det er endvidere fortsat en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adop-

tivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Betingelsen om adoptionens gyldighed efter dansk ret skal forstås i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i indfødsretslovens § 2 A og § 5, stk. 1.

Herudover er det endvidere fortsat en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som stilles til den erklærende.

Det bemærkes i øvrigt, at et barn, der ikke automatisk erhverver dansk indfødsret som biperson til en forælder, ikke er udelukket fra at erhverve dansk indfødsret. I visse situationer har børn selv mulighed for at søge dansk indfødsret som hovedpersoner, og barnet vil endvidere have mulighed for selv at søge efter de almindelige betingelser for opnåelse af dansk indfødsret, når barnet fylder 18 år.

Der foreslås ikke ændringerne af reglerne om gebyr således, at erklæring afgivet under den foreslåede erklæringsadgang fortsat vil være omfattet af de nuværende regler om gebyr. Der vil således skulle betales et gebyr på 1.100 kr., jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 2. pkt., og gebyret vil ikke blive tilbagebetalt, hvis erklæringen afvises, jf. indfødsretslovens § 12, stk. 1, 7. pkt.

Det foreslås, at der foretages en konsekvensrettelse vedrørende indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. pkt., så det udtrykkelig fremgår, at der heller ikke skal betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring om dansk indfødsret efter den foreslåede erklæringsadgang. Der har under den tidligere erklæringsordning heller ikke været betalt gebyr for børn omfattet af en forælders erklæring.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 2.7.1.2.

3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser

3.1. Genindførsel af erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere

Det vurderes, at lovforslaget er i overensstemmelse med grundloven og Danmarks internationale forpligtelser. Nedenfor følger en kort gennemgang af forholdet til grundloven og de mest relevante konventioner på indfødsretsområdet.

3.1.1. Grundloven

Efter grundlovens § 44, stk. 1, kan ingen udlænding få dansk indfødsret uden ved lov (naturalisation). Bestemmelsen indebærer et delegationsforbud, og det kan således ikke overlades til administrative myndigheder eller domstolene at træffe afgørelse om tildeling af dansk indfødsret til udenlandske statsborgere og statsløse personer.

Grundlovens § 44, stk. 1, er ikke til hinder for, at der ved lov fastsættes bestemmelse om, at dansk indfødsret automatisk opnås, når visse faste kendsgerninger er til stede. Myndighederne træffer i sådanne tilfælde ikke afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab, men har blot til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven. Således er der f.eks. i den gældende indfødsretslov fastsat regler om, i hvilke tilfælde dansk indfødsret erhverves ved fødslen, jf. § 1, ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, jf. § 2, og ved adoption, jf. § 2 A.

Med lovforslaget foreslås en erklæringsadgang, hvor det er fastsat, hvilke kendsgerninger, der skal være til stede. Myndighederne får således alene til opgave at konstatere, at den pågældende opfylder de betingelser, som er fastsat i loven.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede erklæringsadgang kan gennemføres inden for rammer af grundlovens § 44.

3.1.2. Europæisk konvention af 6. november 1997 om statsborgerret (statsborgerretskonventionen)

Det følger af statsborgerretskonventionens artikel 3, stk. 1, at enhver stat ifølge sin egen lovgivning fastsætter, hvem der er dens statsborgere.

Efter den foreslåede erklæringsadgang vil en person automatisk opnå indfødsret, hvis de faste kendsgerninger, der fastsættes ved dette lovforslag, er til stede.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede erklæringsadgang ikke rejser spørgsmål i forhold til statsborgerretskonventionen.

3.1.3. FN-konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (børnekonventionen)

Det følger af børnekonventionens artikel 12, at deltagerstaterne skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed, og med henblik herpå skal barnet især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.

Med den foreslåede erklæringsadgang stilles der fortsat krav om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver, hvis barnet er undergivet fælles forældremyndighed, for at barnet erhverver dansk indfødsret sammen med den erklærende.

Dette er ud fra den betragtning, at erhvervelse af dansk indfødsret er en væsentlig beslutning om barnets forhold efter forældreansvarslovens § 3, stk. 1, og hvor begge forældremyndighedsindehavere derfor må anses for at være nærmest til at vurdere, hvad der er bedst for barnet i relation til erhvervelsen af et fremmed (dansk) statsborgerskab.

Hvis barnet er over 12 år, skal barnet endvidere i praksis give sit samtykke til, at barnet som biperson erhverver dansk indfødsret sammen med en forælder. Et barn, der umiddelbart er i stand til at udtrykke sine egne synspunkter, gives således mulighed for at tilkendegive sin holdning til erhvervelsen af dansk indfødsret.

Det er derfor Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede erklæringsadgang ikke rejser spørgsmål i forhold til børnekonventionen.

3.2. Karensperiode i visse visumsager

Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for blandt andet sit privat- og familieliv. Ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et

demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landet økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrudelser, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder, jf. artikel 8, stk. 2.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD) praksis, at staten efter omstændighederne har en positiv forpligtelse til at sikre en effektiv opfyldelse af rettighederne efter artikel 8. Sondringen mellem negative og positive forpligtelser under artikel 8 er imidlertid ikke skarp, ligesom den ikke nødvendigvis bliver afgørende for udfaldet af den konkrete vurdering. I begge situationer må der foretages en vurdering af hensynet til den enkelte set i forhold til retten til at kontrollere udlændinges indrejse m.v.

Det kan således udledes af EMD's praksis, at der i hver enkelt sag, hvor en udlænding søger om adgang til at udøve et familieliv i Danmark, skal foretages en konkret vurdering af, hvorvidt det på baggrund af sagens omstændigheder er proportionalt – bl.a. ud fra Danmarks interesse i at kontrollere indvandringen – at meddele afslag, og at familier ikke har en umiddelbar ret til at vælge det land, hvori de vil udøve deres familieliv.

Beskyttelsen efter EMRK's artikel 8 tager primært sigte på den traditionelle kernefamilie, således som den er blevet modificeret i moderne familiepraksis dvs. ægtefæller, faste samlivspartnere og deres mindreårige børn, samt de helt særlige tilfælde, hvor der foreligger et afhængighedsforhold, der går ud over, hvad der følger af slægtskabet i sig selv, mellem f.eks. et voksent barn og dets forældre.

I en række sager vil det familieliv, som udlændingen søger at udøve med herboende personer, ikke have et tilstrækkeligt omfang eller den fornødne kvalitet til, at udlændingen har krav på en opholdstilladelse. I disse tilfælde vil udlændingen blive henvist til at udøve familielivet i sit opholdsland eller ved besøgsophold i Danmark.

Dette gør sig f.eks. gældende, hvor der er fastsat eller aftalt samvær mellem en udenlandsk forælder og dennes herboende mindreårige barn med så langt mellemrum, at forælderen i stedet kan henvises til at udøve familielivet med barnet under besøgsophold, og et sådant besøgsophold ikke kan gennemføres i den udenlandske forælders opholdsland. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvis den udenlandske forælder i Danmark skal deltage i

UDKAST

et retsmøde, en forældreevneundersøgelse el.lign. med henblik på at opnå samvær med et herboende barn.

Forhold, der kan tale afgørende for meddelelse af visum med henblik på besøg hos et herboende barn – herunder et barn, hvis anden forælder udlændingen fortsat er gift med – kan også være, at barnet lider af en alvorlig sygdom, der umuliggør barnets rejse til udlandet.

Forhold, der ligeledes kan tale afgørende for meddelelse af visum til den anden af barnets forældre med henblik på besøg hos et herboende barn, vil være, hvis den herboende forælder f.eks. som følge af alvorlig sygdom er ude af stand til at tage vare på barnet.

Også ægtefæller kan have krav på beskyttelse af deres familieliv efter EMRK's artikel 8. Dette vil kunne gøre sig gældende, hvor den herboende i en kortere periode er forhindret i at udøve familielivet i et andet land på grund af f.eks. alvorlig sygdom, men hvor hindringen ikke har en varighed, der kan danne grundlag for opholdstilladelse.

Endvidere vil ægtefæller kunne have krav på beskyttelse af deres familieliv, hvor der er uoverstigelige hindringer af en karakter, som kan begrunde opholdstilladelse, men hvor parret vælger at udøve familielivet gennem besøgsophold i stedet. Sådanne uoverstigelige hindringer kan f.eks. være, at den herboende ægtefælle er flygtning og fortsat må antages at være asylrelevant forfulgt i et fælles hjemland, at den herboende opfylder betingelserne for meddelelse af humanitær opholdstilladelse, eller at udlændingens herboende mindreårige børn har opnået en væsentlig selvstændig tilknytning til landet.

EMD anser normalt ikke et familieliv mellem ægtefæller som beskyttet, hvis ægteskabet er indgået proforma eller under tvang.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det vil være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser at indføre mulighed for at give karens i tilfælde, hvor en udlænding tidligere har benyttet et visum til at føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, når der i hvert enkelt tilfælde vil blive foretaget en konkret og individuel vurdering af visumansøgningen, og der samtidig indføres mulighed for at fravige karens efter en konkret vurdering, og når der ikke vil skulle gives karens, hvis dette i øvrigt strider mod Danmarks internationale forpligtelser.

I de tilfælde, hvor fødslen i Danmark skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, f.eks. for tidlig fødsel, alvorlig sygdom, strejke, vejræssige forhold eller lignende, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion, vil udlændingen således ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget om indførelse af karens i visse visumsager, hvor en udlænding tidligere har benyttet et visum til at føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og bemærkningerne hertil.

4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

4.1. Udstedelse af langtidvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.

Behandling af personoplysninger er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesloven).

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 3, stk. 1, finder forordningen bl.a. anvendelse på behandling af personoplysninger, som foretages som led i aktiviteter, der udføres for en dataansvarlig eller en databehandler, som er etableret i Unionen, uanset om behandlingen finder sted i Unionen eller ej.

Databeskyttelsesforordningen finder derfor også anvendelse på den behandling af personoplysninger, der foretages af Udenrigsministeriet på de danske diplomatiske eller konsulære repræsentationer i udlandet.

Det fremgår af databeskyttelsesloven, at loven og regler udstedt i medfør af loven gælder for behandling af personoplysninger, som foretages som led i aktiviteter, der udføres for en dataansvarlig eller en databehandler, som er etableret i Danmark, uanset om behandlingen finder sted i Unionen. Loven og regler udstedt i medfør af loven gælder endvidere for den behandling, som udføres for danske diplomatiske repræsentationer. Dette følger af databeskyttelseslovens § 4, stk. 1 og 2. Med bestemmelsen sikres det, at tilsynet med repræsentationerne foretages af Datatilsynet.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger. Det følger i den forbindelse af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (litra a), indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (litra b), være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (litra c), og oplysninger skal endvidere opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (litra e).

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastlægger mulighederne for at behandle almindelige personoplysninger. Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, at behandling af personoplysninger må finde sted, hvis mindst en af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. Det fremgår bl.a. at lovens § 6, stk. 1, litra e, at behandlingen kun er lovlig, hvis det er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, eller hvis behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. artikel 6, stk. 1, litra c.

Det følger endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af artikel 6, stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere præcise specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling.

UDKAST

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, bl.a., at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i denne forordning, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder, behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer.

Videre fremgår det endelig af artikel 6, stk. 3, at EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges. Der gælder således et proportionalitetsprincip.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, er behandling af følsomme personoplysninger, herunder bl.a. oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning samt biometriske data og helbredsoplysninger forbudt. Der gælder imidlertid en række undtagelser til dette forbud.

Det følger af artikel 9, stk. 2, at forbuddet i stk. 1, ikke finder anvendelse, hvis et af forholdene i litra a-j gør sig gældende. Efter artikel 9, stk. 2, litra g, kan der således ske behandling, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det bemærkes, at der ved behandlingen af følsomme oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningen artikel 9 også samtidig skal være et lovligt grundlag for behandling i forordningens artikel 6. Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e, som gengivet ovenfor, er behandling bl.a. kun lovlig, hvis og i det omfang behandling henholdsvis er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataan-

UDKAST

svarlige, eller når behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 4, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre yderligere betingelser.

Omfattet af bestemmelsen i forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, jf. ovenfor, er således bl.a. den situation, at behandling af oplysninger om den registrerede er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser og for om den registrerede har et retskrav. Det kan f.eks. være, når udenrigsministeren skal træffe afgørelse, om hvorvidt der kan meddeles opholdstilladelse og udstedes langtidsvisum til personer omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1.

Efter databeskyttelseslovens § 8, der udnytter muligheden i databeskyttelsesforordningens artikel 10 for at fastsætte særlige regler om behandling af oplysninger om strafbare forhold, må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver jf. stk. 1. Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., må de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, ikke videregives.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 2. pkt., kan videregivelse dog ske, hvis bl.a. enten den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, jf. nr. 1, videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, jf. nr. 2, videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, jf. nr. 3.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 5, kan behandling af oplysninger i de tilfælde, der er reguleret i stk. 1-4, i øvrigt finde sted, hvis betingelserne i databeskyttelseslovens § 7, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, er opfyldt.

De retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger er ikke reguleret af databeskyttelsesforordningen, men derimod af i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders

UDKAST

behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (retshåndhævelsesdirektivet), som er implementeret ved lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven) med senere ændringer. Det fremgår af retshåndhævelsesloven § 1, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af politiets og forsvarets efterretningstjenester.

Tilsvarende gælder det efter databeskyttelseslovens § 3, stk. 2, at loven og databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af politiets og forsvarets efterretningstjenester.

Reguleringen af efterretningstjenesternes virksomhed fremgår af selvstændige love, henholdsvis PET-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 7. marts 2017, og FE-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. november 2017, der bl.a. nærmere regulerer Politiets Efterretningstjenestes (PET) og Forsvarets Efterretningstjenestes (FE) opgaver, tilvejebringelse af oplysninger, behandling og videregivelse af oplysninger og tilsyn med efterretningstjenesterne.

Af bemærkningerne til PET-loven, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 161 som fremsat, side 16, og af bemærkningerne til FE-loven jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 163 som fremsat, side 13, følger, at PET's og FE's udveksling af oplysninger som led i opgavevaretagelsen på udlændinge- og indfødsretsområdet ikke reguleres af PET-loven og FE-loven, men derimod af særreglerne herom i udlændingelovens § 45 a. PET-loven og FE-loven regulerer således ikke den særlige ordning efter udlændingelovens § 45 a om udlændingemyndighedernes videregivelse af oplysninger fra en sag efter udlændingeloven til PET og FE, tjenesternes videregivelse af oplysninger til udlændingemyndighederne og tjenesternes indbyrdes udveksling af oplysninger.

Da databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse på den behandling af personoplysninger, som udføres for eller af politiets og forsvarets efterretningstjenester, vil der med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. stk. 2 og 3, skulle indføres en national særregel i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, jf. lovforslagets

UDKAST

§ 1, nr. 11, som skal kunne muliggøre en udveksling af personoplysninger med efterretningstjenesterne.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, sikres det juridiske grundlag for, at der kan ske en forudgående kontrol af alle ansøgere om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser og mellemfolkelige overenskomster, herunder høringer af efterretningstjenesterne.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den behandling af personoplysninger, der vil skulle ske i forbindelse med denne forudgående kontrol af ansøgere, er nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, og i øvrigt henhører under offentlig myndighedsudøvelse, jf. artikel 6, stk. 1, litra e, jf. stk. 3, 2. pkt. I denne forbindelse er det vurderingen, at dette nødvendighedskrav er opfyldt på baggrund af de opgaver, der påhviler efterretningstjenesterne efter PET-loven og FE-loven samt udlændingemyndighederne og Udenrigsministeriet efter udlændingeloven m.v. i sager om visum og meddelelse af opholdstilladelse m.v.

Det bemærkes i den forbindelse, at efterretningstjenesterne opgave bl.a. er at forebygge og modvirke trusler mod Danmark og danske interesser, henholdsvis forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed. Det er udlændingemyndighedernes opgave efter udlændingeloven m.v. at træffe afgørelse om visum og opholdstilladelse, således at der bl.a. ikke gives visum og opholdstilladelse til personer, der er udelukket herfra efter udlændingelovens udelukkelsesregler, ligesom Udenrigsministeriet er tillagt kompetence til at træffe afgørelse om meddelelse af opholdstilladelser efter udlændingelovens § 47, stk. 1.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den nævnte behandling – der er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g – opfylder det anførte proportionalitetskrav på baggrund af den nævnte udførsel af de ovennævnte lovbestemte opgaver, der påhviler efterretningstjenesterne efter henholdsvis PET-loven og FE-loven samt Udenrigsministeriet og udlændingemyndighederne efter udlændingeloven m.v. I denne forbindelse henvises der til, at der er tale om hensyn til statens sikkerhed, jf. ovenfor. Endvidere bemærkes, at administrationen af den foreslåede bestemmelse i forhold til behandling af fortrolige oplysninger vil skulle ske således, at der fastsættes passende og i visse tilfælde specifikke foranstaltninger i forhold til den registrerede.

UDKAST

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker sammenfattende, at den foreslåede ordning, hvorved Udenrigsministeriet skal kunne udveksle oplysninger fra en sag omfattet af udlændingelovens § 47, stk. 1, med Styrelsen for International Rekruttering og Integration og – efter omstændighederne – med efterretningstjenesterne, har til formål at sikre Udenrigsministeriets mulighed for at kontrollere, at udlændinge, der søger om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, ikke er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II) som uønskede i Schengenlandene, optaget på indrejseforbudslisten, den nationale sanktionsliste, opmærksomhedslisten, eller i øvrigt udgør en fare for statens sikkerhed eller er af efterretningsmæssig interesse.

Det er således efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse væsentligt, at der foreligger det nødvendige oplysningsgrundlag for, at der kan føres tilstrækkelig kontrol med de udlændinge, der indrejser og opholder sig her i landet. Dette gælder også i forhold til de udlændinge, der har ansøgt om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og som skal indrejse her i landet i medfør af et langtidsvisum. Den foreslåede ordning skal derfor medvirke til at sikre, at udenrigsministeren har det tilstrækkelige og nødvendige grundlag for at træffe afgørelser om opholdstilladelse i medfør af reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, og i forlængelse heraf om udstedelse af langtidsvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3.

Det er på denne baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den behandling, herunder udveksling af personoplysninger, der efter den foreslåede ordning vil kunne finde sted mellem Udenrigsministeriet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration samt efterretningstjenesterne, er både nødvendig og proportional i forhold til de angivne formål, og endvidere at ordningen ligger inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder i forhold til forordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e, og artikel 9, stk. 2, litra g, samt behandlingsprincipperne i artikel 5.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke med lovforslaget tilsigtes, at Udenrigsministeriet skal indsamle flere kategorier af oplysninger, end de hidtil har gjort ved behandlingen af ansøgninger om opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk.1. Det bemærkes endvidere, at det

med den foreslåede ordning, hvorved Styrelsen for International Rekruttering og Integration skal bistå Udenrigsministeriet med at foretage kontrol af de personer, der ansøger om opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, forudsættes, at styrelsen alene skal foretage samme form for kontrol af disse ansøgere, som styrelsen foretager af ansøgere, der søger opholdstilladelse inden for styrelsens sagsområde.

Med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, der indeholder hjemmel til videregivelse af oplysninger til efterretningstjenesterne, indføres således særskilt hjemmel til, at Udenrigsministeriet vil kunne udveksle oplysninger fra en sag om opholdstilladelse efter reglerne i udlændingelovens § 47, stk. 1, med både Styrelsen for International Rekruttering og Integration og efterretningstjenesterne. Der angives således typen af oplysninger, hvilke myndigheder, der kan udveksle oplysningerne samt det specifikke formål med sådanne behandlinger af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse, nemlig efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af en sag efter § 47, stk. 1.

Det bemærkes, at der med den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 45 a, stk. 5, ikke tilsigtes nogen ændring af samspillet mellem de forskellige databehandlingsregler i forhold til efterretningstjenesternes behandling af personoplysninger, ligesom der ikke ændres på efterretningstjenesternes adgang i øvrigt til at behandle personoplysninger. Formålet med bestemmelsen er således alene at gøre det muligt også for Udenrigsministeriet at udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne på tilsvarende måde, som udlændingemyndighederne har mulighed for i dag efter de gældende regler i udlændingelovens § 45 a. Den foreslåede ordning vurderes derfor også i den henseende at være inden for rammerne af databeskyttelsesreglerne.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser af lovforslaget

Lovforslagets del om indførelse af karens til kvinder, der tidligere har benyttet et visum til at føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, vil ramme kvinder direkte, hvorimod mænd vil forventes at kunne blive ramt indirekte, i og med, at de risikerer ikke at kunne få besøg her i landet af deres partner i karensperioden.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at forslaget må anses for at være sagligt begrundet ud fra et ønske om at forebygge misbrug af visuminstituttet.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at forslaget må anses for at være objektivt begrundet i et sagligt formål, der skal medvirke til at sikre, at udlændinge, der ønsker at få sundhedsbehandling her i landet i form af eksempelvis fødselshjælp, på forhånd sørger for at indgå en aftale om fødslen med et privat fødested, hvorved unødigt belastning af det offentlige sundhedsvæsen undgås.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at lovforslaget ikke er diskriminerende, idet det ikke alene rammer kvinder, men også indirekte rammer deres mandlige partner, og idet lovforslaget i øvrigt må anses for objektivt begrundet i et sagligt formål, der skal sikre, at udlændinge, der ønsker at modtage sundhedsbehandling i form af fødselshjælp her i landet, sørger for at opnå visum til Danmark i henhold til den gældende praksis, hvorefter der kan gives visum under forudsætning af, at der på forhånd er indgået en aftale med et privat hospital om den sundhedsydelse, der ønskes.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes samlet set at have nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige, der håndteres inden for de eksisterende rammer.

Lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl. (lovforslagets afsnit 2.1) forventes samlet set at medføre helt begrænsede merudgifter til øget administration i Udenrigsministeriet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Merudgifterne afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslagets element om karenperiode i visesager (lovforslagets afsnit 2.2) forventes samlet set ikke at medføre nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslagets element om indførelse af almindelig klageadgang i alle visesager (lovforslagets afsnit 2.3) forventes samlet set at medføre begrænsede økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ændringen forventes

tes at medføre begrænsede mindrudgifter i Udlændingestyrelsen som følge af afskaffelsen af den automatiske klageadgang. Ændringen forventes modsat at medføre begrænset merudgifter i Udenrigsministeriet til øget sagsbehandling og it-tilpasning. De afledte økonomiske konsekvenser afholdes inden for de eksisterende rammer.

Lovforslagets element om asylansøgers adgang til beskæftigelse (lovforslagets afsnit 2.4) forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Merudgifterne afholdes inden for styrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslagets element om asylansøgers adgang til at flytte i egen bolig og til privat indkvartering (lovforslagets 2.5) forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Merudgifterne afholdes inden for styrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslagets element om overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen (lovforslagets afsnit 2.6) forventes samlet set ikke at medføre nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige. Ændringen forventes at medføre ingen eller helt begrænsede mindrudgifter til reduceret sagsbehandling i Udlændingenævnet. Ændringen forventes at medføre ingen eller helt begrænsede merudgifter til øget sagsbehandling i Ankestyrelsen.

Lovforslagets element om genindførsel af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere (lovforslagets afsnit 2.7) forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement. Merudgifterne vil blive håndteret inden for den eksisterende gebyrstruktur. Lovforslaget forventes endvidere at medføre begrænsede merudgifter til øget administration i Udlændingestyrelsen. Merudgifterne afholdes inden for styrelsens eksisterende økonomiske ramme.

Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget forventes helt generelt at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af øget administration i relation til hovedparten af lovforslagets forskellige elementer.

Lovforslaget forventes endvidere at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af væsentlig mindreadministration i Udlændingestyrelsen som følge af lovforslagets indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager.

Lovforslaget forventes ligeledes at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af overførsel af klageadgang fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen. Ændringen medfører således en begrænset administrativ omlægning af myndighedsansvaret for den konkrete klagesagsbehandling.

Lovforslaget forventes endeligt at medføre implementeringskonsekvenser for det offentlige i form af genindførelse af erklæringsadgangen for tidligere danske statsborgere. Ordningen etableres inden for den eksisterende digitale og administrative struktur. Ordningen etableres endvidere inden for den eksisterende gebyrstruktur.

Lovforslaget vurderes samlet set at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslagets element om udstedelse af langtidvisum til udenlandske diplomater m.fl. har overordnet den konsekvens, at der indføres en ordning, hvor visumpligtige såvel som visumfrie udlændinge fremover som alt-overvejende udgangspunkt vil skulle indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, forud for deres indrejse i Danmark, modsat i dag, hvor de efter praksis først indgiver en sådan ansøgning til Udenrigsministeriet efter indrejsen her i landet.

Både visumpligtige og visumfrie udlændinge vil efter meddelelse af en sådan opholdstilladelse kunne få udstedt et langtidvisum med henblik på de pågældendes indrejse i Danmark og udstedelse af opholdskort. Dette er modsat i dag, hvor visumpligtige udlændinge får behandlet en ansøgning

om og udstedt et Schengenvisum med henblik på indrejsen i Danmark, og visumfrie blot indrejser efter reglerne om visumfrit ophold på højst 90 dage.

Lovforslagets element om afskaffelse af den automatiske klageadgang i visse visumsager og indførelse af almindelige klageadgang på visumområdet får den konsekvens, at visumansøgere fremadrettet i alle tilfælde selv vil skulle påklage et afslag på visum, der samtidig i overensstemmelse med forvaltningsloven vil blive individuelt begrundet. Ansøgers retsstilling forringes således ikke.

Præciseringen og kodificeringen af reglerne om beskæftigelse, privat indkvartering og indkvartering i egen finansieret bolig for asylansøgere vil tydeliggøre de pågældende udlændinges retsstilling og dermed i højere grad end i dag, hvor retstilstanden primært følger af lovforarbejder eller af Udlændingestyrelsens praksis, sikre de pågældendes retsstilling.

Lovforslagets element om overførelse af klageadgangen fra Udlændingestyrelsen til Ankestyrelsen i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, medfører, at klagefristen for denne sagstype fremover bliver på 4 uger fremfor de nuværende 8 uger.

Lovforslagets element om midlertidigt at genindføre en erklæringsadgang for tidligere danske statsborgere frem til den 1. april 2026 vurderes ikke at have administrative konsekvenser af betydning for borgerne.

9. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

10.1. Udstedelse af langtidsvisum til udlændinge, der nyder diplomatiske rettigheder, m.fl.

Et Schengenvisum udstedes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for

visa (visumkodeks) med senere ændringer, med henblik på et ophold i Schengenlandene på max. 90 dage inden for en periode på 180 dage.

Efter Schengenkonventionens artikel 18, udstedes visa til ophold af mere end 90 dages varighed som nationale visa på baggrund af de enkelte medlemsstaters nationale lovgivning.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriet opfattelse, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, hvorefter udlændinge, der af udenrigsministeren meddeles opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, fremover ville kunne få udstedt langtidsvisum med henblik på indreisen i Danmark, vil bringe praksis i overensstemmelse med EU-reglerne, således at visum til ophold af mere end 90 dages varighed i en periode på 180 dage udstedes som langtidsvisum (sticker D) og ikke som Schengenvisum (sticker C).

10.2. Karensperiode i visesager

De overordnede betingelser og procedurer for behandlingen af ansøgninger om visum er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visum (visumkodeksen) med senere ændringer.

I visumkodeksens artikel 32, stk. 1, er opregnet en udtømmende liste over mulige afslagsgrunde på visum. Der kan f.eks. efter artikel 32, stk. 1, litra b, gives afslag på visum, hvis der er begrundet tvivl om ægtheden af den dokumentation, der er fremlagt af ansøgeren, eller om rigtigheden af indholdet, om troværdigheden af de udsagn, der er fremsat af ansøgeren, eller om dennes hensigt om at forlade medlemsstaternes område inden udløbet af det visum, der ansøges om.

Listen over afslagsgrunde er udtømmende i den forstand, at der ikke er mulighed for at give afslag på visum af andre grunde end de, der er nævnt i visumkodeksens artikel 32, stk. 1. I det omfang en afslagsgrund imidlertid indebærer, at der skal foretages et skøn, følger det af national visumpraksis, hvilke kriterier der kan inddrages i skønnet. Det kan f.eks. være tilfældet ved vurderingen af, om der er begrundet tvivl om troværdigheden af de udsagn, der er fremsat af ansøgeren.

UDKAST

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der – i tilfælde, hvor en visumansøger under et tidligere visumophold har født et barn her i landet uden på forhånd at have indgået en aftale med et privat fødested om fødslen og på forhånd at have betalt herfor, herunder navnlig i tilfælde, hvor ansøgeren må anses for at have tilbageholdt eller skjult oplysninger om graviditeten over for de danske myndigheder, eller hvor ansøgeren er indrejst i Danmark på et så sent tidspunkt i graviditeten, at hjemrejse de facto ikke er mulig som følge af den nært forestående fødsel – efterfølgende kan opstå en sådan begrundet tvivl om, hvorvidt ansøgeren i forbindelse med en ny ansøgning om visum her til landet, afgiver korrekte, sandfærdige og troværdige oplysninger til myndighederne.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter gældende visumpraksis inddrages ansøgerens tidligere adfærd i vurderingen af, om der på ny kan meddeles visum. Det kan således indgå i vurderingen, hvis ansøgeren i forbindelse med en tidligere sag eksempelvis har indleveret falske eller forfalskede dokumenter. Det gælder, uanset om dokumenterne er indleveret sammen med en visumansøgning eller f.eks. en ansøgning om opholdstilladelse. På tilsvarende vis kan det indgå i vurderingen af, om der på ny kan meddeles visum, om ansøgeren tidligere har skjult oplysninger om det reelle formål med opholdet for myndighederne, hvorfor der bl.a. også af denne grund, må anses for at være begrundet tvivl om troværdigheden af de oplysninger, der i forbindelse med den nye visumansøgning er fremlagt af ansøgeren til redegørelse for formålet med og vilkårene for det forventede ophold, eller begrundet tvivl om troværdigheden af de erklæringer, der nu er fremsat af ansøgeren.

Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med myndighedernes behandling af en visumansøgning altid vil skulle foretages en konkret og individuel vurdering af den aktuelle ansøgning baseret på bl.a. oplysningerne om ansøgerens personlige forhold, ligesom oplysninger om ansøgerens tidligere adfærd kan indgå i vurderingen. Det skal efter en sådan samlet og konkret vurdering aktuelt være begrundet tvivl om troværdigheden af de oplysninger, ansøgeren fremlægger i forbindelse med den nye visumansøgning.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, om mulighed for at meddele afslag på visum med karens vil således kunne meddeles i medfør af visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b, når der på baggrund af ansøgerens tidligere adfærd er begrundet tvivl om troværdigheden om de udsagn, der er fremsat af ansøgeren.

Det bemærkes endvidere i den forbindelse, at en visumansøger efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 8, jf. lovforslaget § 1, nr. 2, ikke ifalder karens, hvis udlændingen godtgør, at fødslen ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.

Det er på baggrund af ovenstående Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med EU-retten.

10.3. Indførelse af almindelig klageadgang i alle visumsager

Lovforslagets del om almindelig klageadgang i visumsager vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, jf. herved visumkodeksen, der fastslår, at ansøgere, der meddeles afslag på visum, skal have dette meddelt via den af EU udformede standardformular (optrykt som bilag VI til visumkodeks). Begrundelsespligten anses således for opfyldt alene ved brug af bilag VI.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 12. november 2020 til den 10. december 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty Nu, Amnesty International, Andelsboligforeningernes fællesrepræsentation, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Beskæftigelsesrådet, Boligselskabernes Landsforening, Børnerådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Missionsråd, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Udlejere, Datatilsynet, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, DI, DIGNITY –

UDKAST

Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, DSI, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, European Communications Office (ECO), European Environment Agency, Fagbevægelsens Hovedorganisation – FH (tidl. LO), Familieretshuset, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands Selvstyre), Handels, Transport og Serviceerhvervene, HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvandreradvisningen, Institut for Menneskerettigheder, International Community / Erhverv Aarhus, International Council for the Exploration of the Sea (ICES), International Organization for Migration (IOM), Kirkernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kvininfo, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen ”Et barn To forældre”, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Lejernes Landsorganisation i Danmark, Mellemfolkeligt Samvirke, Odense Universitetshospital, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, PTU – Livet efter ulykken, RED Rådgivning, Red Barnet, Reden Stop Kvindehandel, Refugees Welcome, Retslægerådet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, samtlige byretter, SOS Racisme, Sundhedskartellet, Udlændingenævnet, Ungdommens Røde Kors, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), United Nations Childrens Fund (UNICEF), United Nations Development Programme (UNDP), United Nations Environment Programme (UNEP), United Nations Office for Project Services (UNOPS), United Nations Population Fund (UNFPA), United Nations Women, World Food Programme (WFP), World Health Organization (WHO), Work-live-stay southern Denmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, Aarhus kommune – Socialforvaltningen, Aarhus Erhverv / International Community, 3 F, 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekven-	Negative konsekven-
--	---------------------	---------------------

UDKAST

	ser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	ser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes samlet set at have nettoøkonomiske konsekvenser for det offentlige, der håndteres inden for de eksisterende rammer.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede implementeringskonsekvenser for det offentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til udenlandske diplomater m.fl. vil betyde, at såvel visumpligtige som visumfrie udlændinge vil kunne få udstedt et langtidsvisum. Præciseringen og kodificeringen af reglerne om beskæftigelse, privat indkvartering og indkvartering i egen finansieret bolig for asylansøgere vil tydeliggøre de pågældende udlændinges retsstilling og dermed i højere grad end i dag, hvor retstilstanden primært følger af lovforarbejder eller af Udlændingestyrelsens praksis, sikre de pågældendes retsstilling.	Lovforslagets del om afskaffelse af automatiske klager i visse visumsager og indførelse af almindelige klageadgang på visumområdet får den konsekvens, at visumansøgere fremadrettet i alle tilfælde selv vil skulle påklage et afslag på visum. Lovforslagets element om overførelse af klageadgangen fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf.

UDKAST

		dog stk. 3 og 4, medfører, at klagefristen for denne sags-type fremover bliver på 4 uger fremfor de nuværende 8 uger.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til diplomater m.fl. vil bringe praksis i overensstemmelse med EU-reglerne, således at visum til ophold af mere end 90 dages varighed i en periode på 180 dage udstedes som langtidsvisum (sticker D) og ikke som Schengenvisum (sticker C).</p> <p>Lovforslagets element om karens i visesager vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, jf. visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b, om afslag på visum.</p> <p>Lovforslagets element om almindelig klageadgang i visumsager vurderes at være i overensstemmelse med EU-retten, jf. herved visumkodeksen, som foreskriver, at afslag på visum skal meddeles ved brug af den standardformular, der er optrykt som bilag VI til visumkodeks.</p>	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, kan der i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldigheds-

UDKAST

periode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8, § 9, § 9 a, stk. 2 eller 3, § 9 c, stk. 1, § 9 d, § 9 f, §§ 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort med biometriske kendetegn.

Der er herudover ikke hjemmel til at udstede langtidsvisum, herunder ikke til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immunitet for internationale organisationer, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, eller udlændinge omfattet af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 4 a indsættes et *stk. 3*, i henhold til hvilken, der i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 kan udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort.

Det betyder, at udlændinge, der i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter over for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, og som på baggrund heraf er meddelt opholdstilladelse af udenrigsministeren jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, fremover umiddelbart vil kunne få udstedt et langtidsvisum (D-visum) med henblik på at indrejse i Danmark og få udstedt et opholdskort.

Det betyder endvidere, at de pågældendes familiemedlemmer og private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, ligeledes fremover umiddelbart vil kunne få udstedt et langtidsvisum (D-visum) med henblik på at indrejse i Danmark og få udstedt et opholdskort.

Idet den foreslåede bestemmelse forudsætter meddelelse af opholdstilladelse forud for udstedelse af langtidsvisum, indebærer forslaget, at udlændinge, der ønsker at indgive en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, uanset om de er visumfrie eller visumpligtige, fremadrettet som udgangspunkt vil skulle indgive en sådan ansøgning til Udenrigsministeriets Protokol eller via en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation i hjem- eller opholdslandet forud for deres indrejse i Danmark.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 2

Udlændingelovens § 4 c indeholder regler om fastsættelse af karenperioder for udlændinge, der på nærmere angivne måder benytter visumophold til andet end det tiltænkte formål. Karenperioden er enten 3 eller 5 år, og regnes fra tidspunktet for udlændingens udrejse af Schengenområdet. Bestemmelsen indeholder endvidere regler om undtagelse til fastsættelse af karen, f.eks. hvis udlændingen godtgør, at overskridelsen af det udstedte visum skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion i forhold til udlændingens overskridelse af det udstedte visums gyldighed.

Der er efter de gældende regler ikke mulighed for at meddele karen til en udlænding, der tidligere har misbrugt et visum til under visumopholdet her i landet at føde et barn uden at have indgået en forudgående aftale om fødslen med et privat fødested.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 4 c indsættes et nyt *stk. 7*, hvorefter en udlænding ikke kan få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indrejsen føder et barn her i landet, uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen, jf. dog den foreslåede *stk. 8*.

Det betyder, at udlændinge, der tidligere har misbrugt et visum til under opholdet her i landet at føde et barn uden forudgående aftale herom med et

UDKAST

privat fødested, vil ifalde karens og dermed været afskåret fra på ny at opnå visum til Danmark og de øvrige Schengenlande i en periode på 3 år.

Udlændingen vil i disse tilfælde kunne anses for at have tilbageholdt oplysningen om eller skjult graviditeten for myndighederne i forbindelse med den tidligere visumansøgning med det formål at opnå et visum og indrejse og føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Misbruget består således i, at udlændingen ikke i forbindelse med den tidligere visumansøgnings indgivelse har oplyst, at vedkommende var gravid og at det reelle formål med visumopholdet var at føde her i landet, ligesom der ikke inden indrejsen var indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen.

Det bemærkes i den forbindelse, at det efter den foreslåede bestemmelse ikke er afgørende, om fødslen under det tidligere visumophold har fundet sted på et offentligt hospital. Det afgørende er, om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er tilbageholdt oplysninger for de danske myndigheder, og om der er indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen. Hjemmefødsler, der finder sted i private hjem i Danmark, uden en forudgående aftale med et privat fødested, vil således også være omfattet af den foreslåede bestemmelse om karens.

Karensreglen i den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om udlændingen udrejser i overensstemmelse med sit visum eller benytter sig af en eventuel mulighed for at få udsat udrejsefristen og dermed får forlænget sit ophold i Danmark. Det afgørende efter den foreslåede bestemmelse er således, om der forud for udlændingens indrejse i Danmark på visum er indgået en forudgående aftale med et privat fødested om fødslen, herunder om betalingen, eller om udlændingen må anses for at have tilbageholdt oplysninger om graviditeten og den forestående fødsel i forbindelse med den tidligere visumansøgnings indgivelse, med det formål at opnå et visum og indrejse og føde her i landet uden forudgående aftale med et privat fødested, herunder om betalingen.

Ansøgere vil således ifalde karens, selvom de udrejser i overensstemmelse med visummets gyldighed, når de uden forudgående aftale med et privat fødested føder under opholdet i Danmark.

UDKAST

Perioden på 3 år regnes fra udlændingens udrejse af Schengenområdet. Dette svarer til, hvordan de eksisterende karenperioder i udlændingelovens § 4 c, stk. 1, på henholdsvis 3 og 5 år beregnes.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 4 c indsættes et nyt *stk.* 8, hvorefter *stk.* 7 ikke finder anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.

Det betyder, at den foreslåede karenbestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, kan fraviges, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet, skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion, og proportionalitetsbetragtninger således med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens.

Omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last vil f.eks. kunne foreligge i situationer, hvor udlændingen har haft til hensigt at udrejse inden fødslen, men ikke har haft mulighed herfor som følge af udefra kommende omstændigheder, såsom for tidlig fødsel, flyforsinkelse eller flyaflysning, strejker, vejræssige forhold, alvorlig sygdom m.v. I sådanne situationer vil udlændingen, på trods af fødslen i Danmark, ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

Det vil således f.eks. ikke kunne lægges udlændingen til last, hvis den pågældende som følge af alvorlig sygdom, ud fra en lægelig vurdering, under det tidligere visumophold, er blevet frarådet at rejse hjem inden fødslen. Udlændinge, der på denne baggrund har født i Danmark, vil således ikke kunne pålægges karens i forbindelse med fremtidige visumansøgninger.

Det vil endvidere ikke kunne lægges en udlænding – der har planlagt sit visumbesøg således, at hun kan opholde sig her i landet og rejse hjem igen i god tid inden fødslen – til last, at hun under opholdet føder før termin. Henset til, at det til enhver tid påhviler en visumansøger at tilrettelægge sit besøg, således at udrejse kan ske i overensstemmelse med det udstedte visum, påhviler det en gravid ansøger selv at være opmærksom på, at det ikke er usædvanligt, at fødslen kan finde sted fra uge 37 + 0 til uge 41 + 6,

UDKAST

og at fødsler inden for dette tidsinterval betragtes som fødsler til forventet termin. Ansøgeren bør således selv være opmærksom på risikoen for at føde til forventet termin, når den pågældende planlægger sit ophold her i landet.

At de omstændigheder, der førte til, at udlændingen fødte her i landet under et tidligere visumophold, ikke kan lægges ansøgeren til last, vil f.eks. kunne godtgøres ved lægeerklæring fra det hospital eller fødested, hvor fødslen fandt sted, og hvoraf det fremgår, at den pågældende under det tidligere ophold fødte for tidligt, eller at den pågældende ikke kunne udrejse inden fødslen sammenholdt med, at den pågældendes visumbesøg og hjemrejse oprindeligt var planlagt til at skulle finde sted i god tid inden det forventede fødselstidspunkt.

Det vil endvidere kunne godtgøres ved attestation fra flyselskabet eller ved fremlæggelse af lægeerklæring, hvoraf det fremgår, at udlændingen som følge af alvorlig sygdom ikke havde mulighed for at rejse hjem inden fødselstidspunktet, hvorfor fødslen fandt sted i Danmark.

Hvis udlændingen således på grund af de ovennævnte udefra kommende omstændigheder, som ikke kan lægges den pågældende til last, ikke har haft mulighed for at udrejse inden fødslen, vil udlændingen ikke fremover være afskåret fra at få visum efter den sædvanlige praksis, der gælder for ansøgere af den pågældende nationalitet.

Ganske særlige grunde vil – som praksis er i dag i forhold til de gældende karensregler – f.eks. kunne foreligge, hvis den herboende nærtstående vært, som ansøgeren ønsker at besøge er livstruende syg eller i tilfælde af at dødsfald, begravelse eller lignende hos ansøgerens herboende nærtstående familie begrundet ønsket om at få visum til Danmark. Udlændingens tilknytning til den herboende vært og eventuelt herboende børn indgår som et væsentligt moment ved vurderingen af, om der kan gives visum i et sådant tilfælde.

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne være, hvis proportionalitetsbetragtninger med stor vægt taler imod, at udlændingen pålægges karens. Myndighederne vil således ikke skulle pålægge karens, hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum i en periode på 3 år efter en konkret vurdering må anses for en åbenbart uforholdsmæssig reaktion over for den omstændighed, at udlændingen har født et barn under et tidligere visumophold her i landet, uden forudgående aftale med et privat fødested.

UDKAST

Endvidere vil ganske særlige grunde foreligge, hvis et afslag på visum vil medføre en overtrædelse af Danmarks internationale forpligtelser.

Det vil i vurderingen af, om der foreligger ganske særlige grunde, kunne indgå som et element, om udlændingen, der har født under det tidligere visumophold i Danmark, kan dokumentere, at vedkommende efterfølgende har betalt for fødslen.

Det vil i den forbindelse kunne tillægges betydning, om betalingen for fødslen er sket i nær tilknytning til fødslen eller først flere måneder eller år efter, selve fødslen fandt sted i Danmark, herunder i forbindelse med, at udlændingen på ny søger visum til Danmark.

Der vil dog også med den foreslåede bestemmelse, i overensstemmelse med sædvanlig praksis, være mulighed for under henvisning til ganske særlige omstændigheder at fravige karensreglen, hvis udlændingens tilstedeværelse i Danmark er helt nødvendig, f.eks. fordi den pågældende skal vidne i en retssag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 3

Efter udlændingelovens § 4 e, stk. 1, kan en dansk diplomatisk eller konsularrepræsentations afgørelse efter udlændingelovens § 47, stk. 2, om at meddele afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum, jf. stk. 3, meddeles ansøgeren alene ved brug af en standardformular til underretning om begrundelse for afslag på eller annullering eller inddragelse af visum. Afgørelsen udfærdiges i overensstemmelse med reglerne i visumkodeksen.

Efter udlændingelovens § 4 e, stk. 2, finder stk. 1 ikke anvendelse, hvis udlændingen er omfattet af de regler, der er nævnt i udlændingelovens § 2, stk. 4 (EU-reglerne).

Udlændinge- og integrationsministeren kan i medfør af udlændingelovens § 4 e, stk. 3, fastsætte regler om, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af stk. 1. Bemyndigelsen er udnyttet i visumbekendtgørelsens § 29.

Det foreslås at ophæve udlændingelovens § 4 e.

UDKAST

Det betyder, at en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation ikke længere vil kunne meddele en afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum alene ved brug af standardformularen optrykt som bilag VI til visumkodeksen.

En dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om at meddele afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum, jf. udlændingelovens § 47, stk. 2, vil således fremadrettet skulle udarbejdes under iagttagelse af forvaltningslovens krav til begrundelse.

Det betyder, at de danske repræsentationer i udlandet fremadrettet vil skulle supplere standardformularens afslagsbegrundelser med bl.a. en henvisning til relevante retsregler og – særligt for så vidt angår de afgørelser om afslag, der baseres på et skøn – en angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen. Repræsentationerne vil således i alle sådanne afgørelser skulle udarbejde en individuelt begrundet afgørelse, der er i overensstemmelse med forvaltningslovens regler om begrundelse, sådan som repræsentationerne allerede gør i dag i hovedparten af de sager, hvor de meddeler afslag på visum.

Det betyder desuden, at udlændinge- og integrationsministeren ikke længere vil kunne fastsætte regler om, hvilke af repræsentationernes afgørelser om afslag på eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum, der kan meddeles alene ved brug en standardformular.

Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 14, hvori det foreslås at ophæve udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., om, at en afgørelse, der er meddelt ansøgeren alene ved brug af en standardformular, jf. § 4 e, stk. 1, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 4

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, uden arbejdstilladelse kan tage beskæftigelse i Danmark på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår,

UDKAST

indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4, er udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, udelukket fra adgangen til beskæftigelse efter stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 4, affattes til udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Det betyder, at udlændingelovens § 14 a, stk. 1, ikke vil gælde for udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i lovens § 10, men som er henvist til tålt ophold, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31.

Den foreslåede ændring indebærer således, at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, fremadrettet ikke vil have mulighed for at kunne tage beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 5

Efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, uden arbejdstilladelse kan tage beskæftigelse i Danmark på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt. Det er efter de gældende regler ikke muligt at tidsbegrænse godkendelsen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 14 a indsættes et nyt *stk. 3*, hvoraf det fremgår, at godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 meddeles for højst 1 år og herefter kan forlænges for perioder på op til 1 år ad gangen. En ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 skal indgives før godkendelsens udløb.

UDKAST

Den foreslåede ændring indebærer, at en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, fremover vil skulle meddeles for en periode på højst et år med mulighed for forlængelse med et år ad gangen. Det vil således ikke længere være muligt for en udlænding at opnå en tidsubegrænset godkendelse til beskæftigelse efter bestemmelsen i § 14 a.

Forlængelse vil skulle ske, hvis betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, fortsat er opfyldt, hvilket betyder, at der fortsat skal være tale om ansættelse på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, samt at betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, nr. 1-4, fortsat skal være opfyldt. Det er endvidere en betingelse for forlængelse, at udlændingen ikke er blevet omfattet af undtagelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 2.

Hvis der f.eks. ikke har været lovformelige forhold og kontinuerlige, sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår i perioden for førstegangsgodkendelsen, herunder hvis arbejdsgiveren ikke har indbetalt rettidigt skat, vil dette tale imod en forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse, idet det som udgangspunkt vil have formodningen imod sig, at samme arbejdsgiver i forlængelsesperioden vil ændre løn- og ansættelsesvilkårene og indbetale korrekt og rettidig skat, når det ikke blev gjort under førstegangsgodkendelsen.

Der vil endvidere ikke kunne ske forlængelse af et ansættelsesforhold, såfremt den oprindelige godkendelse er opnået ved svig, herunder også selv om forlængelsesansøgningen ikke baserer sig på svigagtige oplysninger. Der vil i princippet være tale om en ny ansøgning om godkendelse til beskæftigelse baseret på ikke svigagtige forhold, men der vil i sådanne tilfælde skulle meddeles afslag på godkendelse, idet der tidligere har været opnået godkendelse som følge af misbrug af reglerne. Det bemærkes dog i den forbindelse, at er det tidligere ansættelsesforhold opnået på baggrund af svigagtige oplysninger fra arbejdsgiveren, og var udlændingen ikke bekendt hermed, vil udlændingen efter den foreslåede bestemmelse ikke være afskåret fra på ny at opnå en godkendelse til beskæftigelse hos en anden arbejdsgiver.

En godkendelse af en forlængelse af et ansættelsesforhold forudsætter, at der er tale om den samme ansættelse på samme vilkår som tidligere, da der ellers vil være tale om et nyt ansættelsesforhold på nye løn- og ansættelsesvilkår, der vil forudsætte en ny godkendelse efter udlændingelovens § 14 a. Det betyder, at der i forbindelse med en forlængelse ikke på ny behøver at blive indgået en kontrakt mellem udlændingen og Udlændingesty-

UDKAST

relsen om ansættelsesforholdet. Udlændingestyrelsen vil dog skulle gøre udlændingen opmærksom på, at kontrakten fortsat er gældende og i den forbindelse orientere udlændingen om vilkårene for beskæftigelsen. Hvis udlændingen i forbindelse med indgåelse af kontrakten såvel mundtligt som skriftligt er blevet vejledt om, at vilkårene i kontrakten også vil gælde i en eventuel forlængelsessituation, vil vejledningen i forlængelsessituationen efter en konkret vurdering alene kunne gives skriftligt.

Den foreslåede bestemmelses 2. pkt. indebærer, at en ansøgning om forlængelse vil skulle indgives til Udlændingestyrelsen, inden den oprindelige godkendelse udløber. Ansøgningen bør tidligst indgives 1-2 måneder før godkendelsens udløb og skal være vedlagt en ansættelseskontrakt som dokumentation for, at der fortsat foreligger et aktuelt tilbud om ansættelse.

Hvis en ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse er indgivet rettidigt, vil udlændingen kunne fortsætte i beskæftigelse, mens ansøgningen behandles af Udlændingestyrelsen, og indtil styrelsen træffer afgørelse. Hvis Udlændingestyrelsen efterfølgende træffer afgørelse om at forlænge godkendelsen, vil udlændingen herefter kunne fortsætte sin beskæftigelse. Hvis Udlændingestyrelsen imidlertid træffer afgørelse om ikke at forlænge godkendelsen, vil udlændingen, fra tidspunktet hvor udlændingegøres bekendt med afgørelsen om ikke at forlænge godkendelse til beskæftigelse, ikke længere have adgang til beskæftigelse i Danmark efter udlændingelovens § 14 a.

Såfremt en ansøgningen ikke bliver indgivet rettidigt, og godkendelsen således er udløbet, vil retten til beskæftigelse ophøre på tidspunktet for godkendelsens udløb. Hvis udlændingen herefter fortsætter sin beskæftigelse, vil der derved være tale om beskæftigelse uden fornøden tilladelse, hvilket efter omstændighederne vil kunne straffes efter udlændingelovens § 59, stk. 3 og 5.

Hvis en godkendelse til beskæftigelse ikke bliver forlænget, og udlændingen er i beskæftigelse, påhviler det udlændingen selv at opsige sin beskæftigelse uden ugrundet ophold og fratræde sin stilling.

Det forudsættes imidlertid, at Udlændingestyrelsen orienterer arbejdsgiveren og Skattestyrelsen, hvis godkendelsen til beskæftigelse ikke forlænges. Det bemærkes, at en arbejdsgiver efter udlændingelovens § 59, stk. 5, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, hvis den pågældende beskæfti-

ger en udlænding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Det forudsættes endvidere, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med kontraktindgåelsen vejleder den pågældende udlænding om, at beskæftigelsen bør kunne opsiges med kort varsel, således at det, i tilfælde, hvor udlændingen ikke får forlænget sin godkendelse til beskæftigelse, er muligt for udlændingen at opsige og udtræde af sit ansættelsesforhold uden at misligholde sin ansættelseskontrakt.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af udlændingelovens § 14 a, stk. 4, at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter stk. 1 og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 3, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse.

Det foreslås, at udlændingelovens § 14 a, stk. 4, nyaffattes, hvorefter Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter denne bestemmelse, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse, hvis: 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig. 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt. 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2. 4) Vilårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes. 5) Udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted. 6) Udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt.

Det betyder, at en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1 – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til beskæftigelse er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 14 a, stk. 2, hvis udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted, samt hvis udlændingen ikke betaler udgifterne til ophold på et indkvarteringssted, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt., som følge af beskæftigelsesforholdet.

UDKAST

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 1, kan en godkendelse til beskæftigelse inddrages, hvis den er opnået ved svig.

Udlændingestyrelsen vil således kunne inddrage en godkendelse, hvis en udlænding eller vedkommendes arbejdsgiver mundtligt eller skriftligt, f.eks. i et ansøgningsskema, forsætligt angiver urigtige oplysninger med henblik på at opnå en godkendelse. Svig kan endvidere foreligge, hvis udlændingen fortier oplysninger, herunder oplysninger om forhold, der indebærer, at vedkommende efter udlændingelovens § 14 a, stk. 2, vil være udelukket fra ordningen.

Det bemærkes dog i den forbindelse, at hvis et ansættelsesforhold har været opnået på baggrund af svigagtige oplysninger fra arbejdsgiveren, og udlændingen ikke var bekendt hermed, vil udlændingen efter den foreslåede bestemmelse få inddraget sin oprindelige godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, men udlændingen vil herefter have mulighed for på ny at opnå en godkendelse til beskæftigelse hos en anden arbejdsgiver.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 2, der er en videreførelse af den gældende § 14 a, stk. 4, kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, medmindre helt særlige grunde taler derimod.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen oprindeligt opfyldte betingelserne i udlændingelovens § 14 a, stk. 1, for at opnå godkendelse til beskæftigelse, men en eller flere af betingelserne senere ophører med at være opfyldt, vil godkendelsen således som udgangspunkt kunne inddrages.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 3, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse til beskæftigelse, såfremt udlændingen bliver omfattet af den persongruppe, der er udelukket fra beskæftigelse efter § 14 a, stk. 2, nr. 1-7.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen, med en særskilt hjemmel, som hidtil vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til beskæftigelse, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i udlændinge-

UDKAST

lovens § 14 a, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 14, a, stk. 4, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 14 a, stk. 2, nr. 2.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 4, der er en videreførelse af den gældende § 14 a, stk. 4, vil Udlændingestyrelsen kunne træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen på et tidspunkt, efter at Udlændingestyrelsen har meddelt godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, ikke overholder vilkårene i kontrakten, herunder særligt ophører med at medvirke til oplysningen af sin asylsag eller udrejse, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen.

Medvirken indebærer, at udlændingen kommer til aftalte møder med myndighederne og for eksempel afgiver forklaring og fremlægger de dokumenter, som er medbragt til Danmark, eller som vedkommende med rimelighed vil kunne fremskaffe uden at eksponere sig over for hjemlandets myndigheder. Medvirken indebærer endvidere, at udlændingen deltager i sprogtest, aldersundersøgelse, torturundersøgelse eller anden undersøgelse, og at vedkommende samtykker til indhentelse af udlændingens asylsag i andre europæiske lande.

I udsendelsesfasen indebærer medvirken, at udlændingen underskriver en erklæring om, at den pågældende vil medvirke til udrejsen. Desuden skal den pågældende meddele de fornødne oplysninger til, at myndighederne kan fremskaffe rejsedokumentation til udrejsen, om nødvendigt give møde på hjemlandets ambassade i Danmark med henblik på at få udstedt rejseudokument eller lade sig fremstille for en delegation fra hjemlandet med henblik på at fastslå identiteten.

Kravet om medvirken skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor udlændingen ansøger om at kunne tage beskæftigelse, ligesom det som hovedregel er en betingelse, at udlændingen efter at være meddelt godkendelse løbende medvirker til sagens behandling efter udlændingelovens regler.

Hvis udlændingen på et tidspunkt ophører med at medvirke, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfat-

UDKAST

tet af ordningen. Dog skal udlændingen kunne beholde sin godkendelse, såfremt den pågældende straks genoptager sin medvirken til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Også i tilfælde, hvor der er forløbet en længere periode mellem en første undladelse af medvirken og en efterfølgende undladelse af medvirken, kan der efter omstændighederne ses bort fra den manglende medvirken, hvis udlændingen straks genoptager sin medvirken.

Herudover kan kravet om medvirken fraviges i helt særlige tilfælde, herunder hvis udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder således ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af den tvangsmæssige udsendelse til det givne land ophæves.

Manglende medvirken på grund af lovligt forfald (som f.eks. sygdom) skal heller ikke have konsekvenser. Også i tilfælde af længerevarende, alvorlig sygdom vil der efter omstændighederne kunne ses bort fra manglende medvirken, herunder hvis den pågældende er så svækket, at krav om medvirken savner mening, fordi den pågældende ikke ville kunne udsendes på grund af sin tilstand. For så vidt angår betingelserne for medvirken, kan der i øvrigt henvises til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 30-31.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 5, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.

Bestemmelsen omfatter alle tilfælde, hvor udlændingen uden tilladelse har taget ophold et sted uden for et indkvarteringssted, herunder steder omfattet af udlændingelovens § 42 k, stk. 1, eller § 42 l, stk. 1 eller 3, uanset om Udlændingestyrelsen måtte være blevet gjort bekendt med opholdsstedets adresse.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, i de tilfælde hvor Udlændingestyrelsen f.eks. som følge af at udlændingen ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder

UDKAST

sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til beskæftigelse, når udlændingen har været udeblevet i 14 dage og ikke inden for disse 14 dage har taget ophold på indkvarteringsstedet. Udlændingestyrelsen vil dog kunne inddrage en godkendelse, inden der er gået 14 dage, såfremt de konkrete omstændigheder tilsiger det. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor udlændingen gentagne gange udebliver fra sit indkvarteringssted.

Efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, nr. 6, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen ikke efterkommer et pålæg fra Udlændingestyrelsen om at betale for udgifter til eget og familiens ophold på et indkvarteringssted efter § 42 a, stk. 4, 1. pkt.

Det betyder f.eks., at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til beskæftigelse, hvis udlændingen modtager løn for beskæftigelsen, men nægter at betale for sin og familiens ophold på et indkvarteringssted. Det vil efter en konkret vurdering tillige kunne danne grundlag for inddragelse af en godkendelse efter § 14 a, stk. 1, såfremt udlændingen gentagne gange betaler de pålagte udgifter for sent. Det forudsættes imidlertid, at der ikke foreligger undskyldende omstændigheder, og at udlændingen er blevet gjort bekendt med, at manglende betaling kan medføre inddragelse af godkendelsen.

Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 14 a, stk. 5, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 7

Efter udlændingelovens § 42 k, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, har ret til at flytte i egen bolig, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

UDKAST

Efter § 42 k, stk. 2, nr. 4, er udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, udelukket fra adgangen til at flytte i egen bolig efter stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 4, affattes til udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udlændingelovens § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Det betyder, at udlændingelovens § 42 k, stk. 1, ikke vil gælde for udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i lovens § 10, men som er henvist til tålt ophold, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31.

Den foreslåede ændring indebærer således, at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, fremadrettet ikke vil have mulighed for at flytte i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af udlændingelovens § 42 k, stk. 6, at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er flyttet i egen bolig efter stk. 1 og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Det foreslås, at § 42 k, stk. 6, nyaffattes, hvorefter Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er flyttet i egen bolig efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, hvis: 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig. 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt. 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2. 4) Vilkaerne i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes. 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.

UDKAST

Det betyder, at en godkendelse til at flytte i egen bolig efter § 42 k, stk. 6 – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til at flytte i egen bolig er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkelsesgrundene i § 42 k, stk. 2, samt hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 k, stk. 6, nr. 1, kan en godkendelse til at flytte i egen bolig inddrages, hvis den er opnået ved svig.

Udlændingestyrelsen vil således kunne inddrage en godkendelse, hvis en udlænding mundtligt eller skriftligt, f.eks. i et ansøgningsskema, forsætligt angiver urigtige oplysninger med henblik på at opnå en godkendelse. Svig kan endvidere foreligge, hvis udlændingen fortier oplysninger, herunder oplysninger om forhold, der indebærer, at vedkommende efter § 42 k, stk. 2, vil være udelukket fra ordningen.

Efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, nr. 2, der er en videreførelse af den gældende § 42 k, stk. 6, kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, medmindre helt særlige grunde taler derimod.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen oprindeligt opfyldte betingelserne i § 42 k, stk. 1, for at opnå godkendelse til at flytte i egen bolig, men en eller flere af betingelserne senere ophører med at være opfyldt, vil godkendelsen således som udgangspunkt kunne inddrages.

Efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, nr. 3, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, såfremt udlændingen bliver omfattet af den persongruppe, der er udelukket fra at flytte i egen bolig efter § 42 k, stk. 2, nr. 1-7.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen, med en særskilt hjemmel, som hidtil vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til indkvartering i egen bolig, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i § 42 k, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 42 k, stk. 6, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse i tilfæl-

UDKAST

de, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 42 k, stk. 2, nr. 2.

Efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, nr. 4, der er en videreførelse af den gældende § 42 k, stk. 6, vil Udlændingestyrelsen kunne træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen på et tidspunkt, efter at Udlændingestyrelsen har meddelt godkendelse til at flytte i egen bolig efter § 42 k, stk. 1, ikke overholder vilkårene i kontrakten, herunder særligt ophører med at medvirke til oplysningen af sin asylsag eller udrejse, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen.

Medvirken indebærer, at udlændingen kommer til aftalte møder med myndighederne og for eksempel afgiver forklaring og fremlægger de dokumenter, som er medbragt til Danmark, eller som vedkommende med rimelighed vil kunne fremskaffe uden at eksponere sig over for hjemlandets myndigheder. Medvirken indebærer endvidere, at udlændingen deltager i sprogtest, aldersundersøgelse, torturundersøgelse eller anden undersøgelse, og at vedkommende samtykker til indhentelse af udlændingens asylsag i andre europæiske lande.

I udsendelsesfasen indebærer medvirken, at udlændingen underskriver en erklæring om, at den pågældende vil medvirke til udrejsen. Desuden skal den pågældende meddele de fornødne oplysninger til, at myndighederne kan fremskaffe rejsedokumentation til udrejsen, om nødvendigt give møde på hjemlandets ambassade i Danmark med henblik på at få udstedt rejseudokument eller lade sig fremstille for en delegation fra hjemlandet med henblik på at fastslå identiteten.

Kravet om medvirken skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor udlændingen ansøger om at kunne flytte i egen bolig, ligesom det som hovedregel er en betingelse, at udlændingen efter at være meddelt godkendelse løbende medvirker til sagens behandling efter udlændingelovens regler.

Hvis udlændingen på et tidspunkt ophører med at medvirke, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen. Dog skal udlændingen kunne beholde sin godkendelse, såfremt den pågældende straks genoptager sin medvirken til sagens be-

handling eller gennemførelse af en udsendelse. Også i tilfælde, hvor der er forløbet en længere periode mellem en første undladelse af medvirken og en efterfølgende undladelse af medvirken, kan der efter omstændighederne ses bort fra den manglende medvirken, hvis udlændingen straks genoptager sin medvirken.

Herudover kan kravet om medvirken fraviges i helt særlige tilfælde, herunder hvis udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder således ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af den tvangsmæssige udsendelse til det givne land ophæves.

Manglende medvirken på grund af lovligt forfald (som f.eks. sygdom) skal heller ikke have konsekvenser. Også i tilfælde af længerevarende, alvorlig sygdom vil der efter omstændighederne kunne ses bort fra manglende medvirken, herunder hvis den pågældende er så svækket, at krav om medvirken savner mening, fordi den pågældende ikke ville kunne udsendes på grund af sin tilstand. For så vidt angår betingelserne for medvirken, kan der i øvrigt henvises til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 30-31.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 k, stk. 6, nr. 5, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen, f.eks. som følge af at udlændingen ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen og tager ophold i overensstemmelse med den meddelte godkendelse. Ændringen indebærer tillige, at en godkendelse vil kunne inddrages såfremt udlændingen uden tilladelse har taget ophold på en ny adresse, uanset om Udlændingestyrelsen måtte være blevet gjort bekendt med den pågældende adresse.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil

UDKAST

iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til at flytte i egen bolig, når udlændingen har været udeblevet 14 dage og ikke inden for disse 14 dage har taget ophold på indkvarteringsstedet. Udlændingestyrelsen vil dog kunne inddrage en godkendelse, inden der er gået 14 dage, såfremt de konkrete omstændigheder tilsiger det. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor udlændingen gentagne gange udebliver fra sit indkvarteringssted.

Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 42 k, stk. 6, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. § 46 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 9

Efter udlændingelovens § 42 l, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen efter ansøgning afgørelse om, at en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, kan indkvartere sig privat, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejser eller udsendes, såfremt visse betingelser herfor er opfyldt.

Efter § 42 l, stk. 2, nr. 5, er udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, udelukket fra adgangen til privat indkvartering efter stk. 1.

Det foreslås, at udlændingelovens § 42 l, stk. 2, nr. 5, affattes til udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31.

Det betyder, at udlændingelovens § 42 l, stk. 1 og 3, ikke gælder for udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i lovens § 10, men som er henvist til tålt ophold, fordi de ikke udrejser frivilligt og ikke kan udsendes tvangsmæssigt på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31.

Den foreslåede ændring indebærer således, at alle udlændinge, der er udelukket fra at opnå opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 10, og som er henvist til tålt ophold, fremadrettet ikke vil have mulighed for privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af udlændingelovens § 42 1, stk. 6, at Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret i medfør af denne paragraf og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

Det foreslås, at § 42 1, stk. 6, nyaffattes, hvorefter Udlændingestyrelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret privat efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, hvis: 1) Godkendelsen efter stk. 1 eller 3 er opnået ved svig. 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt. 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2. 4) Vilklårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes. 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.

Det betyder, at en godkendelse til privat indkvartering efter § 42 1, stk. 6 – udover i de tilfælde en godkendelse efter gældende ret kan inddrages – fremover tillige vil kunne inddrages, hvis godkendelsen til privat indkvartering er opnået ved svig, hvis udlændingen bliver omfattet af udelukkesgrundene i § 42 1, stk. 2, samt hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 1, stk. 6, nr. 1, kan en godkendelse til privat indkvartering inddrages, hvis den er opnået ved svig.

Udlændingestyrelsen vil således kunne inddrage en godkendelse, hvis en udlænding mundtligt eller skriftligt, f.eks. i et ansøgningsskema, forsætligt angiver urigtige oplysninger med henblik på at opnå en godkendelse. Svig kan endvidere foreligge, hvis udlændingen fortier oplysninger, herunder oplysninger om forhold, der indebærer, at vedkommende efter § 42 1, stk. 2, vil være udelukket fra ordningen.

Efter den foreslåede § 42 1, stk. 6, nr. 2, der er en videreførelse af den gældende § 42 1, stk. 6, kan Udlændingestyrelsen træffe afgørelse om, at en

UDKAST

godkendelse efter bestemmelsen inddrages, såfremt betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, medmindre helt særlige grunde taler derimod.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen oprindeligt opfyldte betingelserne i § 42 1, stk. 1 eller 3, for at opnå godkendelse til privat indkvartering, men en eller flere af betingelserne senere ophører med at være opfyldt, vil godkendelsen således som udgangspunkt kunne inddrages.

Efter den foreslåede § 42 1, stk. 6, nr. 3, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne træffe afgørelse om at inddrage en godkendelse til privat indkvartering, såfremt udlændingen bliver omfattet af den persongruppe, der er udelukket fra privat indkvartering efter § 42 1, stk. 2, nr. 1-6.

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen, med en særskilt hjemmel, som hidtil vil kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, hvis udlændingen, efter styrelsen har meddelt godkendelse til privat indkvartering, bliver omfattet af en af udelukkelsesgrundene i § 42 1, stk. 2. Det betyder, at det kommer til at fremgå direkte af § 42 1, stk. 6, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse i tilfælde, hvor en udlænding, efter godkendelsen er meddelt, f.eks. bliver udvist ved dom, jf. udlændingelovens § 42 1, stk. 2, nr. 2.

Efter den foreslåede § 42 1, stk. 6, nr. 4, der er en videreførelse af den gældende § 42 1, stk. 6, vil Udlændingestyrelsen kunne træffe afgørelse om, at en godkendelse efter stk. 1 inddrages, såfremt vilkårene i den med Udlændingestyrelsen indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes.

Dette indebærer som hidtil, at hvis udlændingen på et tidspunkt, efter at Udlændingestyrelsen har meddelt godkendelse til privat indkvartering efter § 42 1, stk. 1 eller 3, ikke overholder vilkårene i kontrakten, herunder særligt ophører med at medvirke til oplysningen af sin asylsag eller udrejse, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen.

Medvirken indebærer, at udlændingen kommer til aftalte møder med myndighederne og for eksempel afgiver forklaring og fremlægger de dokumenter, som er medbragt til Danmark, eller som vedkommende med rimelighed vil kunne fremskaffe uden at eksponere sig over for hjemlandets myndigheder. Medvirken indebærer endvidere, at udlændingen deltager i sprogtest, aldersundersøgelse, torturundersøgelse eller anden undersøgelse,

UDKAST

og at vedkommende samtykker til indhentelse af udlændingens asylsag i andre europæiske lande.

I udsendelsesfasen indebærer medvirken, at udlændingen underskriver en erklæring om, at den pågældende vil medvirke til udrejsen. Desuden skal den pågældende meddele de fornødne oplysninger til, at myndighederne kan fremskaffe rejsedokumentation til udrejsen, om nødvendigt give møde på hjemlandets ambassade i Danmark med henblik på at få udstedt rejse-dokument eller lade sig fremstille for en delegation fra hjemlandet med henblik på at fastslå identiteten.

Kravet om medvirken skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor udlændingen ansøger om at kunne indkvartere sig privat, ligesom det som hovedregel er en betingelse, at udlændingen efter at være meddelt godkendelse løbende medvirker til sagens behandling efter udlændingelovens regler.

Hvis udlændingen på et tidspunkt ophører med at medvirke, vil det som det klare udgangspunkt bevirke, at den pågældende ikke længere er omfattet af ordningen. Dog skal udlændingen kunne beholde sin godkendelse, såfremt den pågældende straks genoptager sin medvirken til sagens behandling eller gennemførelse af en udsendelse. Også i tilfælde, hvor der er forløbet en længere periode mellem en første undladelse af medvirken og en efterfølgende undladelse af medvirken, kan der efter omstændighederne ses bort fra den manglende medvirken, hvis udlændingen straks genoptager sin medvirken.

Herudover kan kravet om medvirken fraviges i helt særlige tilfælde, herunder hvis udlændingen på baggrund af de generelle forhold i hjemlandet ikke kan blive udsendt tvangsmæssigt, og de danske udlændingemyndigheder således ikke kan effektuere afgørelsen om udsendelse. Kravet om medvirken vil dog genindtræde, så snart berostillelsen af den tvangsmæssige udsendelse til det givne land ophæves.

Manglende medvirken på grund af lovligt forfald (som f.eks. sygdom) skal heller ikke have konsekvenser. Også i tilfælde af længerevarende, alvorlig sygdom vil der efter omstændighederne kunne ses bort fra manglende medvirken, herunder hvis den pågældende er så svækket, at krav om medvirken savner mening, fordi den pågældende ikke ville kunne udsendes på grund af sin tilstand. For så vidt angår betingelserne for medvirken, kan der i øvrigt henvises til Folketingstidende 2012-2013, A, L 130, som fremsat, side 30-31.

UDKAST

Efter den foreslåede bestemmelse i § 42 l, stk. 6, nr. 5, vil Udlændingestyrelsen fremover kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, hvis Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted .

Den foreslåede ændring indebærer, at Udlændingestyrelsen vil kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, i de tilfælde hvor Udlændingestyrelsen f.eks. som følge af at udlændingen ikke reagerer på henvendelser fra styrelsen eller centeret, ikke er bekendt med, hvor vedkommende opholder sig, eller hvor udlændingen efter at have været udeblevet fra sit indkvarteringssted dukker op igen og tager ophold i overensstemmelse med den meddelte godkendelse. Ændringen indebærer tillige, at en godkendelse vil kunne inddrages såfremt udlændingen uden tilladelse har taget ophold på en ny adresse, uanset om Udlændingestyrelsen måtte være blevet gjort bekendt med den pågældende adresse.

Af praktiske grunde og for at undgå unødvendig sagsbehandling forudsættes det med den foreslåede ordning, at Udlændingestyrelsen først vil iværksætte en sag om inddragelse af godkendelse til privat indkvartering, når udlændingen har været udeblevet i 14 dage og ikke inden for disse 14 dage har taget ophold på indkvarteringsstedet. Udlændingestyrelsen vil dog kunne inddrage en godkendelse, inden der er gået 14 dage, såfremt de konkrete omstændigheder tilsiger det. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor udlændingen gentagne gange udebliver fra sit indkvarteringssted.

Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 42 l, stk. 6, kan påklages til Udlændingenævnet, jf. § 46 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 11

Udlændingelovens § 45 a indeholder regler om udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 45 a indsættes et *stk. 5*, i henhold til hvilken Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke

UDKAST

kan udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter § 47, stk. 1.

Det betyder, at Udenrigsministeriet fremover uden en udlændings samtykke vil kunne videregive oplysninger fra en sag om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 47, stk. 1, til Styrelsen for International Rekruttering og Integration, og at styrelsen uden udlændingens samtykke vil kunne behandle disse oplysninger. Udenrigsministeriet vil endvidere fremover efter omstændighederne kunne videregive og udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne med henblik på kontrol, ligesom efterretningstjenesterne vil kunne behandle og udveksle oplysninger indbyrdes og med Udenrigsministeriet vedrørende den foretagne kontrol til brug for den videre behandling af sagen i Udenrigsministeriet.

Herved opnås, at Udenrigsministeriet fremover i forbindelse med behandlingen af alle ansøgninger om opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, vil kunne anmode Styrelsen for International Rekruttering og Integration om bistand til at kontrollere ansøgerne ved opslag i Schengeninformationssystemet (SIS II) og de nationale databaser, og således sikre forudgående kontrol af alle ansøgere – ikke kun de visumpligtige – inden der meddeles opholdstilladelse og på den baggrund udstedes langtidsvisum med henblik på indrejse i Danmark.

Udenrigsministeriet vil endvidere kunne foretage høringer af efterretningstjenesterne på baggrund af kriterier fastsat af efterretningstjenesterne, og når der er oplysninger i sagen, der i øvrigt indikerer, at en ansøger udgør en fare for statens sikkerhed eller på anden måde er af efterretningsmæssig interesse, ligesom efterretningstjenesterne kan høres, hvis der i forbindelse med en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse eller i øvrigt uden for selve ansøgningssituationen tilgår Udenrigsministeriet oplysninger, der indikerer, at udlændingen kan udgøre en fare for statens sikkerhed.

Det forudsættes i den forbindelse, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration alene vil skulle foretage samme form for kontrol af udlændinge, der søger opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, som styrelsen allerede i dag foretager af udlændinge, der søger om opholds- og arbejdstilladelse på

UDKAST

styrelsens område, med den undtagelse, at Udenrigsministeriet selv vil skulle forestå eventuelle høringer af efterretningstjenesterne.

Det bemærkes, at Udenrigsministeriet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, og efterretningstjenesterne efter den foreslåede bestemmelse som udgangspunkt vil kunne behandle alle oplysninger fra en sag, der er omfattet af § 47, stk. 1. Sådanne oplysninger vil typisk omfatte – men ikke nødvendigvis være begrænset til – kopi af dataside fra ansøgers pas, Note Verbale fra den udsendende stat eller – hvis anmodning kommer fra en international organisation – et brev, der bekræfter ansættelse i København, bilagt et udfyldt skema fra den udsendende stat/den internationale organisation. Herudover eventuel vielsesattest og fødselsattest vedrørende barn, hvis familie også skal medfølge eller tilslutte sig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 12

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 1, kan Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4 og 6 og § 53 a.

Det foreslås i § 46 a, stk. 1, at ændre henvisning til stk. 4 og 6 til en henvisning til stk. 4, 5 og 7, hvorefter Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 5 og 7 og § 53 a.

Forslaget er en konsekvens af, at der i udlændingelovens § 46 a indsættes et nyt stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 13, hvorefter Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen.

Med den foreslåede ændring sikres det, at der sker en korrekt henvisning til de sager, som ikke kan påklages til Udlændingenævnet. Der tilsigtes således ikke en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen.

Til nr. 13

Det følger af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at bl.a. klager over afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger efter § 42 a, stk. 1 og 2, kan påklages til Udlændingenævnet.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 46 a indsættes et nyt *stk. 5*, hvorefter Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen. Kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse på afgørelser, der træffes i medfør af 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelses 1. pkt. indebærer, at Ankestyrelsen fremover vil skulle behandle klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Den foreslåede ændring medfører, at Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil kunne påklages til Ankestyrelsen, herunder også f.eks. delvise afslag på afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger m.v. Udlændingestyrelsens forhåndstilkendegivelser om, hvorvidt styrelsen vil afholde udgifterne, vil, som det er tilfældet i dag, ikke i sig selv kunne påklages.

Som følge af, at kompetencen til at behandle en klage over en afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger truffet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, flyttes fra Udlændingenævnet til Ankestyrelsen, vil der være behov for udveksling af nødvendige og relevante oplysninger mellem det sted, hvor udlændingen er indkvarteret, Udlændingestyrelsen, og Ankestyrelsen m.fl. Der kan være tale om oplysninger vedrørende f.eks. helbred, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold om en eller flere identificerbare fysiske

UDKAST

personer, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse eller som har tilknytning til personer, som er under Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse.

Videregivelse af oplysninger i disse tilfælde vil skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Der vil efter den foreslåede ændring både blive behandlet almindelige ikke-følsomme personoplysninger med behandlingshjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, 1, litra e, og behandling af følsomme oplysninger med behandlingshjemmel i forordningens artikel 9, 2, litra f.

Den foreslåede bestemmelses 2. pkt. indebærer, at de almindelige klage-regler i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område vil finde anvendelse ved Ankestyrelsens behandling af sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, i det omfang, det er relevant i forhold til sagsbehandlingen.

Det betyder, at en klage fremover vil skulle indgives til Udlændingestyrelsen, som først vil skulle genoverveje, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Såfremt klagen ikke giver Udlændingestyrelsen anledning til at ændre afgørelsen, vil styrelsen skulle sende klagen med begrundelse for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen. Udlændingestyrelsen vil i forbindelse med genvurderingen og forud for, at sagen oversendes til Ankestyrelsen, skulle sørge for, at sagen er fuldt oplyst. Det betyder, at Udlændingestyrelsen bl.a. vil skulle foretage en fornyet partshøring efter reglerne i forvaltningslovens § 19, stk. 1, såfremt klagebemærkningerne eller styrelsens genvurdering giver anledning hertil.

Det vil fortsat være sagens parter, som i udgangspunktet er den udlænding, som er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, som er klageberettigede i sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæs-

UDKAST

sige ydelser og sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2.

Såfremt der er tale om et afslag på godkendelse af afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, som allerede er iværksat, vil operatøren dog være selvstændigt klageberettiget for så vidt angår spørgsmålet om, hvem der skal afholde udgiften til behandlingen eller foranstaltningen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i konkrete afgørelser om f.eks. mindreårige kan være andre end udlændingen eller indkvarteringsoperatøren, som vil være klageberettiget, og at de generelle forvaltningsretlige principper om partsbegrebet naturligt generelt finder anvendelse ved vurderingen om, hvem der er klageberettiget.

Den foreslåede ændring medfører også, at Ankestyrelsen vil skulle behandle sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, efter § 52 b, jf. dog § 53, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter konkrete sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, i udgangspunktet vil skulle afgøres på et møde med beskikkede medlemmer.

Sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil tillige være omfattet af reglerne om udvidet votering, såfremt sagen af Ankestyrelsens direktør skønnes at være af principiel eller generel betydning, jf. § 55, stk. 2, nr. 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Den foreslåede ændring medfører i øvrigt, at der fremover vil være en klagefrist på 4 uger for sager om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens

UDKAST

forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Klager over Udlændingestyrelsens afgørelse om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser eller sociale foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil ikke have opsættende virkning, jf. § 72 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 14

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 1. pkt., kan en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, jf. § 47, stk. 2, påklages til Udlændingestyrelsen.

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt., anses en afgørelse, der er meddelt ansøgeren alene ved brug af en standardformular, jf. § 4 e, stk. 1, for påklaget til Udlændingestyrelsen.

Det foreslås at ophæve udlændingelovens § 46 a, stk. 5, 2. pkt.

Det betyder, at der ikke fremadrettet vil være kategorier af afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der bliver automatisk påklaget til Udlændingestyrelsen. Der vil i stedet være almindelig klageadgang i forhold til alle repræsentationernes afgørelser om afslag på eller om annullering eller inddragelse af visum. Der vil således ikke blive tale om at afskære klageadgangen, men alene om at ensrette den.

Ændringen skal ses i sammenhæng med lovforslaget § 1, nr. 3, hvori det foreslås at ophæve udlændingelovens § 4 e om en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations meddelelse af afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum ved brug af en standardformular.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets bemærkninger.

UDKAST

Til nr. 15

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 8, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere regler om klagefrist for de typer af afgørelser, der er omfattet af stk. 5, 1. pkt.

Det foreslås i § 46 a, stk. 8, at ændre stk. 5, 1. pkt. til stk. 6, således at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om klagefrist for de typer af afgørelser, der er omfattet af stk. 6.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af dels lovforslagets § 1, nr. 13, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 5 i udlændingelovens § 46 a, hvorefter stk. 5 bliver stk. 6, og dels lovforslagets § 1, nr. 14, hvorved det foreslås at ophæve § 46 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver til stk. 6, 2. pkt. Der er således alene tale om en konsekvensrettelse.

Til nr. 16

Efter udlændingelovens § 47, stk. 1, meddeles opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Udenrigsministeriet meddeler endvidere i medfør af bekendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser opholdstilladelse til udsendte konsulatsejdmænd og konsulatfunktionærer samt disses familier og private tjenestepersonale.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 47, stk. 1, 1. pkt., således, at personer omfattet af Wienerkonventionerne om konsulære forbindelser, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser, indsættes i bestemmelsen.

UDKAST

Det betyder, at opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, meddeles af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Udenrigsministerens kompetence til at meddele opholdstilladelse til personer, der i medfør af Wienerkonventionen om konsulære forbindelser nyder diplomatisk rettigheder, samt disses familiemedlemmer og private tjenestepersonale kommer således til at fremgå direkte af udlændingeloven.

Der tilsigtes med den foreslåede tilføjelse ikke nogen ændring i praksis for, hvornår der meddeles opholdstilladelse til udlændinge efter Wienerkonventionen om konsulære forbindelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 17

Efter udlændingelovens § 47, stk. 1, meddeles opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.

Udenrigsministeriet meddeler endvidere i medfør af bekendtgørelse nr. 83 af 11. december 1972 af Wienerkonventionen af 24. april 1963 om konsulære forbindelser opholdstilladelse til udsendte konsulatsejdmænd og konsulatfunktionærer samt disses familier og private tjenestepersonale.

UDKAST

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 47 indsættes et nyt *stk. 2*, hvorefter afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. stk. 1.

Det betyder, at udenrigsministeren, der allerede i dag har kompetence til at meddele opholdstilladelse til udlændinge i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, og Wienerkonventionen om konsulære forbindelser – i forlængelse af en sådan afgørelse – også får kompetence til at træffe afgørelse om udstedelse af langtidsvisum i medfør af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, til den pågældende personkreds..

Det betyder således, at udenrigsministerens afgørelser om langtidsvisum vil skulle træffes i umiddelbar forlængelse af en meddelt opholdstilladelse.

Det bemærkes, at det forudsættes, at langtidsvisummet vil blive udstedt af en diplomatisk eller konsulær repræsentation i udlandet, der behandler disse visumsager, efter bemyndigelse fra udenrigsministeren i forlængelse af, at udenrigsministeren i medfør af udlændingelovens § 47, stk. 1, har meddelt en opholdstilladelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 18

Efter udlændingelovens § 47, stk. 2, kan der efter aftale mellem udlændinge- og integrationsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at træffe afgørelse i sager om visum og til at udstede og meddele opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Efter aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum efter § 4 a, stk. 2, opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Udenrigsministeren kan efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren indgå repræsentationsaftaler med udenlandske diplomatiske og kon-

UDKAST

sulære repræsentationer i udlandet i overensstemmelse med visumkodek-sens artikel 8.

Det foreslås, at henvisning til § 4 a, stk. 2, i udlændingelovens § 47, stk. 2, 2. pkt., ændres til en henvisning til 4 a, stk. 2 og 3.

Det betyder, at udenrigsministeren efter aftale med et andet land og efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren kan bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til også at udstede visum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, om udstedelse af langtidsvisum, jf. lovforslagets § 1, nr.1.

Udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet, som udenrigsministeren efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren har indgået en aftale med, og som kan bemyndiges til at udstede visum efter udlændingelovens § 4 a, stk. 2, opholdstilladelser og arbejdstilladelser, vil fremover også kunne bemyndiges til at udstede langtidsvisum efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3, jf. lovforsla-gets § 1, nr. 1.

Der vil være tale om at udstede langtidsvisum til Danmark på baggrund af en afgørelse herom truffet af udenrigsministeren efter den foreslåede be-
stemmelse i udlændingelovens § 4 a, stk. 3. De udenlandske repræsentati-
oner vil således ikke skulle træffe afgørelse om langtidsvisum, men vil
alene kunne bemyndiges til at udstede et sådan visum.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 19

Efter udlændingelovens § 58 h, stk. 1, forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventio-nens artikel 25.

Af Schengenkonventionens artikel 25, stk. 1, følger, at et Schengenland, der påtænker at udstede opholdstilladelse til en udlænding, der er indberet-tet som uønsket i Schengeninformationssystemet (SIS II), skal konsultere det indberettende land herom. Af artiklens stk. 2 følger, at der skal ske konsultationer mellem et indberettende land og et land, der har udstedt opholdstilladelse til en udlænding, der er indberettet som uønsket i Schen-

UDKAST

geninformationssystemet (SIS II), med henblik på en afklaring af, hvorvidt vedkommende udlænding skal have sin opholdstilladelse inddraget.

Det foreslås, at Udenrigsministeriet indsættes i udlændingelovens § 58 h, stk. 1, hvorefter Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Der foreslås således indført en hjemmel til, at også Udenrigsministeriet vil få kompetence til at kunne forestå konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det betyder, at hvis der i forbindelse med den kontrol, som Styrelsen for International Rekruttering og Integration i medfør af den foreslåede ordning, jf. lovforslagets afsnit 2.1.3, fremover vil skulle foretage af udlændinge, der søger opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, fremkommer oplysninger om, at en udlænding er indberettet til SIS II, vil Udenrigsministeriet i medfør af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, have kompetencen til at kunne forestå konsultationer af et andet Schengenland med henblik på at vurdere, om opholdstilladelse kan meddeles.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere, at Udenrigsministeriet i forbindelse med vurderingen af, om opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, kan meddeles, i fornødent omfang har mulighed for at tage behørigt hensyn til andre Schengenlandes interesser, idet en udlænding ikke på en og samme tid kan have en opholdstilladelse og været indberettet som uønsket i SIS II.

Udenrigsministeriet vil kun kunne udstede opholdstilladelse til en udlænding i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, der er registreret som uønsket i SIS II, efter forudgående konsultationer med det medlemsland, der har indberettet den pågældende udlænding som uønsket.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 20

Det følger af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, at Rigspolitechefen sletter en udlænding, der er indberettet efter udlændingelovens § 58 g, i Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering eller Integration efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at udlændingen bør slettes som uønsket i SIS II.

Det foreslås, at Udenrigsministeriet indsættes i udlændingelovens § 58 h, stk. 2, hvorefter Rigspolitechefen, hvis Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, sletter den pågældende i SIS II.

Der foreslås således indført en hjemmel til, at Rigspolitiet kan slette en udlænding i SIS II, hvis Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer finder, at udlændingen bør slettes som uønsket i SIS II.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, om, at også Udenrigsministeriet skal kunne foretage konsultationer med andre Schengenlande i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det betyder, at Udenrigsministeriet fremover vil have adgang til at anmode Rigspolitechefen om at slette udlændinge, der er indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), hvis Udenrigsministeriet på baggrund af de konsultationer, Udenrigsministeriet med den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 h, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, fremover vil have kompetence til at kunne forestå med et andet Schengenland, finder, at en udlænding ikke længere skal være indberettet som uønsket til Schengeninformationssystemet (SIS II), men derimod skal slettes i Schengeninformationssystemet (SIS II), fordi Udenrigsministeriet finder, at den pågældende udlænding kan meddeles opholdstilladelse i medfør af Wienerkonventionerne om diplomatiske og konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster, jf. udlændingelovens § 47, stk. 1, samt i forlængelse heraf, at udlændingen af den relevante danske repræsentation, kan meddeles langtidsvisum med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet.

UDKAST

Det bemærkes, at Rigspolitichefen kun kan slette nationale SIS II-indberetninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Fra den 1. september 2015 til og med den 31. august 2020 gjaldt der en erklæringsadgang, hvorefter tidligere danske statsborgere, der havde mistet deres statsborgerskab i forbindelse med erhvervelse af fremmed statsborgerskab, kunne generhverve dansk statsborgerskab ved erklæring, hvis de ikke var idømt en ubetinget frihedsstraf i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og afgivelse af erklæring om generhvervelse.

Det var endvidere en betingelse for de tidligere danske statsborgere, der var født i udlandet, og som var fyldt 22 år, hvor der ikke var truffet en afgørelse vedrørende bevarelse af dansk indfødsret, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.

Erhvervelsen af dansk statsborgerskab ved erklæringen omfattede også den pågældendes børn, herunder adoptivbørn, uanset at disse ikke selv tidligere har været danske statsborgere, medmindre det udtrykkeligt var angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Der var dog en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende havde del i forældremyndigheden over barnet, at barnet var ugift, og at barnet var under 18 år. Med lov nr. 1562, som vedtaget den 6. december 2016, om ændring af lov om dansk indfødsret (Krav om forældremyndighedsindehavers samtykke og vandel, når børn som bipersoner erhverver dansk indfødsret m.v.) blev det endvidere en betingelse, at den anden forældremyndighedsindehaver meddelte samtykke til, at barnet erhvervede indfødsret med den erklærende, hvis barnet var undergivet fælles forældremyndighed, og med lov nr. 63, som vedtaget 23. januar 2020, om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om udenrigstjenesten (Børns erhvervelse af statsborgerskab i områder med indrejse- og opholdsforbud, vandelskrav for bipersoner, fortabelse af dansk indfødsret og begrænsning af adgang til bistand fra udenrigstjenesten m.v.) blev der endvidere indført et vandelskrav for barnet, således at det var en betingelse, at barnet opfyldte det samme vandelskrav, som blev stillet til den erklærende. Der gjaldt ikke tidligere et vandelskrav for en erklærendes børn.

Der henvises til pkt. 2.7.1.2. i lovforslagets bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 2 vil medføre, at der for en 5-årig periode fra den 1. april 2021 genindføres muligheden for, at tidligere danske statsborgere under visse omstændigheder kan generhverve et fortabt dansk statsborgerskab ved afgivelse af skriftlig erklæring herom. Erklæringen afgives over Udlændinge- og Integrationsministeriet, og vilkårene for afgivelse af erklæring foreslås at være de samme som for den tidligere erklæringsadgang.

Det vil således med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* være en betingelse, at den danske indfødsret er fortabt i medfør af den tidligere gældende § 7 i indfødsretsloven.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* vil det endvidere være en betingelse for at afgive erklæring, at den erklærende ikke i perioden mellem fortabelsen af den danske indfødsret og erklæringens afgivelse er idømt en ubetinget frihedsstraf.

Hvis en person i perioden mellem fortabelsen af det danske statsborgerskab og generhvervelsen heraf er idømt en ubetinget frihedsstraf og derfor ikke kan generhverve sit danske statsborgerskab ved erklæring ifølge overgangsordningen, vil den pågældende i visse tilfælde kunne ansøge om dansk indfødsret ved naturalisation med henblik på forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* vil det endvidere være en betingelse for tidligere danske statsborgere, der er født i udlandet, at generhvervelsen sker under iagttagelse af bestemmelsen i indfødsretslovens § 8.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* vil medføre, at de pågældende tidligere danske statsborgeres børn, uanset at disse ikke selv tidligere har været danske statsborgere, også vil blive danske statsborgere ved erklæringen, hvis de fastsatte forudsætninger er opfyldt. Dette vil inkludere kravet om samtykke fra den anden forældremyndighedsindehaver, som blev indført i den tidligere erklæringsadgang pr. 1. januar 2017 samt det vandelkrav, der blev indført for bipersoner, pr. 1. februar 2020. Er de fastsatte forudsætninger ikke opfyldt, erhverver barnet ikke dansk statsborgerskab sammen med den erklærende.

UDKAST

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.7.2 i lovforslagets bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 12, stk. 1, 4. pkt., i indfødsretsloven, at der ikke betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. indfødsretslovens § 5 og § 6, stk. 2.

Det foreslås, at indfødsretslovens § 12, stk. 1, 4. pkt., ændres således, at der også henvises til den foreslåede nye bestemmelse § 5 A i indfødsretsloven.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det udtrykkeligt fremgår af § 12 i indfødsretsloven, at der heller ikke skal betales gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring efter den foreslåede erklæringsadgang, når denne føres ind i indfødsretsloven.

Til § 3

Det foreslås i § 3, *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. april 2021.

Det betyder for så vidt angår lovforslagets element om udstedelse af langtidsvisum til udenlandske diplomater m.fl. bl.a., at udenrigsministeren fra den 1. april 2021 i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 kan udstede visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionerne om diplomatiske eller konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og 17. Ligesom udenrigsministeren fra den 1. april 2021 efter aftale med et andet land og efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren vil kunne bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til også at udstede langtidsvisum, jf. lovforslagets § 1, nr.18.

For så vidt angår lovforslagets element om at indføre almindelig klageadgang i alle visumsager betyder det, at alle afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der træffes af de danske repræsentationer i udlandet fra

UDKAST

den 1. april 2021, aktivt vil skulle påklages til Udlændingestyrelsen, hvis ansøgeren ønsker at klage over afgørelsen. Ingen afgørelser om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, der træffes af de danske repræsentationer i udlandet fra den 1. april 2021, vil således længere blive påklaget automatisk til Udlændingestyrelsen. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 3, 14 og 15.

Det foreslås i § 3, stk. 2, at udlændingelovens § 4 c, stk. 7 og stk. 8, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, ikke finder anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om visum, eller for udlændinge, som inden lovens ikrafttræden har født her i landet under et visumophold.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der ikke vil kunne gives afslag på visum med karens i 3 år til en udlænding, der inden lovens ikrafttræden har indgivet en visumansøgning, og som efterfølgende under det ophold, om visumansøgningen medfører visum til, føder et barn her i landet uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at der ikke kan gives afslag på visum med karens i 3 år til udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har født her i landet under et tidligere visumophold.

Det er således en afgørende forudsætning for at meddele afslag efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, at såvel ansøgningen som den karensbærende adfærd, det vil sige fødslen under et tidligere visumophold uden forudgående aftale med et privat fødested, er henholdsvis indgivet og har fundet sted efter lovens ikrafttræden.

Det betyder, at den foreslåede karensregel i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor en udlænding har søgt om visum før lovens ikrafttræden, men indrejser efter lovens ikrafttræden og føder et barn her i landet uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Det betyder endvidere, at den foreslåede karensregel i udlændingelovens § 4 c, stk. 7, heller ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor en udlænding inden lovens ikrafttræden har såvel indgivet visumansøgningen som født et barn her i landet uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2. i lovforslagets bemærkninger.

Det foreslås i § 3, *stk. 3*, at udlændingelovens § 14 a, *stk. 3*, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, har virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14, *stk. 1*. For disse udlændinge træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at godkendelsen til beskæftigelse, vil være gyldig i et år fra lovens ikrafttræden med mulighed for forlængelse, medmindre der er grundlag for at inddrage godkendelsen efter udlændingelovens § 14 a, *stk. 5*.

Dette indebærer, at godkendelser til beskæftigelse, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt uden tidsbegrænsning, overgår til at være tidsbegrænsede på tidspunktet for lovens ikrafttræden. Det indebærer endvidere, at godkendelser til beskæftigelse, der er meddelt forud for lovens ikrafttræden, vil være gyldige i et år fra lovens ikrafttræden med mulighed for forlængelse, medmindre der er grundlag for at inddrage godkendelsen efter den foreslåede § 14 a, *stk. 5*.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen for de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede har en gyldig godkendelse til beskæftigelse, der er meddelt på baggrund af de regler, der var gældende forud for lovens ikrafttræden, fremsender en ny afgørelse til de pågældende, hvoraf det fremgår, at udlændingens godkendelse til beskæftigelse vil være gyldig i et år fra lovens ikrafttræden, og at udlændingen herefter har mulighed for at få godkendelsen forlænget. Afgørelsen skal endvidere indeholde en vejledning om reglerne for forlængelse af en godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a.

Det foreslås i § 3, *stk. 4*, at udlændingelovens § 14 a, *stk. 5*, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er i beskæftigelse i medfør af udlændingelovens § 14 a.

Det betyder, at de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden har en gyldig godkendelse til beskæftigelse efter § 14 a, *stk. 1*, kan få inddraget godkendelsen efter reglerne i den foreslåede § 14 a, *stk. 5*, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

UDKAST

Dette indebærer, at udlændinge, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, stk. 1, på tidspunktet for lovens ikrafttræden – udover på baggrund af de eksisterende inddragelsesgrunde – vil kunne få inddraget godkendelsen til beskæftigelse, medmindre helt særlige grunde taler derimod, hvis godkendelsen er opnået ved svig, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 1, hvis udlændingen bliver omfattet af udlændingelovens § 14 a, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 3, hvis udlændingen udebliver fra indkvarteringsstedet, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 5, eller hvis udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende måtte være blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1 pkt., jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 14 a, stk. 5, nr. 6.

For så vidt angår udlændinge, der er blevet meddelt godkendelse til beskæftigelse forud for lovens ikrafttræden, og som ikke betaler de udgifter, den pågældende er blevet pålagt at betale i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., vil Udlændingestyrelsen på tidspunktet for lovens ikrafttræden kunne inddrage godkendelsen til beskæftigelse, såfremt udlændingen på tidspunktet for lovens ikrafttræden fortsat ikke betaler de udgifter som den pågældende er blevet pålagt at betale af Udlændingestyrelsen. Forfalden gæld, der er stiftet inden lovens ikrafttræden, vil imidlertid ikke kunne danne grundlag for inddragelse.

Den foreslåede bestemmelses stk. 4 betyder endvidere, at ansøgninger om beskæftigelse efter udlændingelovens § 14 a, der er indgivet forud for lovens ikrafttræden, men ikke endelig afgjort, vil skulle behandles efter de foreslåede ændringer i denne lov.

Det foreslås i § 3, *stk. 5*, at udlændingelovens § 42 k, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret i egen bolig i medfør af udlændingelovens § 42 k.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen fra lovens ikrafttræden vil kunne inddrage en godkendelse til at flytte i egen bolig, såfremt betingelserne i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, er opfyldt.

Dette indebærer, at udlændinge, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til at flytte i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k,

UDKAST

stk. 1, på tidspunktet for lovens ikrafttræden – udover på baggrund af de eksisterende inddragelsesgrunde – vil kunne få inddraget godkendelsen til indkvartering i egen bolig, medmindre helt særlige grunde taler derimod, hvis godkendelsen er opnået ved svig, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, nr. 1, hvis udlændingen bliver omfattet af udlændingelovens § 42 k, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, nr. 3, eller hvis Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 k, stk. 6, nr. 5.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen for de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede har en gyldig godkendelse til at flytte i egen bolig, skriftligt vejleder om de nye betingelser for godkendelsen.

Den foreslåede bestemmelses stk. 5 betyder endvidere, at ansøgninger om adgang til at flytte i egen bolig efter udlændingelovens § 42 k, der er indgivet forud for lovens ikrafttræden, men ikke endelig afgjort, vil skulle behandles efter de foreslåede ændringer i denne lov.

Det foreslås i § 3, *stk. 6*, at udlændingelovens § 42 l, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, får virkning for udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indkvarteret privat i medfør af udlændingelovens § 42 l.

Det betyder, at Udlændingestyrelsen fra lovens ikrafttræden vil kunne inddrage en godkendelse til privat indkvartering, såfremt betingelserne i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, er opfyldt.

Dette indebærer, at udlændinge, der forud for lovens ikrafttræden er meddelt godkendelse til privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l, stk. 1, eller stk. 3, på tidspunktet for lovens ikrafttræden – udover på baggrund af de eksisterende inddragelsesgrunde – vil kunne få inddraget godkendelsen, medmindre helt særlige grunde taler derimod, hvis godkendelsen er opnået ved svig, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, nr. 1, hvis udlændingen bliver omfattet af udlændingelovens § 42 l, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, nr. 3, eller hvis udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted, Udlændingestyrelsen har godkendt, jf. stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager op-

UDKAST

hold uden for det indkvarteringssted, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 42 l, stk. 6, nr. 5.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen for de udlændinge, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden allerede har en gyldig godkendelse til privat indkvartering, skriftligt vejleder om de nye betingelser for godkendelsen.

Den foreslåede bestemmelses stk. 6 betyder endvidere, at ansøgninger om adgang til privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l, der er indgivet forud for lovens ikrafttræden, men ikke endelig afgjort, vil skulle behandles efter de foreslåede ændringer i denne lov.

Det foreslås i § 3, *stk. 7*, at udlændingelovens § 46 a, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, ikke finder anvendelse for klager eller anmodninger om genoptagelse af afgørelser, der er indgivet før lovens ikrafttræden. Sådanne sager behandles af Udlændingenævnet.

Det betyder, at klager over eller anmodninger om genoptagelse over Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sociale foranstaltninger og sundhedsmæssige ydelser truffet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, som er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, vil skulle behandles af Ankestyrelsen i stedet for Udlændingenævnet, såfremt klagen eller anmodningen indgives efter den 1. april 2021.

Sager, der er afgjort af Udlændingestyrelsen før denne lovs ikrafttræden vil derfor skulle behandles af Ankestyrelsen, såfremt klagen eller anmodningen om genoptagelse af afgørelsen indgives efter denne lovs ikrafttræden.

Den foreslåede bestemmelses stk. 7 betyder endvidere, at klager eller anmodninger om genoptagelse over afgørelser, som fra og med den 1. april 2021 ikke længere vil skulle behandles af Udlændingenævnet, men i stedet af Ankestyrelsen, vil skulle færdigbehandles af Udlændingenævnet, hvis klagen er indgivet før den 1. april 2021 og fortsat er verserende ved lovens ikrafttræden.

Når Udlændingenævnet har truffet afgørelse i en sag, der efter den foreslåede bestemmelse skal færdigbehandles i nævnet, vil sagen blive omfattet

UDKAST

af den ændrede kompetencefordeling. En anmodning om genoptagelse af sagen vil derfor skulle behandles af Ankestyrelsen i stedet for af Udlændingenævnet.

Til § 4

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Efter § 5 i lov nr. 1496, som vedtaget den 18. december 2014, om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), gjaldt den tidligere erklæringsadgang ikke for Færøerne og Grønland, men kunne ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Ved kongelig anordning nr. 761 af 30. juli 2019 om ikrafttræden for Færøerne af ændringer af lov om dansk indfødsret blev bl.a. lov nr. 1496, som vedtaget den 18. december 2014, om ændring af lov om dansk indfødsret (Accept af dobbelt statsborgerskab og betaling af gebyr i sager om dansk indfødsret), sat i kraft i for Færøerne.

Det foreslås på den baggrund, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 4 a. --- <i>Stk. 2.</i> ---</p>	<p>1. I § 4 a, indsættes som <i>stk. 3</i>:</p> <p style="padding-left: 2em;">»<i>Stk. 3.</i> Der kan i medfør af Schengenkonventionens artikel 18 udstedes visum til længerevarende ophold med gyldighed begrænset til Danmark (langtidsvisum), dog højst med en gyldighedsperiode på 1 år, til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. § 47, stk. 1, med henblik på at udlændingen kan indrejse her i landet og få udstedt et opholdskort.«</p>
<p>§ 4 c. --- <i>Stk. 2-6.</i> ---</p>	<p>2. I § 4 c indsættes som <i>stk. 7 og 8</i>:</p> <p style="padding-left: 2em;">»<i>Stk. 7.</i> En udlænding kan ikke få visum efter § 4, stk. 1, i 3 år, hvis udlændingen efter indrejsen føder et barn her i landet, uden forinden indrejsen at have indgået aftale med et privat fødested om fødslen, jf. dog stk. 8.</p>

UDKAST

	<p><i>Stk. 8.</i> Stk. 7 finder ikke anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at fødslen her i landet skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion.«</p>
<p>§ 4 e. En dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse efter § 47, stk. 2, om at meddele afslag på en ansøgning om visum eller om at annullere eller inddrage et allerede meddelt visum kan, jf. stk. 3, meddeles ansøgeren alene ved brug af en standardformular til underretning om og begrundelse for afslag på eller annullering eller inddragelse af visum. Afgørelsen udfærdiges i overensstemmelse med reglerne i visumkodeksen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis udlændingen er omfattet af de regler, der er nævnt i § 2, stk. 4 (EU-reglerne).</p> <p><i>Stk. 3.</i> Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, hvilke typer af afgørelser der er omfattet af stk. 1.</p>	<p>3. § 4 e ophæves.</p>
<p>§ 14 a. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Stk. 1 gælder ikke for</p> <p>1-3) ---</p> <p>4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951,</p>	<p>4. § 14 a, stk. 2, nr. 4, affattes således:</p> <p>»4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men</p>

<p>5-7) ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Udlændingestyrelsen indgår en kontrakt om beskæftigelsen med udlændingen. Det skal indgå i kontrakten som et vilkår, at udlændingen medvirker til oplysning af sin sag om opholdstilladelse i medfør af § 7, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., og efter afslag på eller frafald af ansøgningen om opholdstilladelse medvirker til udrejsen uden ugrundet ophold, jf. § 40, stk. 6, 1. pkt. Udlændingestyrelsen vejleder i forbindelse med indgåelse af kontrakten udlændingen mundtligt og skriftligt om vilkårene for beskæftigelsen, herunder navnlig kravet om medvirken.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Udlændingestyrelsen træffer, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som har taget beskæftigelse efter denne bestemmelse og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 3, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Udlændingestyrelsen kan forhåndsgodkende overenskomstdækkede virksomheder, som på godkendelsestidspunktet ikke er omfattet af en lovlig konflikt, til ansættelse af udlændinge efter denne paragraf.</p>	<p>som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.</p> <p>5. § 14 a indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> Godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 meddeles for højst 1 år og kan herefter forlænges for perioder på op til 1 år ad gangen. En ansøgning om forlængelse af godkendelse til beskæftigelse efter stk. 1 skal indgives før godkendelsens udløb.«</p> <p>Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6</p> <p>6. § 14 a, stk. 4, som bliver stk. 5, affattes således:</p> <p>»Medmindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til beskæftigelse efter denne bestemmelse, ikke længere har ret til at tage beskæftigelse, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig. 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt. 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2. 4) Vilårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes. 5) Udlændingen udebliver fra sit indkvarteringssted omfattet af § 42
--	--

UDKAST

	<p>a, stk. 5, eller uden tilladelse har taget ophold uden for et indkvarteringssted.</p> <p>6) Udlændingen ikke betaler de udgifter, som den pågældende er pålagt at betale i medfør af § 42 a, stk. 4, 1. pkt.«</p>
<p>§ 42 k. --- <i>Stk. 2.</i> Stk. 1 gælder ikke for</p> <p>1-3) ---</p> <p>4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951,</p> <p>5-7) ---</p> <p><i>Stk. 3-5.</i> ---</p> <p><i>Stk. 6.</i> Udlændingestyrelsen træffer, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er flyttet i egen bolig efter stk. 1, og som ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse</p> <p><i>Stk. 7.</i> ---</p>	<p>7. § 42 k, stk. 2, nr. 4, affattes således:</p> <p>»4) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31</p> <p>8. § 42 k, stk. 6, affattes således:</p> <p>»Med mindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at flytte i egen bolig efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Godkendelsen efter stk. 1 er opnået ved svig. 2) Betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt. 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2. 4) Vilårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 5, ikke overholdes. 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingesty-

UDKAST

	<p>relsen har godkendt, jf. stk. 1, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.«</p>
<p>§ 42 l. --- <i>Stk. 2.</i> Stk. 1 gælder ikke for 1-4) ---</p> <p>5) udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen af 28. juli 1951,</p> <p>6) ---</p> <p><i>Stk. 3-5.</i> ---</p> <p><i>Stk. 6.</i> Udlændingestyrelsen træffer, medmindre helt særlige grunde taler derimod, afgørelse om, at en udlænding, som er indkvarteret i medfør af denne paragraf og ikke længere opfylder betingelserne herfor eller ikke overholder vilkårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse</p> <p><i>Stk. 7.</i> ---</p>	<p>9. § 42 l, stk. 2, nr. 5, affattes således: »udlændinge, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i § 10, men som ikke kan udsendes af landet, jf. § 31,«.</p> <p>10. § 42 l, stk. 6, affattes således: »Med mindre helt særlige grunde taler derimod, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udlænding, som er meddelt en godkendelse til at indkvartere sig privat efter denne bestemmelse, skal tage ophold på et indkvarteringssted efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, hvis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Godkendelsen efter stk. 1 eller 3 er opnået ved svig. 2) Betingelserne i stk. 1 eller 3 ikke længere er opfyldt. 3) Udlændingen bliver omfattet af en af undtagelserne i stk. 2. 4) Vilårene i den indgåede kontrakt, jf. stk. 4, ikke overholdes. 5) Udlændingen udebliver fra det indkvarteringssted Udlændingestyrelsen har godkendt efter stk. 1 eller 3, eller uden tilladelse tager ophold uden for det indkvarteringssted.«

UDKAST

<p>§ 45 a. --- <i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>11. I § 45 a indsættes som <i>stk. 5</i>: <i>»Stk. 5.</i> Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne kan uden udlændingens samtykke udveksle oplysninger fra en sag omfattet af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter § 47, stk. 1.«</p>
<p>§ 46 a. Udlændingestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter denne lov kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4 og 6 og § 53 a.</p> <p><i>Stk. 2-4.</i> ---</p> <p><i>Stk. 5.</i> En dansk diplomatisk eller konsulær repræsentations afgørelse om afslag på en ansøgning om visum eller om annullering eller inddragelse af et allerede meddelt visum, jf. § 47, stk. 2, kan påklages til Udlændingestyrelsen. En afgørelse, der er meddelt ansøgeren alene ved brug af en standardformular, jf. § 4 e, stk. 1, anses for påklaget til Udlændingestyrelsen.</p> <p><i>Stk. 6-7.</i> ---</p>	<p>12. I § 46 a, <i>stk. 1</i>, ændres »stk. 4 og 6« til: »stk. 4, 5 og 7«.</p> <p>13. I § 46 a indsættes efter <i>stk. 4</i> som nyt stykke: <i>»Stk. 5.</i> Udlændingestyrelsens afgørelser om afholdelse af udgifter til sundhedsmæssige ydelser og sociale foranstaltninger, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, vedrørende udlændinge, der er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, kan påklages til Ankestyrelsen. Kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder anvendelse på afgørelser, der træffes i medfør af 1. pkt.«</p> <p>Stk. 5-8 bliver herefter til <i>stk. 6-9</i>.</p>

<p><i>Stk. 8.</i> Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om klagefrist for de typer af afgørelser, der er omfattet af stk. 5, 1. pkt.</p>	<p>14. § 46 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ophæves.</p> <p>15. I § 46 a, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 5, 1. pkt.« til: »stk. 6.«</p>
<p>§ 47. Opholdstilladelse til personer, som i medfør af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser eller mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer nyder diplomatiske rettigheder, samt disses private tjenestepersonale, der tiltræder deres funktion i Danmark, og som er omfattet af artikel 1 h i Wienerkonventionen eller af mellemfolkelige overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, meddeles af udenrigsministeren. Opholdstilladelse til familiemedlemmer til personer omfattet af 1. pkt. meddeles ligeledes af udenrigsministeren.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Der kan efter aftale mellem udlændinge- og integrationsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at træffe afgørelse i sager om visum og til at udstede og meddele opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Efter aftale med et andet land kan udenrigsministeren efter aftale med udlændinge-</p>	<p>16. I § 47 stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »forbindelser«: », Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«, og »artikel 1 h i Wienerkonventionen« ændres til: »artikel 1 h i Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, artikel 1 j i Wienerkonventionen om konsulære forbindelser«.</p> <p>17. I § 47 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 2.</i> Afgørelser efter § 4 a, stk. 3, træffes af udenrigsministeren i forlængelse af, at en udlænding er meddelt opholdstilladelse efter Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, Wienerkonventionen om konsulære forbindelser eller mellemfolkelige</p>

UDKAST

<p>og integrationsministeren bemyndige udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet til at udstede visum efter § 4 a, stk. 2, opholdstilladelse og arbejdstilladelse. Udenrigsministeren kan efter aftale med udlændinge- og integrationsministeren indgå repræsentationsaftaler med udenlandske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet i overensstemmelse med visumkodeksens artikel 8.</p>	<p>overenskomster indgået i medfør af lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer, jf. stk. 1.«</p> <p>Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.</p> <p>18. I § 47, stk. 2, 2. pkt., som bliver stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 4 a, stk. 2,« til: »§ 4 a, stk. 2 og 3,«.</p>
<p>§ 58 h. Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Finder Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet</p>	<p>19. I § 58 h, stk. 1, ændres »og Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: », Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet«.</p> <p>20. I § 58 h, stk. 2, ændres »eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration« til: », Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udenrigsmini-</p>

UDKAST

udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, sletter Rigspolitehfen den pågældende i SIS II.	steriet«.
§ 5. ---	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I Lov om dansk indfødsret, jf. lov- bekendtgørelse nr. 1191 af 5. au- gust 2020, foretages følgende æn- dring:</p> <p>1. Efter § 5 indsættes:</p> <p>”§ 5 A. Tidligere danske statsbor- gere, der har fortabt deres danske indfødsret i medfør af den tidligere gældende § 7 i lov om dansk ind- fødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, og som opfyl- der betingelserne i stk. 2 og 3, er- hverver dansk indfødsret ved inden den 1. april 2026 over for Udlæn- dinge- og Integrationsministeriet at afgive skriftlig erklæring herom.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Erklæring efter stk. 1 kan afgives af tidligere danske stats- borgere, der ikke er idømt en ube- tinget frihedsstraf i perioden mel- lem fortabelsen af den danske ind- fødsret og afgivelse af erklæring, jf. dog stk. 3.</p> <p><i>Stk. 3.</i> For tidligere danske stats- borgere over 22 år, der er født i udlandet, er det i tilfælde, hvor der ikke ved det fyldte 22. år er truffet en afgørelse i medfør af § 8 i lov om dansk indfødsret, endvidere en betingelse, at de pågældende inden det fyldte 22. år har haft bopæl her i riget eller ophold her i riget af sammenlagt mindst 1 års varighed.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Erhverver en tidligere dansk</p>

<p>§ 12. Ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation for ansøgere, der er fyldt 18 år, og ved indgivelse af ansøgning om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret betales et gebyr på 1.200 kr. Ved afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales et gebyr på 1.100 kr. Gebyr for ansøgninger om dansk indfødsret ved naturalisation, ansøgninger om bevis for eller bevarelse af dansk indfødsret og gebyr for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret betales til Udlændinge- og Integrationsministeriet. Der betales ikke</p>	<p>statsborger indfødsret ved afgivelse af erklæring i medfør af 1. pkt., tilkommer indfødsretten også den pågældendes barn, herunder adoptivbarn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at et barn ikke skal være omfattet af erhvervelsen af indfødsret. Det er en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i forældremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift og under 18 år. Er barnet undergivet fælles forældremyndighed, skal den anden forældremyndighedsindehaver meddele samtykke til, at barnet erhverver indfødsret med den erklærende. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret. Det er endvidere en forudsætning for et barns erhvervelse af dansk indfødsret, at barnet opfylder det samme vandelskrav, som stilles til den erklærende.”</p>
--	--

UDKAST

<p>gebyr for børn, der er omfattet af forældres erklæring eller ansøgning om dansk indfødsret, jf. § 5 og § 6, stk. 2. Der betales kun gebyr en gang for ansøgning om naturalisation, en gang for ansøgning om bevis for dansk indfødsret, en gang for ansøgning om bevarelse af dansk indfødsret og en gang for afgivelse af erklæring om dansk indfødsret. Det påhviler ansøgeren og den erklærende at dokumentere, at eventuelle gebyrer tidligere er betalt. Gebyrerne betales ikke tilbage, hvis ansøgningen ikke imødekommes, eller hvis erklæringen afvises. Betaler ansøgeren eller den erklærende et beløb, der overstiger det gebyr, der skal betales efter 1. eller 2. pkt., tilbagebetales det overskydende beløb ikke, hvis dette beløb udgør højst 30 kr.</p> <p><i>Stk. 2-9. ---</i></p>	<p>2. I § 12, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter ”§ 5”: ”, § 5 A”.</p>
---	---